

خرسندی فرمانده کل قوا از طلاب بسیجی

سالروز تاسیس سپاه گرامی باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۴۷ | دوشنبه اول اردیبهشت ۱۳۹۹ | ۲۶ شعبان ۱۴۴۱ | ۲۰ آوریل ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

۲ سرمقاله
علی حیدری

۳ دیدگاه
مهدی سعیدی

۶ بازار
فرصت مغتنم منتخبان

۴ نکته درباره تفریغ بودجه
وحید شقاقی شهری

گفتاری از سردار سر لشکر سلامی

نهادی برای مصونیت بخشی

به ارزش‌های انقلاب

بازنگاهی به جایگاه و رسالت سپاه در گفت‌وگو
با سردار جوانی به مناسبت دوم اردیبهشت

پاسدار انقلاب حافظ ایران خادم ملت

۴ گفت‌وگو

۴ گفت‌وگو

اقتدار پاسداران انقلاب اسلامی
در برابر ارتش تروریستی آمریکا

ابتهتی که به اشاره سپاه فروریخت

۲ نگاه

۸-۹ پرونده
جهش تولید
نگاهی به الزامات تحقق شعار سال ۹۹

۱۳۵۷

سرمقاله

چالش مطبوعات
الکترونیک!

علی حیدری

سردبیر

مطبوعات با سابقه‌ای بیش از چهار قرن، تا چند دهه قبل وسایل اصلی ارتباط جمعی بودند؛ اما با رشد و توسعه ارتباطات، به ویژه فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، مطبوعات در دهه‌های اخیر با چالش جدی مواجه شدند. بروز و ظهور رسانه‌های جدید با امکانات و قابلیت‌های متفاوت و در عین حال جذاب، سبب شد رسانه‌های سنتی، از جمله مطبوعات، با تغییراتی خود را با محیط جدید رسانه تطبیق دهند؛ از این رو موضوعی به نام «روزنامه‌نگاری الکترونیک» پدید آمد.

در ماه‌های اخیر و با شیوع ویروس کرونا که بهداشت و سلامتی انسان‌ها را در معرض تهدید قرار داده است، مطبوعات هم از شکر این ویروس منحوس در امان نماندند و با تصویب ستاد ملی کرونا، مقرر شد برای مدتی روزنامه‌ها و نشریات چاپ نشوند که البته از این هفته انتشار کاغذی با محدودیت‌هایی از سر گرفته شد. بسیاری از این رسانه‌ها در مدت زمانی که با محدودیت چاپ مواجه بودند، شیوه انتشار الکترونیکی را جایگزین کردند و از شرایط ایجاد شده به عنوان فرصتی برای بهره‌گیری از قالب‌های نوین استفاده کردند. در این بین بودند مدیرانی که نسبت به انتشار الکترونیکی مقاومت نشان دادند و به سبک و سیاق انتشار سنتی نشریات تحت مدیریت خود اصرار داشتند که این موضوع نشان‌دهنده عدم به‌روزشوندگی و آرایش متناسب با وضعیت‌های مختلف است که ممکن است به وجود بیاید؛ از این رو از جمله نقدهایی که به شیوه انتشار الکترونیک مطرح شد، عدم دسترسی عموم مردم به محتوای الکترونیکی و نهادینه نشدن سیستمی فراگیر برای درآمدهای از نسخه الکترونیکی روزنامه‌ها بود.

اما نکته‌ای که نباید از نظر دور داشت این است که کارکردهای رسانه‌ها در فضای افکار عمومی به نحوی است که به هیچ وجه تعطیلی‌بردار نیستند، اما شرایط و اقتضائاتی وجود دارد که به دلایل قابل درک، ممکن است این هدف از مسیر و شکل دیگری پیگیری و در غالب متفاوت‌تری دنبال شود و گرداندگان رسانه‌ها باید آمادگی مواجهه با چنین شرایطی را داشته باشند.

در این میان، اما، تغییر شیوه انتشار از کاغذی به الکترونیکی کافی نیست و باید نسخه الکترونیکی در قالب‌ها و اندازه‌هایی متناسب با بسترهای مطالعه آن‌ها را ارائه، تلفن همراه و مواردی از این دست است، تهیه و تولید شود. نکته‌ای که اکثریت قریب به اتفاق روزنامه‌ها بدون توجه به آن در هفته‌هایی که گذشت، با همان سبک و سیاق قدیم به تولید محتوا دست زدند و آن را منتشر کردند.

در پایان ناگفته نماند، هفته‌نامه «صبح صادق» نیز در این شرایط، چاره‌اندیشی کرد که چگونه به فعالیت اطلاع‌رسانی و بصیرت‌افزایی خود ادامه دهد و تصمیم بر این شد تا با فاصله زمانی کمتری در اختیار مخاطبان قرار گیرد؛ از این رو از ۱۸ تا ۲۷ فروردین به صورت روزانه منتشر شد و از طریق شبکه داخلی، اینترنت و فضای مجازی در اختیار مخاطبان قرار گرفت که با توجه به مناسب‌سازی عناوین و حجم مطالب با فضای مجازی، این شیوه رضایت مخاطبان را در پی داشت، تا جایی که درخواست‌هایی مبنی بر ادامه انتشار نسخه روزانه صبح صادق- حتی در کنار انتشار هفته‌نامه به دست ما رسید که همکاران ما در تحریریه و بخشی فنی نشریه مشغول بررسی آن هستند.

اقتدار پاسداران انقلاب اسلامی در برابر ارتش تروریستی آمریکا

ابهتی که به اشاره سپاه فروریخت

پاسداران انقلاب اسلامی دوباره به ارتش آمریکا یادآوری کردند چرا باید بر خلاف همه دکترین‌ها و استراتژی‌های‌شان، از پاسداران انقلاب بترسند، آنها سراغ محاسبات مادی نرفته بودند تا با اطلاع از ۹۰ سلول پرتاب عمودی موشک استاندارد ۲، لانچرهای شلیک کروز تاماهاوک، ۸ تیر موشک هارپون، اژدرهای مارک ۳۲، توپ ۱۲۷ م، م، دو قبضه فالانکس، توپ‌های ۲۵ م، مسلسل‌های کالیبر ۱۲/۷ و دو فروند بالگرد سی‌هاوک، وعده الهی را فراموش کنند که «کم من فته قلیله...»

شاید حالا تأثیر و اهمیت آن اقدام چند دقیقه‌ای در یادلان سپاهی بهتر و عمیق‌تر عیان شود. همان چند دقیقه، صلابت و نشان دادن انگشت اشاره، در سال‌ها و دهه‌های اخیر، تمام نقشه‌ها و تهدیدات بزرگ‌ترین نیروی نظامی جهان علیه کشورمان را به شکست کشانده و نشان داده است می‌توان به سادگی، اما با قاطعیت، نمایشی خیره‌کننده از زوال قدرت آمریکا در فضای ادراکی جهانیان به اجرا گذاشت.

کشورمان به مشکلات داخلی را بیان می‌کند، ارتش آمریکا آماده برگزاری یکی از بزرگ‌ترین رزمایش‌های دریایی خود با هدف انهدام سریع قایق‌های تندرو ایران شده بود.

در این رزمایش، تعدادی از شناورهای مهم آمریکا از جمله Paul و Lewis B. Puller Hamilton به عنوان میزبان بالگردهای آپاچی، سناریوهای مختلفی را برای جنگ با نیروی دریایی سپاه شیعه‌سازی کردند. این شناورها در حقیقت پایگاه مهم و خط مقدم ارتش آمریکا برای هر تهاجم آبی-خاکی به شمار می‌آیند و حضورشان در رزمایش مذکور، قرار بود پیام‌هایی دکترین تسلط بر اساس ترس را به ایران منتقل کند. حالا و با فرضیات فوق، حضور مقتدرانه شناورهای تندرو سپاه طی روزهای اخیر در مقابل تجهیزات غول‌پیکر و مملو از سلاح ارتش آمریکا را تصور کنید؛ شناور B. Puller در رزمایش اخیر با همه یال و کوبالش برای وحشت‌زایی و رعب‌افکنی به میدان آمده بود حالا در مقابل قایق‌های نیروی دریایی سپاه جرئت عرض اندام ندارد!

در تعامل برخی مسئولان کشورمان با آمریکا در مصادیق مهمی، چون برجام حاصل شد، ناشی از همین نگاه و تصور نسبت به آنها بوده است.

این هیبت ترسناک طرف مقابل، به ویژه در حوزه نظامی و ترسیم شکل و شمایل مفهوم قدرت، بر اساس تناژ و متراژ سخت‌افزارهای نظامی او، به همان خطای محاسباتی برای کسانی منجر شده است که مدام از سایه جنگ و قریب بودن حمله و تهاجم آمریکا به ایران سخن گفته‌اند و علاج دور کردن سایه جنگ را در مذاکره و امتیاز دادن به دشمن تعریف می‌کنند و همواره در همین چالش ذهنی با پیامدهای عمیق و مهم بیرونی گرفتار هستند.

در همین اوضاع و در حالی که از یک سو تحلیل‌گران تأثیرگذار غربی، همچون «آنتونی کورزمن» در تحلیل نظامی خود در فروردین ماه امسال در اندیشکده مشهور «CSIS» از تضعیف قوای نظامی ایران پس از شیوع کرونا سخن می‌گوید و مؤسسه «رند» گزین‌های حمله آمریکا به ایران در شرایط مشغول شدن نیروهای مسلح

حمزه پاریاب

کارشناس دفاعی

برای بسیاری از خوانندگان این هفته‌نامه و این یادداشت، هشدار، اخطار حتی رویارویی با دشمنان نظام و انقلاب، به ویژه آمریکا، اتفاقی تجربه‌شده یا آرزویی است که برایش لحظه‌شماری می‌کنند و همین حس، پایان‌بخش دکترین و تسلط مبتنی بر ترس است؛ استراتژی مهم و دیرینه‌ای که اندیشمندان و فرماندهان آمریکایی برای مهار و شکست جمهوری اسلامی ایران و هر کشور دیگری که از آن احساس خطر کنند، در نظر گرفته‌اند.

معنای ساده استراتژی آمریکایی‌ها این است که دولت‌ها و ملت‌ها با مغلوب و مرعوب ابهت بیرونی ایالات متحده باشند؛ قدرتی که البته ریشه در واقعیت‌های ایالات متحده ندارد. شاید به جرئت بتوان گفت بخش عمده اشکالاتی که

نگاهی به اقدامات دستگاه قضا در دوران کرونا

رویکردی که باید الگوی جهانیان باشد

مقایسه با آمریکا و اروپا

تمام آن چیزی را که در گزارش به آنها اشاره شد، بسا غربی‌هایی که خود را به لحاظ مدنی پیشرفته می‌دانند و مدعی حقوق بشر و حقوق شهروندی هستند مقایسه کنید؛ کشورهایی که توانسته‌اند مشکل زندان‌های‌شان را حل کنند؛ از این رو به جرئت می‌توان گفت باید از مشی و مرام جمهوری اسلامی الگو بگیرند. در این باره به گزارشی از خبرگزاری «بلومبرگ» درباره شیوع ویروس کرونا در آمریکا اشاره می‌کنیم که می‌نویسد: «زندان‌ها و خانه‌های سالمندان در آمریکا از نقاط خطرناک شیوع ویروس کرونا هستند.» همچنین در این گزارش آمده است: «تتها در یک زندان شیکاگو که محل نگهداری ۷۳۰ زندانی است، ده‌ها نفر به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند و در یک خانه سالمندان در نیوجرسی نیز ۲۶۰ نفر به این ویروس مبتلا هستند.» بر اساس این گزارش، ۲۳ ایالت در آمریکا مواردی از ابتلا به ویروس کرونا را در زندان‌ها گزارش داده‌اند. به گزارش «بلومبرگ» نبود تجهیزات پزشکی و لوازم تست کرونا ملموس‌ترین چالش در آمریکاست؛ اما شکست مقام‌های اجرایی در محافظت از سالمندان و زندانیان ممکن است به شیوع گسترده‌تر ویروس کرونا در این کشور منجر شود. البته آمریکا تنها کشوری نیست که در این باره نگرانی دارد؛ کشورهای اروپایی هم با مشکلاتی در این باره دست و پنجه نرم می‌کنند؛ بلژیک، فرانسه، مجارستان، یونان، انگلیس، لهستان و دیگر کشورها نگران زندانی‌هایی هستند و شاهد شورش‌هایی در این کشورها بوده‌ام.

اشاعه شایعات دست می‌زند نیز از این قبیل هستند و از آنجا که همواره باید آرامش مردم را تأمین کرد، این موضوع موجب شد بسیاری از کسانی که در فضای مجازی شایعه‌سازی و شایعه‌پراکنی می‌کردند، تحت تحقیق قرار بگیرند.

دادرسی الکترونیک

شاید بتوان گفت مهم‌ترین اقدام قوه قضائیه در این روزها تلاش برای ایجاد زمینه‌ای بود تا رسیدگی به پرونده‌های قضائی به تعویق نیفتد و از طرف دیگر هم‌وطنان نیز در معرض خطر ابتلا به ویروس کرونا قرار نگیرند؛ به همین دلیل تدابیری اتخاذ شد تا بتوان دادرسی‌ها را به صورت غیرحضور انجام داد؛ از این رو دستگاه قضا تلاش می‌کند تا دادرسی الکترونیکی توسعه پیدا کند. رئیس قوه قضائیه در این باره گفته است: «در این زمینه روندی تاکنون وجود داشته که باید تسریع شود و همه در این زمینه مشارکت کنند و دنبال شکل‌گیری یک دستگاه قضائی هوشمند باشند.» دستگاه قضائی کشورمان در دوران مدیریت جدید خود همواره تلاش کرده است خود را یکی از به‌روزترین و پیشرفته‌ترین دستگاه‌های قضائی سراسر جهان نشان بدهد؛ از این رو همواره تلاش کرده است تهدیدها را به فرصت تبدیل کند. در موضوع کرونا هم همین اتفاق افتاد و تهدیدی چون کرونا به فرصتی تبدیل شد تا برنامه‌های ارتقائی که ممکن بود برای اجرایی شدن به چند سال زمان نیاز داشته باشد، به سبب شیوع این ویروس و هوشمندی مدیران دستگاه قضا در مدتی کوتاه اجرایی شوند.

برای رسیدگی و مراقبت بیشتر و همچنین تعلیق تمام فعالیت‌های اجتماع‌محور که پیش از این برای زندانیان اجرا می‌شد، از جمله این اقدامات بود. علاوه بر این، دستگاه قضا به دستور رهبر معظم انقلاب و با همکاری بنیاد مستضعفان حمایت معیشتی از خانواده‌های زندانیان را در دستور کار خود قرار داد؛ خانواده‌هایی که اغلب دچار مشکلات معیشتی بوده و هستند. «حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی» در این باره گفته بود: «درست است کسی که جرمی انجام داده باید مجازات شود، اما خانواده‌های آنها باید مورد التفات و حمایت قرار گیرند.»

برخورد با محتکران

در روزهای ابتدای شیوع کرونا یکی از معضلات اساسی کشور، احتکار اقلام بهداشتی از سوی برخی محتکران بود. دادگاه‌های برخورد با محتکران این اقلام، بدون نوبت و زودتر از روال عادی پرونده‌ها را رسیدگی کردند و در سریع‌ترین زمان احکام مربوطه صادر شد. با دستور حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی، قرارگاه ویژه مبارزه با احتکار اقلام بهداشتی در سراسر کشور ایجاد شد. این اقدام از ۴ اسفند ۱۳۹۸، یعنی فقط دو روز پس از اعلام رسمی شیوع کرونا در کشور آغاز و ابلاغ شد. وظیفه این قرارگاه کشف و ضبط اقلام احتکار شده و توزیع رایگان آن میان مردم بود. به علاوه، شعبه‌ای هم برای برخورد با برهم‌زنندگان آرامش و امنیت روانی جامعه تشکیل شد. همان‌طور که محتکران محل امنیت جامعه هستند، کسانی که در فضای مجازی به ساخت و

گروه سیاسی

صبح صادق

شیوع ویروس کرونا در کشورمان موجب شد تا از همان روزهای اول بسیاری از نهادهای انقلابی پای کار بیایند و برای حل مشکلات ناشی از شیوع این ویروس تلاش کنند. قوه قضائیه به عنوان پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت، یکی از نهادهایی بود که به سرعت در مسیر پیشگیری از کرونا پیش رفت.

عفو و مرخصی ۱۱۰ هزار زندانی

یکی از مهم‌ترین اقدامات این قوه تغییر شیوه برخورد با زندانیان بود. آن طور که معاون اول قوه قضائیه گفته است، حدود ۱۰۰ هزار نفر توانستند از مرخصی استفاده کنند و حدود ۱۰ هزار نفر هم به بهانه شیوع کرونا از سوی رهبر معظم انقلاب عفو دریافت کردند. همچنین آن طور که رئیس دستگاه قضا دستور داد، قضات سراسر کشور ملزم شدند سیاست حبس‌زدایی را اجرا کنند و مجوز پیدا کردند بیشتر به سوی کیفرهای جایگزین حبس روی آورند. هر چند برای حفظ امنیت جامعه این موضوع فقط درباره زندانیانی اجرا شد که سابقه بزهکاری نداشتند و به واسطه جرائم دیگری، چون مشکلات مالی و دیگر جرائم غیرعمد به زندان محکوم شده بودند، اما درباره زندانیانی که امکان خروج آنها از حبس وجود نداشت هم قوه قضائیه اقداماتی را انجام داد. ضدعفونی کردن مداوم محیط زندان‌ها، جداسازی زندانیان مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای

شارلاتانیسم
رسانه‌ای

«علیرضا خامسیان» از چهره‌های نزدیک عارف در واکنشی تند به مطلب اخیر روزنامه «سازندگی» با عنوان «تعطیلات اصلاحات»، یادداشت «محمد قوچانی» را مصداق شارلاتانیسم رسانه‌ای دانست و نوشت: «قوچانی به شدت بیشتری از گذشته به التقاط، اعوجاج و آسمان ریسمان‌بافی رو آورده است که می‌کوشد از منظر ژورنالیسم، به سیاست، آن هم از نوع اصلاح‌طلبانه‌اش نگاه کند؛ بی‌التفات به آنچه در بطن و متن و زیر پوست سیاست و اجتماع می‌گذرد، فرصت‌طلبی ژورنالیستی‌اش را به اوج رسانیده است.»

تبلور غیرت
و مردانگی

حجت‌الاسلام والمسلمین «حاجی‌صادق» نماینده ولی فقیه در سپاه به مناسبت سالروز تأسیس ارتش، در پیامی به امیر سرلشکر «عبدالرحیم موسوی» فرمانده ارتش این روز نوشت: «۲۹ فروردین تبلور غیرت و مردانگی دلیر مردانی است که با استقامت و پایداری، نهاد عظیم ارتش را از جنگ رژیم سفاک و مستشاران خارجی آن بیرون آورده و روح انقلاب را در پهنه آن به جریان انداختند و گسستی را که سال‌ها بین ارتش و ملت ایجاد شده بود، از میان برداشته و پیوند برادری ارتش و مردم را جایگزین نمودند.»

قرارگاه هماهنگی
و هم‌افزایی

سردار «رمضان شریف» درباره اهداف قرارگاه امام حسن (ع) گفت: «از ظرفیت ۵۴ هزار پایگاه مقاومت در سراسر جغرافیای کشور برای کمک به نیازمندیانی که بر اثر کرونا با مشکلات مالی مواجه شده‌اند، استفاده می‌شود. هم‌کمک‌های مردمی جمع‌آوری شده و هم افرادی که دچار مشکل شده‌اند شناسایی می‌شوند و در کنار آن هم‌افزایی کم‌کم‌های مردمی برای توزیع بسته‌های معیشتی اتفاق می‌افتد. قرارگاه برای هماهنگی تشکیل شد تا دوباره‌کاری صورت نگیرد یا فرد و محله‌ای مورد کم‌توجهی واقع نشود.»

فرصت مغتنم منتخبان

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

گذاشته شود و پیش از آن تجربه آن را نداشته‌اند. انتظار از نمایندگان مجلس این است که بلافاصله از خرداد ماه کار را آغاز کنند و امور پارلمان را در دست بگیرند، نه آنکه ماه‌های اول را به دید دوره آموزشی نگاه کنند و فرصت خدمت را از دست بدهند.

۲ مجلس جایگاهی است که یکی از الزامات کارآمدی آن، هماهنگی و هم‌افقی نمایندگان است. فقدان حزب و تشکیلات سیاسی منسجم که این هم‌افقی در مسائل مختلف را پیش از انتخاب نمایندگان فراهم کند نیز مزید بر علت شده است تا ما با ۲۹۰ نماینده‌ای مواجه شویم که اکثر آنان در روز افتتاح مجلس همدیگر را ملاقات می‌کنند و از مبنای فکری و نگرشی یکدیگر ناآگاهند! از این رو بهتر است فرصت باقی مانده تا آغاز به کار مجلس صرف هم‌افقی نگاه و گفت‌وگو میان منتخبان شود تا آثار انسجام حاصل شده در مصوبات مجلس عیان گردد.

۳ مجلس مجموعه‌ای ساختارمند است که پس از شکل‌گیری بخش‌های تشکیلاتی آن، همچون هیئت‌نحس، کمیسیون‌ها و... آغاز به کار خواهد کرد. در این عرصه معمولاً اختلاف نظرات و موانعی وجود دارد که بدون شک اگر در روزهای باقی مانده به آغاز کار مجلس بین مجلسیان

قریب به ۴۰ روز دیگر یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی آغاز به کار خواهد کرد و نمایندگان منتخب مردم در بهارستان جمع خواهند شد تا سکان قوه مقننه را به دست بگیرند و باریل‌گذاری و نظارت بر دولت برای حل مشکلات کشور اقدام نمایند. واقعیت این است که وظایف نمایندگان از خردادماه شروع نمی‌شود، بلکه کار منتخبان از سوم اسفند که نتایج انتخابات مشخص شد زمان باقی مانده تا آغاز مجلس یازدهم فرصت مغتنمی است که در اختیار منتخبان مردم قرار دارد تا به برخی امور بنیادین و متناسب با آن تدبیر کنند. که در این زمینه چند نکته قابل ذکر است:

۱ نمایندگانی که اولین بار است توفیق نمایندگی مردم در مجلس شورای اسلامی را یافته‌اند و البته تعداد آنان تعداد قابل ملاحظه و بیش از ۵۰ درصد است. توجه کنند که زمان باقی مانده تا آغاز به کار رسمی مجلس، فرصتی مناسب است برای آشنایی با ابعاد مسئولیتی که قرار است بر دوش شان

حل و فصل شود، سودمند است و کمتر موجب اتلاف وقت و توان مجلس خواهد بود. در این میان، رقابت‌های کاذب سیاسی- جناحی معطوف به اغراض و منفعت‌طلبی‌های رایج، زمان زیادی از مجلس تلف خواهد کرد. فرصت چهل‌روزه می‌تواند بخشی از عوارض آن را بکاهد و به بستری برای رفع مشکلات، گفت‌وگو و تعاملات سیاسی بدل شود و اختلافات مرتفع شود.

۴ که مجلس بدون توجه به آن نمی‌تواند مجلسی توانمند و مؤثر باشد. این اولویت‌ها باید در ذهن تک‌تک نمایندگان شکل بگیرد و تفاهمی درباره آنان به وجود بیاید و برای رسیدگی به آن برنامه‌ریزی شود. فرصت چهل‌روزه پیش رو، زمان مناسبی است که در این باره میان مجلسیان رایزنی صورت گیرد و تفاهم و توافق لازم حاصل شود.

۵ در کنار اولویت‌ها، لحاظ کردن فوریت‌ها نیز مسئله مهمی است که بدون توجه به آن انتظارات مردم برآورده نمی‌شود. طبیعی است اگر مجلس بتواند در ماه‌های ابتدایی کار خود چند طرح مؤثر برای رفع مشکلات مهم و آتی موکلان داشته باشد، بدون شک بر میزان رضایت مردمی خود خواهد افزود. امروز یکی از فوریت‌های مهم کشور

دریچه

نگاهی به مجلس آینده در گفت‌وگو با زهره الهیان نماینده منتخب مردم تهران

طرح‌های زودبازده در دستور کار است

به مردم جدی‌تر گام بردارد و اگر ناکارآمدی‌هایی در این زمینه وجود دارد، با نظارت مجلس این ناکارآمدی‌ها برطرف شود. همچنین هدف مجلس باید خدمت‌رسانی به مردم باشد و در این مسیر از دعوای سیاسی پرهیز شود؛ چراکه هدف اساسی ما خدمت‌رسانی، مخصوصاً به طبقات محروم جامعه است؛ بنابراین دعوای سیاسی می‌تواند به این هدف لطمه بزند. البته اگر دولت در این زمینه به وظایف خود عمل نکند، باید حتماً با استفاده از وظیفه نظارتی مجلس حرکت دولت را در مسیر حل مشکلات کشور سرعت بخشیم تا ان‌شاءالله مردم نتیجه و ثمره آن را ببینند و منتفع شوند.

تعامل و رویکرد مجلس آینده با دولت چگونه خواهد بود؟

مجلس یازدهم باید در فضایی تعاملی به دولت کمک کند که بتواند در مسیر خدمت‌رسانی

می‌گیرد. کشور ما دچار مشکلاتی جدی است که مردم با آنها دست و پنجه نرم می‌کنند و در دوران پساکرونا نیز دچار یک رکود اقتصادی خواهیم شد که تأثیر آن بر زندگی برخی هم‌وطنان جدی است؛ چراکه کسب‌وکار و شغل خود را از دست داده‌اند و این امر بر مشکلاتی که به لحاظ معیشتی با آن روبه‌رو هستند اضافه شده است؛ لذا همین موضوع حساسیت مجلس آینده را بیشتر می‌کند؛ از این رو لازم است برخی طرح‌های زودبازده و قوانینی را در اسرع وقت برای رفع مشکلات معیشتی مردم، تقویت تولید و خروج از رکود اقتصادی در دستور کار داشته باشیم.

نکته‌ای که در این باره وجود دارد این است که ما نظرات تخصصی اندیشکده‌ها و پژوهشکده‌ها را می‌گیریم که این نظرات کارشناسی، مبنایی برای مجلس آینده می‌شود و در اولین ماه‌های شروع مجلس آینده مطرح خواهد شد که همین امر می‌تواند در ابتدای مجلس، بحث‌جست تولید و خروج از رکود اقتصادی با حمایت‌های مجلس

دوم اسفندماه ۹۸ ملت ایران وکلای خود برای دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی را انتخاب کردند و تا چنددی دیگر منتخبان ملت کار خود را آغاز خواهد کرد. با توجه به چالش‌ها و کارهای بر زمین مانده در کشور. همچنین بحران کرونا که تأثیر بسیار زیادی بر اقتصاد و زندگی مردم خواهد گذاشت، قطعاً منتخبان ملت باید برنامه‌هایی ویژه را در فهرست کارهای خود داشته باشند که برای مطالبه این مهم و اطلاع از برنامه‌ها با دکتر «زهره الهیان» نماینده منتخب مردم تهران گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

اولویت‌ها و برنامه‌های شما برای مجلس یازدهم چیست و به نظر شما با توجه به شرایط کشور و بحران کرونا نمایندگان باید چه مسائلی را در نظر داشته باشند؟

مجلس آینده در شرایط حساس و خاصی شکل

عکس و مکت

این روزها اهدای خون را فراموش نکنیم/ با شیوع ویروس کرونا میزان اهدای خون کاهش یافته است؛ این در حالی است که این ویروس از طریق خون منتقل نمی‌شود و از سوی دیگر، با اهدای یک واحد خون می‌توان جان سه نفر را نجات داد. جمعی از طالب‌های هوازی با حضور در سازمان انتقال خون، با اهدای خون خود دیگران را به این کار تشویق کردند.

آغاز رزمایش کمک مؤمنانه / مرحله نخست این رزمایش با رمز یا «صاحب‌الزمان(عج)» آغاز شده است و تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه دارد. این پوشش با مشارکت همگانی مردم مؤمن سراسر کشور تا شکست کرونا ادامه خواهد داشت و کمک‌های جمع‌آوری شده از هر محله، بین نیازمندان همان‌جا پیش خواهد شد.

با کرونا هم لبخند را فراموش نکنیم/ این روزها ماسک‌های متنوعی در سراسر جهان با ظاهر متفاوت ساخته می‌شود. تصویری از یک ماسک جالب طرح «لبخند» برای تشویق مردم به لبخند زدن در روزهای کرونایی را مشاهده می‌کنید. افسردگی یکی از بیماری‌های شایع در ایام قرنطینه است.

سه دهه قرنطینه / «شیراله قربی» جانباز شیمیایی و اعصاب و روان اهل کرمان سال‌هاست که به توصیه پزشکان در شرایطی شبیه به این روزهای همه ما زندگی می‌کند. آری، «شیراله» سال‌هاست که با قرنطینه آشناست و ما با چند روز شبیه او شدن، از همه چیز ناامید شده‌ایم و طاقت‌مان به سر آمده است.

دیدگاه

شماره ۹۴۷ | دوشنبه اول اردیبهشت ۱۳۹۹

شناخت

کاسبکاری کرونایی

حسین عبداللہی‌فر
جریان‌شناس

۱۵۴ نفر از چهاره‌های اصلاح‌طلب مدیران دولت اصلاحات طی نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب اسلامی، رفع حصر سران فتنه را تقاضا کردند. در مقام پاسخ، ۲۰۶ نفر از مدیران انقلابی نظام در نامه‌ای خطاب به ملت شریف ایران، ضمن ستایش همبستگی ملی و درخشش ملت ایران در جهاد مقدس علیه کرونا، تقاضای توجه مسئولان نظام به منافع و مقاصد حزبی و قبیله‌ای نگرانندگان آن نامه را مایه حیرت و تعجب دانستند و آن را سوءاستفاده از کرونا توصیف کردند. اما صرف نظر از اهداف و انگیزه‌های نگرانندگان نامه مذکور، انتخاب شرایط کنونی برای طرح این خواسته با عقلانیت سیاسی و خرد جمعی نیز مغایرت دارد. انتظار از آحاد جامعه، مسئولان و نخبگان در شرایط کنونی این است که با کنار گذاشتن مسائل اختلافی و حاشیه‌ای، سلامت و اقتصاد مردم، به ویژه اقشار کم‌درآمد را اولویت اصلی قرار دهند و برای خروج جهان از بحران کرونا و کاهش مدت قرنطینه و خانه‌نشینی چاره‌جویی کنند.

بسیار این حال حتی اگر این تقاضا کاملاً انسان‌دوستانه و خیرخواهانه باشد، که بر اساس شواهد و قرائن چنین نیست، این اقدام نیاز به مقدمات و شروطی دارد که هیچ یک از آنها فراهم نیست. متقاضیان رفع حصر اگر صداقت لازم را دارند، می‌توانند به فراهم شدن این شرایط کمک کنند. برخی از این شروط عبارتند از: ۱- زمان و شرایط مناسب کشور برای طرح مسائل حاشیه‌ای و سیاسی که به هزار و یک دلیل این زمینه در مقطع فعلی فراهم نیست. مطالبه رفع حصر از سه نفر، با هر انگیزه و هدفی، در شرایطی که جهان کمتر به خود دیده است، نوعی کاسبکاری کرونایی تلقی می‌شود.

۲- وجاهت سیاسی لازم واسطه‌گران که متأسفانه برخی از امضاکنندگان نامه خود به دلیل فتنه‌انگیزی و فراهم کردن زمینه حصر حتی کارشکنی برای رفع حصر فاقد آن هستند. لازمه تحقق این شرط به کار بردن ادبیاتی ندامت‌آمیز و لحنی عذرخواهانه است که جای آن در سطر به سطر نامه خالی است.

۳- زمینه‌سازی برای افکار و فضای روانی کشور که متأسفانه سران فتنه و بسیاری از امضاکنندگان نامه باوری به لزوم آن ندارند؛ در حالی که واقعیت این است که سران فتنه محصور ایران زمین هستند. سران فتنه و همه کسانی که صادقانه به دنبال رفع حصر آنها هستند، اول باید شرایط اجتماعی برای بازگشت آنها را فراهم کنند که بدون عذرخواهی از ملت و نظام ممکن نخواهد بود. هنوز بسیاری از کسانی که در سال ۱۳۸۸ آسیب دیده‌اند چه کسانی که عزیزان خود را از دست داده‌اند و داغدار شهیدان خود هستند چه کسانی که جوزه شدند و جان و مال یا موقعیت خود را از دست داده‌اند حاضر به پذیرش سران این فجایع نیستند.

۴- از همه مهم‌تر بخشش خدایی است که می‌فرماید: «و آن سه نفر که تخلف کردند، تا آنجا که زمین با همه وسعتش بر آنها تنگ شد، در وجود خویش جایی برای خود نمی‌یافتند. دانستند پناهگاهی در برابر عذاب خدا جز رفتن به سوی او نیست، سپس خدارحمتش را شامل حال آنها نمود تا توبه کنند؛ زیرا خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.»

گفتار

نهادی برای مصونیت بخشی به ارزش‌های انقلاب

تولد انقلاب اسلامی با تولد تهدیدات هم‌زمان بوده است. دایره تأثیرات پیروزی انقلاب به قدری وسیع بود که سلسله تهدیداتی قدرتمند شکل گرفتند؛ البته شکل‌گیری این تهدیدات واکنش طبیعی نسبت به تغییراتی بود که انقلاب اسلامی در سیستم بین‌المللی آن روز ایجاد کرد و مدل غیر قابل‌تحملی را از لحاظ نوع نگاه به کشورهای مستقل جهان سوم، به ویژه کشورهای اسلامی ارائه داد. انقلاب، جغرافیای جدیدی از قدرت را تعریف کرد؛ یعنی پدیده جدیدی با عنوان «جهان اسلام» را در ادبیات آن روز وارد کرد که این هم‌برژنوپولیتیک، هم‌ژئواستراتژیک، هم‌ژئواکونومیک جهان اثر می‌گذاشت و این لایه‌ها را با همدیگر در هویتی با عنوان «جهان اسلام» جمع می‌کرد. این ایده و آرمانی بود که انقلاب اسلامی امام(ره) مطرح می‌کرد و برای عالم استکبار غیر قابل‌تحمل بود. نگرش ژرف امام(ره) به تحولات سیاسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در عالم نسبت به سرشت و اصل انقلاب و روندی که این انقلاب طی خواهد کرد، موجب شد امام(ره) عمیقاً این تهدیدات را تشخیص دهند. بر اساس این نگاه، ساختارهای باقی‌مانده از دوران قبل از انقلاب، پاسخگویی تهدیدات پیش رو نخواهد بود؛ بنابراین ایده و تفکر پیدایش مجموعه‌ای به نام «سپاه» و بعد هنرمندانه‌تر از آن، یک مجموعه مکمل دفاعی در کنار سپاه، به نام «سپنج»، را شکل داد. امام(ره) مکتب امنیتی و دفاعی جدیدی ترسیم کردند؛ امنیت به مفهوم مصونیت‌بخشی به همه ارزش‌ها، آرمان‌ها و ایده‌آلهایی که انقلاب ایجاد کرده و حفاظت از آنها و نیز سلب تفکر امکان‌غلبه بر این پدیده از دشمن است. اعتقاد این است که بر این اساس امنیت از دیدگاه سپاه، یعنی سلب تفکر امکان‌غلبه بر انقلاب اسلامی و امکان شکست دادن نظام جمهوری اسلامی از دشمن، و سلب این تفکر جوهر اصلی امنیت ماست. به واسطه ایده امام(ره) ما شکست‌ناپذیریم؛ یعنی اراده‌ای فراتر از سخت‌افزارها وجود دارد که می‌تواند اثربخشی فیزیکی آن سخت‌افزارها را با عنصر اعتقاد، ایمان و اراده خنثی کند. با این چارچوب جدید که امام بنا نهاد، ما به حلقه وصل بین تکنولوژی و سخت‌افزار، با اعتقاد و نرم‌افزار رسیدیم؛ یعنی ما در موضوعات قدرت دفاعی و امنیتی، علاوه بر دو عنصری که عالم کنار هم قرار می‌دهد یعنی عنصر نرم‌افزار یا تاکتیک که استراتژی و برنامه است به علاوه سخت‌افزار که تجهیزات و تسلیحات و تکنیک و به اصطلاح فن کار است. عنصر جدیدی هم اضافه کردیم به نام اعتقاد که این عنصر جدید وقتی با آن دو عنصر تلفیق شد، شکست‌ناپذیری و استراتژیکی را در ذهنیت جامعه ما ایجاد کرد که مبنای امنیت دفاعی و انقلابی ما خواهد بود.

- انقیاس از مصاحبه سردار سرلشکر حسین سلامی با ویژه‌نامه جمهوری‌های آفتاب ضمیمه صبح صادق به مناسبت ریم قرن فعالیت سپاه

سردار، به عنوان اولین سؤال، به مناسبت سالروز تأسیس سپاه در دوم اردیبهشت سال ۱۳۵۸، با گذشت بیش از چهار سال از عمر این نهاد انقلابی، در یک جمله کوتاه آن را چگونه توصیف می‌کنید؟

سپاه به استناد کارنامه درخشانش از زمان تأسیس تاکنون، نگرهانی موفق و سربلند برای انقلاب اسلامی، امین و وفادار به امامین انقلاب، فدایی مردم ایران، پشتیبان مستضعفان جهان و دشمن مستکبران عالم بوده است و خواهد بود.

با وجود نیروهای مسلح، همانند ارتش، شهرداری، ژاندارمری و کمیته‌های شهری، چه ضرورتی برای تأسیس سپاه بود؛ به عبارت دیگر فلسفه وجودی سپاه چیست؟

این پرسش، بسیار مهم و کلیدی است که یافتن پاسخ درست آن، در گروی فهم و درک عملکرد سپاه در حوزه‌های گوناگون است. بسیاری از کسانی که در سال‌های گذشته یا هم‌اکنون نقدهایی را نسبت به عملکرد سپاه دارند و برخی اقدامات سپاه را از نظر قانونی دارای اشکال می‌دانند، به فلسفه وجودی سپاه کمتر توجه می‌کنند. چرا که سپاه را صرفاً یک نیروی مسلح می‌دانند و حتی بر این مبنا، گهگاهی سخن از ضرورت ادغام به میان می‌آورند؛ اما سپاه یک ارتش دوم با همان فلسفه وجودی نیروهای نظامی و وظایف آن نیست. در حالی که وظیفه تمام ارتش‌ها در دنیا، از جمله ارتش جمهوری اسلامی، حفظ استقلال و تمامیت ارضی و مقابله با تهاجمات نظامی بیگانه است، سپاه با فلسفه وجودی دیگری تأسیس شد. بر خورداری سپاه از بُعد نظامی و ماهیت نظامی‌گری، نباید فلسفه وجودی آن را تحت‌الشعاع قرار دهد. تأمل در اطلاعیه شورای انقلاب اسلامی و همچنین اصل ۱۵۰ قانون اساسی، نشان می‌دهد سپاه فلسفه‌ای متفاوت از سایر نیروهای مسلح کشور دارد؛ گرچه در بسیاری از امور با آنان همکاری دارد و حسب شرایط به آنان کمک می‌کند. در اطلاعیه تأسیس شورای انقلاب در دوم اردیبهشت سال ۱۳۵۸، از عبارت «پیشبرد امر عظیم انقلاب اسلامی» برای بیان فلسفه، مأموریت و وظایف سپاه استفاده شده است. در اصل ۱۵۰ قانون اساسی نیز جایگاه سپاه در ساختار حقوقی نظام اسلامی به وضوح مشخص شده است. در این اصل آمده است: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در نخستین روزهای پیروزی انقلاب اسلامی تشکیل شد، برای ادامه نقش خود در نگهداری از انقلاب و دستاوردهای آن پابرجا می‌ماند. حدود وظایف و قلمرو مسئولیت سپاه در رابطه با وظایف و قلمرو مسئولیت نیروهای مسلح دیگر، با تأکید بر همکاری و هماهنگی برادرانه میان آنها به وسیله قانون تعیین می‌شود.» بنابراین می‌توان گفت، سپاه تنها نهاد تأسیس شده پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که وظیفه اصلی آن حفاظت از انقلاب، نگهداری از انقلاب و پیشبرد انقلاب اسلامی است. این سخن وظایف دیگران برای پاسداری و حفاظت از انقلاب را نفی نمی‌کند؛ بلکه تأکید دارد «فلسفه وجودی سپاه»، «پاسداری» از انقلاب اسلامی است؛ بر همین اساس گفته می‌شود سپاه دارای ماهیت چندبعدی برای عمل در تمام صحنه‌ها و عرصه‌هاست.

ماهیت چندبعدی به چه معناست؟

به این معنا که سپاه یک سازمان متصلب با ساختار ثابت نیست. سپاه یک نهاد انقلابی است و بعد نهادی آن بر بُعد سازمانی اش غلبه دارد. ساختار سپاه در مقاطع مختلف تحت تأثیر همین جنبه یا بعد نهادی تغییر می‌کند. وقتی می‌گوییم سپاه نگهدارنده، پاسدار، مراقب و محافظ انقلاب اسلامی است، پس این سپاه باید بتواند در هر شرایطی از انقلاب اسلامی محافظت کند و آن را به پیش ببرد. در واقع سپاه باید به نیاز انقلاب اسلامی در هر شرایطی، برای بقا و حرکت به سمت آرمان و اهدافش پاسخ دهد. سپاه باید هر نوع خطر و تهدید متوجه انقلاب اسلامی را خنثی و مرتفع سازد. با چنین نگاهی به فلسفه وجودی سپاه، در رسالت مصوب و ابلاغی از سوی فرماندهی معظم کل قوا، حضرت امام‌خامنه‌ای(مدظله‌العالی) به مقابله با انواع تهدیدات (سخت، نیمه‌سخت و نرم) و عمق‌بخشی داخلی و خارجی تصریح و تأکید شده است؛ بنابراین این اقدام سپاه در حوزه‌های نظامی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و دیگر حوزه‌ها، به همین رسالت سپاه برمی‌گردد.

با توجه به اینکه یکسال از آغاز گام دوم انقلاب گذشته است، جایگاه، نقش و عملکرد سپاه در گام اول انقلاب را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سپاه دارای عملکردی مثبت و موفق در گام اول انقلاب اسلامی است. نقش و سهم سپاه در گام

بازنگاهی به جایگاه و رسالت سپاه در گفت‌وگو با سردار دکتر یدالله جوانی

به مناسبت سالروز تأسیس سپاه

پاسدارانقلاب

حافظ ایران

خادم ملت

از همان ساعات اولیه پیروزی انقلاب اسلامی در روز ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷، حفاظت از انقلاب اسلامی در برابر تهدیدات و خطرهای داخلی و خارجی به یکی از دغدغه‌های اصلی نیروهای انقلابی تبدیل شد و نیروهایی برای پیشبرد انقلاب و حراست از دستاوردهای عظیم ملت ایران تشکیل شده، اما همچنان ضرورت وجود یک نهاد منسجم و هم‌افزایی بیشتر در این مسیر احساس می‌شد، از این رو جمعی از نیروهای انقلاب در اواخر فروردین سال ۱۳۵۸ در قم، با حضرت امام(ره) دیدار و رهبر کبیر انقلاب اسلامی در این جمع از ایده تشکیل سپاه زیر نظر شورای انقلاب حمایت و دستور تشکیل یک سازمان منسجم و مکتبی را صادر کردند. به امر حضرت امام خمینی(ره)، شورای انقلاب با صدور اطلاعیه‌ای در روز دوم اردیبهشت سال ۱۳۵۸، تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را اعلام می‌دارد. در آستانه سالروز تأسیس سپاه، گفت‌وگویی با سردار دکتر «یدالله جوانی» معاون سیاسی سپاه داشتیم که در ادامه می‌آید:

اول بی‌بدیل است. در همان ماه‌های اول تأسیس سپاه، با توجه به توطئه‌های دشمنان برای شکست انقلاب، ساقط کردن نظام و تجزیه ایران، سپاه به گونه‌ای عمل کرد و درخشید که حضرت امام(ره) در وصفش جملات پرمعنایی را بیان داشت. در ۲۹ مرداد سال ۱۳۵۸ تعدادی از اعضای شورای فرماندهی سپاه برای ارائه گزارش به قم رفتند و با امام دیدار کردند. حضرت امام(ره) در این دیدار در تجلیل از عملکرد سپاه و پاسداران انقلاب اسلامی می‌فرمایند: «من از سپاه راضی هستم و به هیچ وجه نظرم از شما بر نمی‌گردد. اگر سپاه نبود، کشور هم نبود. من سپاه پاسداران را بسیار عزیز و گرامی می‌دارم. چشم امید من به شماست. شما هیچ سابقه‌ای جز سابقه اسلامی ندارید. سلام مرا به همه پاسداران برسانید. من از همه شما مشتترکم. من به همه دعا می‌کنم.» این عبارت «چشم امید من به شماست»، در آن شرایط سخت نکته پرمعنایی درون خود دارد. در شرایطی که جبهه استکباری در شرق و غرب عالم تصمیم به نابودی انقلاب گرفته و تمام ظرفیت‌های خود

را هم برای رسیدن به این هدف فعال کرده است، از ترور و بی‌ثبات‌سازی کشور گرفته، تا ایجاد غائله‌های تجزیه‌طلبی در خوزستان، کردستان، ترکمن‌صحرا و سیستان و بلوچستان، تا انجام کودتا و تحمیل جنگی که هشت سال به طول کشید؛ نقش سپاه در خنثی‌سازی هر یک از این توطئه‌ها بی‌بدیل است و جان‌نثاری پاسداران و نام‌شهادی عزیز سپاه دوران گواه این ادعاست. بعد از رحلت حضرت امام(ره) نیز سپاه پاسداران بازوی قدرتمند ولایت برای خنثی‌سازی توطئه‌ها بود. بازخوانی هر یک از این توطئه‌ها و اینکه سپاه چگونه این توطئه‌ها را خنثی کرد. نیاز به زمان دارد. بعد از امام(ره)، توطئه‌های سنگینی علیه انقلاب از سوی جبهه استکبار طراحی و به مرحله اجرا درآمد که سپاه در خنثی‌سازی این توطئه‌ها نقش تعیین‌کننده دارد. جنگ نرم بی‌سابقه در سه دهه گذشته، فتنه‌های سال‌های ۷۸ و ۸۸، راه انداختن جنگ‌های نیابتی با ایجاد گروه‌های تروریستی در منطقه با هدف نهایی هجوم به ایران، آشوب‌های داخلی سال‌های ۹۷، ۹۸ نمونه‌هایی

از نقشه‌های شیطانی دشمنان علیه انقلاب اسلامی و ملت ایران است. سپاه برای مقابله با این نقشه‌ها و توطئه‌ها همیشه در صف اول قرار داشته است. همچنین نقش سپاه در خنثی‌سازی جنگ اقتصادی و فشارهای حداکثری برای هدف قرار دادن معیشت مردم و فلج کردن جمهوری اسلامی، نقشی ممتاز و بی‌بدیل است.

به سبب همین کارویژه‌های سپاه در راستای حفظ انقلاب اسلامی است که رهبر معظم انقلاب در دیدارهای مختلف با پاسداران و فرماندهان سپاه، کارنامه سپاه را درخشان ارزیابی می‌کنند و اعلام رضایت می‌نمایند. در دیدار فرماندهان سپاه با معظم‌له در دهم مهر سال گذشته ایشان فرمودند: من از سپاه صددرصد راضی هستم، اما قانع نیستم. این عبارت بسیار پر معنی است و نشان می‌دهد سپاه خوب عمل کرده است و از میدان امتحانات سربلند بیرون آمده است، لکن با توجه به آرمان تمدن‌سازی، توطئه‌های دشمنان و مشکلات کشور و مردم، باید ظرفیت‌های خود را بالا ببرد و صدبرابر آنچه هست و عمل می‌کند، باشد.

بفرمایید راهبر و چشم‌انداز سپاه در گام دوم انقلاب چیست؟

سپاه نیروی تحت امر ولایت و فرماندهی معظم کل قوا، حضرت امام‌خامنه‌ای(مدظله‌العالی) است و معظم‌له نقشه راه سپاه را ترسیم می‌کنند. علاوه بر اینکه سند راهبردی بیانیه گام دوم انقلاب، خود نقشه‌ای راهبردی برای سپاه در چله دوم انقلاب اسلامی است، رهبر معظم انقلاب در دیداری که فرماندهان سپاه با معظم‌له در تاریخ دهم مهر سال ۹۸ داشتند، مسیر آینده‌سپاه را تعیین فرمودند. به نظر من این دیدار، دیداری سرنوشت‌ساز و تعیین‌کننده مسیر آینده سپاه در گام دوم است.

در این دیدار، رهبر حکیم انقلاب اسلامی با توصیف گذشته سپاه و تشریح شرایط کنونی، هشت توصیه به سپاه داشتند. از این توصیه‌های هشت‌گانه، در سپاه به عنوان «هشت فرمان» یاد شده است. در واقع این هشت فرمان، نشان می‌دهد سپاه در گام دوم باید دارای چه راهبردهایی برای پیشبرد انقلاب باشد. خلاصه فرامین هشت‌گانه عبارت است از: ۱- جوان بماند و محافظه‌کار نشوید؛ ۲- برای نقش‌آفرینی در حوادث بزرگ آماده باشید؛ ۳- نگاه فرامرزی را استمرار دهید و به جغرافیای مقاومت در منطقه بسنده نکنید؛ ۴- هوشیاری و ارزیابی دقیق از دشمن داشته باشید؛ ۵- با تمام دستگاه‌های نظام همکاری، تعامل و هم‌افزا داشته باشید؛ ۶- مردمی باشید؛ ۷- جهادی کار کنید؛ ۸- معنویت را روزافزون بالا ببرید.

اگر در این هشت فرمان خوب تأمل شود، مشخص می‌شود این فرامین، دستور حرکت جدید سپاه در گام دوم انقلاب به حساب می‌آیند. نتیجه این حرکت، ادامه پیروزی‌های راهبردی برای جبهه انقلاب اسلامی، ملت ایران و مستضعفان جهان از یک‌سو، و استمرار شکست‌های راهبردی برای مستکبران و خصوصاً آمریکایی‌ها از دیگر سو خواهد بود.

نوشوندگی سپاه و پاسخ به نیازهای کشور در سپاه چگونه است؟

نوشوندگی و به‌روز بودن برای انجام تکلیف، یک اصل ثابت در سپاه است. تکلیف سپاه پاسخ به نیازهای انقلاب، نظام، کشور و مردم است. سپاه یک نیروی انقلابی و مردمی است؛ هم به نیازهای اساسی انقلاب پاسخ می‌دهد و هم برای حل مشکلات مردم کنار آنان است. سپاه هم در مقابل استکبار جهانی قد علم کرده و ثابت‌قدم است، هم خاضعانه و مخلصانه در کنار مردم قرار دارد. عملکرد سپاه در امدادسانی به مردم در بلایای طبیعی، همانند وقوع سیل، زلزله و اکنون بیماری ناشی از ویروس منحوس کرونا، یک فصل درخشان از کارنامه پر افتخار سپاه است. دلیل اصلی دشمنی‌های جبهه استکبار با سپاه به همین خصوصیات و عملکردهای سپاه در حوزه‌های گوناگون برمی‌گردد. قراردادن سپاه در فهرست گروه‌های تروریستی، تحریم فرماندهان و مجموعه‌های متعلق به سپاه، ترور سردار سلیمانی و هزاران اقدام دیگر دشمن علیه سپاه، همگی به این دلیل است که آنان سپاه را در حفظ انقلاب اسلامی موفق ارزیابی می‌کنند. اکنون جمع‌بندی آمریکایی‌ها این است که اگر بخوانند از انقلاب اسلامی عبور کنند و به زعم خود آن را به تاریخ بسپارند، باید اول سپاه را حذف کنند؛ اما همه چیز بر خلاف محاسبات و خواست جبهه استکبار به پیش می‌رود. خداوند این چنین تقدیر کرده است که به برکت مجاهدت‌ها، ایثارها، ایستادگی‌ها و به برکت خون‌های پاک هزاران پاسدار، از قبیل همت‌ها، باکری‌ها، خرازی‌ها، کاظمی‌ها و سلیمانی‌ها مستکبران عصر ما و در رأس آنان آمریکایی‌های جنایتکار به تاریخ سپرده شوند. ان‌شاء‌الله.

بازی تاج و تخت بن سلمان

ولی عهد جوان در پی استفاده سیاسی از بحران کرونا

محمد حسن سجادی

کارشناس مطالعات منطقه‌ای

از مرگ پسر به دنبال حذف مخالفان باشد. سو، دستگاه تبلیغاتی گسترده سعودی همواره اقدامات قدرت طلبانه بن سلمان را به نفع مردم تفسیر می‌کند؛ بنابراین جامعه عربستان و به ویژه نسل جوان این کشور را در ارتباط با این تحولات در موضع انفعالی قرار داده است که این موضوع ورق را به سود بن سلمان برگردانده است. آزادی محدود اجتماعی و برنامه‌های بلندپروازانه اقتصادی نیز مزید بر علت شده است تا افکار عمومی فعلاً فرصت اقدامات بیشتری را در اختیار بن سلمان قرار دهند. چهارم، اعمال سیاست‌های سخت عبور و مرور و فعالیت‌های اجتماعی در دوران کرونایی این پیش‌زمینه را ایجاد می‌کند که این تصمیمات به منظور بهبود وضعیت سلامت اجتماعی گرفته شده است، در صورتی که می‌تواند یک جنبه هوشمند، یعنی پیشبرد سیاست‌های امنیتی بن سلمان را در سکوت محض داشته باشد.

در نهایت چه این خبر صحت داشته باشد و چه نه، همه شرایط نشان می‌دهد بن سلمان به هیچ وجه حاضر به عقب‌نشینی از موضع خود درباره تقویت بنیان‌های قدرت آینده با اعمال سیاست‌های خشن در داخل و بروز چهره‌های اقتصادی و قدرتمند در خارج نیست؛ اما ابزارهای وی در هر دو حوزه داخلی و خارجی بسیار متفاوت بوده است. از سوی دیگر چنین رفتارهایی می‌تواند بیانگر این موضوع باشد که شکاف بیشتر در خانواده سلطنتی همواره یکی از سیاست‌های حاکمان سعودی برای کنترل شاهزاده‌های معترض بوده است که بن سلمان نیز با دسته‌بندی شاهزادگان، ادامه‌دهنده این سیاست بوده است. ایجاد دوستی در شاهزادگان قدرتمند و اعطای آزادی‌های اجتماعی برای تغییر توازن داخلی به سود خود، سیاست‌هایی به نظر می‌رسند که تا حدودی نشان‌دهنده نقشه‌های دقیقی است که بن سلمان آنها را طراحی کرده است. با این اوصاف شاید بتوان گفت «واگرایی در عصر کرونایی بیش از همگرایی می‌تواند منافع بن سلمان» را تأمین کند.

چالش بزرگ

نگاهی به تأثیر کرونا بر انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا

محمدصادق مصطفوی

کارشناس مسائل بین‌الملل

که به هیچ وجه کوتاهی در قبال آن از سوی مردم آمریکا پذیرفته شده نیست؛ از این رو می‌توان گفت عملکرد مسئولان آمریکا در این عرصه نقش قابل توجهی در شکل‌گیری رضایت مردم از کارگزاران سیاسی دارد، موضوعی که اکنون با شیوع کرونا و مرگ هزاران آمریکایی سبب ابهام در آینده سیاسی ترامپ شده است. هم‌زمان با شیوع کرونا در آمریکا مسئله مهم دیگری که در کنار احساس ناامنی در بعد سلامت جسمانی رخ نشان داده، پیامدهای اقتصادی این بیماری است؛ چرا که شیوع این ویروس در آمریکا سبب شده است رشد اقتصادی سه سال اخیر آمریکا مضمحل شود. این رکود اقتصادی تا جایی اقتصاد آمریکا را متأثر کرده که صحبت از بیکاری میلیون‌ها آمریکایی به میان آمده است. پیامدهای اقتصادی کرونا نه تنها اقتصاد داخلی، بلکه تجارت خارجی آمریکا را نیز با پیامدهای منفی فراوانی روبه‌رو کرده و کاهش قیمت نفت و نزول شاخص بورس‌های مهم آمریکا، از جمله «داو جونز»، «اس اند پی ۵۰۰» و «ترنک کامپوزیت» نیز بر شدت آن افزوده است. وضعیت بورس آمریکا به عنوان قلب اقتصاد این کشور تا جایی بغرنج است که به گفته کارشناسان بازار سرمایه در آمریکا بر اساس پیشینه بازارهای سهام آمریکا پس از جنگ جهانی دوم وقتی بازاری وارد سقوطی به این شکل شود، ۱۳ ماه در این وضعیت می‌ماند و به طور متوسط ۳۰ درصد از ارزش سهام آفت می‌کند. با توجه به آنچه گفته شد، باید توجه داشت هرچند نظر سنجی‌های کنونی هنوز با قاطعیت به شکست ترامپ در انتخابات پیش‌رو اذعان ندارند، اما از به صدا درآمدن زنگ خطر روی کار آمدن دموکرات‌ها برای او خبر می‌دهند. «دان ابرهارت» یکی از جمهوری خواهان حامی ترامپ می‌گوید: «آثار اقتصادی ویروس کووید-۱۹ به طور ناباورانه‌ای بر شانس انتخاب مجدد ترامپ سایه انداخته است، تا جایی که ایمن موضوع می‌تواند به باخت مفتضحانه ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری بینجامد.»

کرونا ریاست جمهوری ترامپ را یک دوره‌ای می‌کند؟

مدیریت فاجعه آمیز

میدل‌ایست‌آی: رهبری «ترامپ» در بحران کرونا یک فاجعه بوده، به طوری که تا حد زیادی افکار او را برای مردم روشن کرده است. نظر سنجی اخیر «سی‌ان‌ان» نشان داد «جو بایدن» رقیب دموکراتیک وی، محبوبیت ترامپ را از ۵۳ درصد به ۴۲ درصد کاهش داده است. ترامپ امروز فرمانده کل قوایی است که دیگر حتی نمی‌تواند خودش را جمع و جور کند، چه رسد به اینکه حافظ کشور باشد. ویروس کرونا اگر قرار باشد در نقطه‌ای به ترامپ آسیب بزند، آن نقطه اقتصاد است.

بهباه حضور در شرق آسیا

پایگاه خبری آنتی‌وار: ویروس کرونا که منشأ آن چین اعلام شده، ممکن است به ابزاری کارآمد برای وزارت دفاع آمریکا تبدیل شود تا حضور خود را در منطقه آسیا و اقیانوسیه افزایش دهد. در مارس سال ۲۰۱۹ کمیته‌ای با عنوان «کمیته خطر فعلی: چین» در آمریکا فعالیت خود را آغاز کرد اعضای کمیته جدید، چین را به عنوان بزرگ‌ترین تهدید برای آمریکا معرفی کرده‌اند. در یکی از اصول نخست این کمیته آمده است: «آمریکا احتمالاً در آینده‌ای قابل پیش‌بینی با یک دشمن ابرقدرت تهاجمی و مصمم مواجه خواهد شد که برای استفاده از زور و همچنین تقابل‌های غیر نظامی برای شکست قاطعانه آمریکا آماده است... تا زمانی که حزب کمونیست بر چین حکم فرمایی می‌کند، هیچ امید به هم‌زیستی مسالمت‌آمیز با چین وجود ندارد.»

سقوط قیمت نفت و بحران در پادشاهی سعودی

مؤسسه کارنگی: قیمت نفت تا سطح بی‌سابقه‌ای آفت کرده و به ارزش پیش از شوک نفتی ۱۹۷۳ میلادی نزدیک شده‌اند. تحت چنین شرایطی، چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی-برنامه‌ای برای پایان دادن به وابستگی این پادشاهی به نفت- در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است عربستان در شش ماه نخست با کمبود شدید بودجه مواجه خواهد شد و رویاهای «محمد بن سلمان» به دلیل لزوم ایجاد برخی تعدیل‌ها و سازگاری‌های شدید، بر باد خواهد رفت. ولیعهد عربستان برای حفظ کنترلش باید به برخی اقدامات استبدادگرایانه متوسل شود. با این حال، ناتوانی او در توزیع درآمدهای نفتی برای خنثی کردن ناراضیاتی‌ها می‌تواند ریسک افزایش اعتراضات را به همراه داشته باشد.

آمریکا در وضعیت کُما

گاردین: به لطف اقدامات «ترامپ» یک فاجعه موازی در سراسر جهان در حال بروز پیدا کردن است؛ آن فاجعه نابود شدن وجهه آمریکا به عنوان یک رهبر و شریک ایمن، قابل اعتماد و باکفایت در سطح بین‌المللی است. این وضعیت را می‌توان آسیبی دوجانبه از سوی ترامپ تلقی کرد. اگر بخواهیم به طور دیپلماتیک صحبت کنیم، آمریکا اکنون برای ادامه حیاتش به دستگاه پشتیبان حیات وصل شده است.

جهان

شماره ۹۴۷ | دوشنبه اول اردیبهشت ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

بازی نیمه‌تمام

سجاد محسنی

کارشناس روابط بین‌الملل

اکنون بسا ورود به عمق بحران کرونا و عادت ذهنی به بحران، هم از سوی دولت‌ها و هم از سوی ملت‌ها، میزان زمان تداوم بحران در حال فراموشی است و به نظر می‌رسد «دوران هم‌دردی ملت‌ها» به پایان رسیده و بار دیگر زمان ازسریگیری سیاست‌های منطقه‌ای و داخلی فرارسیده است؛ اما نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت که کرونا سکنه‌ای در سیاست جهان بوده است که عوارض آن تغییر در مفهوم آن و افزایش ترلز اقتصاد خواهد بود. در این زمینه چند نکته قابل ذکر است:

۱- تغییر گفتمانی در مفهوم امنیت، و نه در کارکرد امنیت رخ داده است، اگر جنگ سرد را پایان عصر امنیت به مفهوم کلاسیک نظامی بدانیم که سرآغازی برای ورود به مفاهیم اقتصادی و اجتماعی امنیت بود، اکنون به نظر می‌رسد امنیت به مفهوم زیست‌محیطی آن، بیش از آنچه تصور می‌شد و گسترده‌تر از آنچه از دور دیده می‌شد در حال تهدید جان بشر است.

۲- شرایط پساکرونایی نشان می‌دهد برخی حوزه‌های مهم، مانند اختلافات ژئوپولیتیک سبب دشمنی‌های ایدئولوژیک تحت هیچ شرایطی از سوی کشورهای منطقه‌ای قابل اغماض نبوده است؛ این به این معنی است که روابط دیپلماتیک میان قطب‌های خصوصاً منطقه‌ای روال سابق خود را ادامه خواهد داد و شاید بتوان گفت سیاست دوران کرونایی «نه به خانه شما می‌آیم و نه به خانه ما بیایید» در دوره پساکرونایی در سیاست صدق خواهد کرد.

۳- در حوزه گفتمان جدید امنیتی، شیوع ویروس کرونا صرف نظر از خرابکارانه بودن این اقدام یا خیر، ایمن ذهنیت را ایجاد می‌کند که این پایان ماجرا نخواهد بود، بلکه باید منتظر ویروس‌های جدیدتر و مخرب‌تر نیز بود. در این حوزه تمرکز نهادهای امنیتی به صورت گسترده‌تر بر جنگ بیولوژیکی و مخفی قرار خواهد گرفت که در نتیجه میزان زیادی از بودجه‌های تسلیحاتی در حوزه‌های جنگ‌افزارهای کلاسیک به سمت تسلیحات بیولوژیکی سرازیر خواهد شد.

۴- بحران اقتصادی برجامانده از بحران کرونا بیش از خود ویروس تهدیدآفرین است؛ بنابراین اگر از زمان شیوع ویروس کرونا، سال را به دوش ماهه بتوان تقسیم کرد، شش ماهه اول «دوران مدیریت دولت‌ها» و شش ماهه دوم «دوران بازخورد ملت‌ها» است.

در نهایت می‌توان گفت اگر چه بحران کرونا سکنه‌ای در سیاست و اقتصاد جهان ایجاد کرد، اما خروجی‌های متفاوتی برای این دو حوزه داشت. در حوزه سیاست، دولت‌ها سیاست‌های قبل از کرونا را ادامه خواهند داد و بحران‌های ژئوپولیتیک و تعارض منافع همچنان اهمیت خواهند داشت و تنها یک بحران جدید و جدی به نام بحران‌های زیست‌محیطی-اگر ویروس و حوزه سلامتی را در این دسته تقسیم‌بندی کنیم، به سابقه ذهنی امنیت اضافه خواهد شد و بعد پنجم بوزانی که کمرنگ‌تر می‌نمود، بروز بیشتری می‌یابد. را طی می‌کند؛ اقتصادهای آسیب‌پذیر به راحتی نخواهند توانست به مسیر خود بازگردند؛ بنابراین شاید فقط بتوان کرونا و سکنه در سیاست جهان را «استراحت بین دو نیمه» و آسیب و اثرگذاری آن بر اقتصاد جهان را «بازی نیمه‌تمام» خواند.

یادداشت

۴ نکته درباره تفریح بودجه ۹۷

وحید شقاقی شهری

اقتصاددان

مسئله که در تمام امور اقتصادی کشور باید به عنوان اولویت مدنظر قرار گرفته و اجرایی شود، وجود نظارت هوشمند است. بسیاری از رانت‌خواری‌ها و فسادهای اقتصادی ناشی از عدم نظارت حین دریافت و پرداخت‌های مالی و پولی است. وقتی نظارت هوشمند نباشد شاهد نتایج بهتری از آنچه در این سال‌ها مشاهده کرده‌ایم، نخواهیم بود؛ بنابراین به جای دعوا و نزاع گروه‌های سیاسی بر سر چرایی و چگونگی شکل‌گیری فسادهای اقتصادی، بهتر است نظارت‌های موجود را به نظارت‌هایی هوشمند تبدیل کنیم؛ در باب موضوع ۴/۸ میلیارد دلاری که برای واردات کالا تخصیص داده شده، اما کالایی وارد کشور نشده است و تکلیف و نحوه هزینه‌کرد آن در تفریح بودجه ۱۳۹۷ با ابهام مواجه بوده و در واقع در محاسبات به نوعی گم شده است نیز همین موضوع صادق است.

دولت هنگامی که دچار کسری بودجه می‌شود، ناچار است به روش‌های مختلف کسری بودجه خود را تأمین کند. در نحوه تأمین بودجه دولت نیز باید شفافیت وجود داشته باشد که متأسفانه در این بخش نیز شفافیت چندانی دیده نمی‌شود؛ مثلاً در بودجه سال ۱۳۹۹ دولت فروش ۱/۵ میلیون بشکه نفت صادراتی را در درآمدهای خود محاسبه کرده است، در حالی که به خوبی به این موضوع واقف است که چنین رقم و میزان فروشی محقق نخواهد شد. در سایر موضوعات نیز چنین روندی مشاهده می‌شود. تا زمانی که نظام بودجه‌ریزی کشور عملیاتی، کاربردی و هدف‌محور نباشد، همچنان شاهد رانت‌خواری و عدم شفافیت در تخصیص بودجه‌های کشور خواهیم بود.

اختلافات پیش‌آمده بین سازمان‌های نظارتی، مانند دیوان محاسبات و بانک مرکزی است. واردات برخی کالاها مشمول زمان است و ارزش حاصل از آن به صورت آتی به اقتصاد باز نمی‌گردد؛ بنابراین از نظر بانک مرکزی ادعای دیوان محاسبات مبنی بر گم شدن ۴/۸ میلیارد دلار و انحراف آن صحیح نیست؛ در حالی که رقم صراحتاً در گزارش دیوان بیان شده است؛ بنابراین برای شفاف‌سازی لازم است دیوان محاسبات و بانک مرکزی در این باره جلساتی برگزار کنند تا مشخص شود این ۴/۸ میلیارد دلار ارزش تخصیص داده شده ۴۲۰۰ تومانی کجا رفته و صرف چه کاری شده است؛ لذا برای روشن شدن ماجرا نیازمند ارائه گزارش‌های متقن و شفاف از سوی بانک مرکزی هستیم. هر قدر این گزارش شفاف‌تر منتشر شود، امکان پاسخگویی دولت و بانک مرکزی افزایش خواهد یافت؛ چرا که واقعاً اکنون به واسطه عدم وجود شفافیت و بیان جزئیات نمی‌توان درباره اینکه این مبلغ نجومی به چه سرانجامی مبتلا شده است اظهار نظر قطعی کرد.

نظام چندبخشی عامل فساد و رانت است و تا زمانی که ارزش چندبخشی باشد، شاهد سوءاستفاده‌های این چنینی خواهیم بود.

بررسی بازارهای مالی ایران در سال ۹۸ با نگاه به آینده

چرا بورس رکوردها را شکست؟

طلا، زیر سایه ارز
بازار طلا همواره به عنوان یکی از بازارهای مالی جذاب در ایران مطرح بوده است. قیمت طلا در اسفند ماه سال ۱۳۹۸ نسبت به فروردین این سال حدود ۲۶ درصد بازدهی داشت؛ به طوری که قیمت سکه بهار آزادی در فروردین سال ۱۳۹۸ چیزی حدود ۴ میلیون و ۲۹۰ هزار تومان بود که این رقم در اواخر اسفند به بیش از ۶ میلیون تومان رسید. اگرچه طلا مانند ارز سال چندانی آرامی را پشت نگذاشت، اما با توجه به افزایش قیمت‌های جهانی این فلز گرانبها شاید اگر دلار در سال گذشته سرکشی بیشتری می‌کرد، بازار طلا نیز سال گذشته طوفانی به پایان می‌رساند.

عوامل مؤثر در قیمت طلا
بازار طلا و سکه به طور عمده از سه عامل متأثر است؛ عامل اول، تأثیر قیمت طلای جهانی؛ عامل دوم، نرخ برابری دلار به ریال یا همان نرخ ارز در کشور؛ عامل سوم، شرایط اقتصادی کشور از جمله میزان نقدینگی، نرخ تورم و... به نظر می‌رسد افزایش ۲۶ درصدی قیمت طلا نسبت به سال گذشته، عموماً تحت تأثیر عامل اول و سوم بوده است. حالا باید منتظر ماند و دید بازارهای مالی در سال ۱۳۹۹ به کدام سمت حرکت خواهند کرد. افزایش رکود اقتصادی در دنیا به علت شیوع ویروس کرونا بازار طلای جهانی را به بازاری مستعد برای جهش قیمتی تبدیل کرده است. در این میان نرخ ارز و میزان افزایش آن در سال ۱۳۹۹ به شدت در هاله‌ای از ابهام است. اگرچه رئیس کل بانک مرکزی از مدیریت نرخ ارز در محدوده قیمتی مشخصی سخن گفته است، اما کاهش درآمدهای نفتی و ایجاد اختلال در صادرات غیرنفتی به دلیل شیوع کرونا... می‌تواند درآمدهای ارزی کشور و به تبع آن، نرخ ارز را تحت تأثیر خود قرار دهد.

موجود، در حال حاضر چیزی حدود نیم درصد از کل نقدینگی کشور در بازار بورس به طور روزانه در جریان است که به نوبه خود رکوردی تاریخی به شمار می‌رود. درباره دلایل رکوردزنی شاخص بورس در سال ۱۳۹۸ می‌توان به دلایلی چون عدم تحرک جدی بورس در سال‌های گذشته و واقعی شدن قیمت برخی از سهام‌ها طی سال ۱۳۹۸، ایجاد محدودیت‌هایی در بازارهای موازی مانند بازار ارز و طلا و افزایش ورود نقدینگی‌های سرگردان به بازار بورس اشاره کرد. با این حال، با آغاز سال جدید و وجود نگرانی‌هایی از شیوع ویروس کرونا در دنیا، به نظر می‌رسد رسیدن ممکن است قسمتی از نقدینگی‌های موجود در بورس با هدف فراهم کردن دارایی‌های امن‌تر و کم‌ریسک‌تر، مانند سکه و ارز از بورس خارج شود و به سمت بازارهای دیگر برود. موضوعی که حداقل در روزهای آغازین سال جدید با توجه به افزایش مثبت نام کدهای بورسی و بسا عرضه‌های اولیه «صبا» و «شستا» رخ نداده و بورس همچنان در حال رکوردشکنی است و به نظر می‌رسد این وضعیت در سال ۱۳۹۹ نیز تداوم داشته باشد.

بازار ارز، نسبتاً آرام
شاید بتوان رونق گرفتن بورس در سال ۱۳۹۸ را یکی از دلایل عدم جهش‌های قیمتی در بازارهای موازی دانست؛ به طوری که بازارهایی چون بازار طلا و ارز در سال گذشته با افزایش چندانی مواجه نبودند و بررسی‌های آماری نشان می‌دهد نرخ دلار از ۱۲ هزار و ۹۵۰ تومان در تاریخ پنجم فروردین سال ۱۳۹۸ به ۱۵ هزار و ۵۵۰ تومان در ۱۴ اسفند سال ۱۳۹۸ رسیده است؛ در واقع با صرف نظر از افزایش نرخ دلار در روزهای پایانی سال، می‌توان گفت نرخ ارز برخلاف التهابات شدید سال ۱۳۹۶ و نیمه اول سال ۱۳۹۷ آرامش نسبی را در اغلب ماه‌های سال ۱۳۹۸ تجربه کرد.

و تعداد کدهای بورسی تازه ایجاد شده و... نشان داد سال ۱۳۹۸ را می‌توان نقطه عطفی در تاریخ بورس ایران دانست. هجوم بخش قابل توجهی از نقدینگی‌های موجود در بازار به سمت بورس اوراق بهادار موجب شد سال ۱۳۹۸ برخلاف سال ۱۳۹۷ سال نسبتاً آرامی را در بازارهای طلا و ارز تجربه کند؛ بازارهایی که اگر رونق بورس وجود نداشت، شاید شاهد اتفاقات دیگری در آنها بودیم.

تغییر عمده در عملکرد هر یک از این بازارها بر عملکرد سایر بازارها تأثیر مستقیمی دارد و گاهی ایجاد رونق در یک بازار به صورت موازی موجب رونق بازار دیگری می‌شود یا در جهت خلاف آن بازار عمل می‌کند؛ برای نمونه وابستگی قیمت طلا به دلار در اقتصاد ایران سبب شده است با هر افزایش قیمتی در بازار ارز، متناسب با آن قیمت سکه و طلا نیز افزایش پیدا کند، چنان که این دو بازار را می‌توان موازی و هم‌راستا با یکدیگر دانست؛ اما برخی دیگر از بازارهای مالی هستند که در صورت ایجاد جذابیت برای نقدینگی‌های سرگردان و سوق یافتن نقدینگی به سمت این بازارها، شاهد رفتاری عکس در سایر بازارها خواهیم بود؛ مصداق بارز این بازار را می‌توان بازار سرمایه یا بورس دانست. در این شرایط وقتی نقدینگی جامعه به سمت بازار سهام حرکت کند (فارغ از ایراداتی که به بورس و نحوه عملکرد آن وارد است)، به دلیل ماهیت بورس در بدبینانه‌ترین حالت بخشی از این نقدینگی وارد چرخه تولید خواهد شد.

میزان بازدهی بازارهای مالی در سال ۹۸
بازارهای مالی سال متفاوتی را پشت سر گذاشتند. ارزش معاملات بورس در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۷ چیزی حدود ۵ برابر شده است، ضمن اینکه بازار سرمایه با رشدی حدود ۱۴۰ درصد، بیشترین بازدهی را در میان سایر بازارهای موازی به خود اختصاص داد. بر اساس اعداد و ارقام

حمید رضا جوانبخت

خبرنگار

در اصطلاح اقتصادی به هر بازاری که در آن تجارت یا دادوستدی شکل بگیرد، بازار مالی گفته می‌شود. در اقتصاد ایران عمده بازارهای مالی را می‌توان بازار پول، مانند سپرده و حواله، بازار سرمایه یا همان بورس، بازار ارز و بازار طلا دانست؛ البته بازارهای مالی دیگری نیز وجود دارند که شاید سهم و نقش آنها در اقتصاد ایران چندان برجسته نباشد. تجربه دهه اخیر در اقتصاد ایران نشان داده است بازارهای مالی عموماً تحت تأثیر حملات سوداگرانه یا هجوم نقدینگی‌های سرگردان به آن بازارها با افزایش قیمت مواجه می‌شوند؛ به طوری که برای مثال با افزایش ۱۰ درصدی نرخ ارز بسیاری از نقدینگی‌های سرگردان به طمع کسب سود بیشتر، از بازار اصلی خود خارج می‌شوند و به سمت این بازارها می‌روند. با افزایش تقاضا نیز قیمت‌ها در آن بازار روندی صعودی پیدا می‌کند. با بررسی بازار ارز، طلا، مسکن، بورس و... در اقتصاد ایران کاملاً مشخص است هرگاه نقدینگی به سمت بازاری سوق یافته، آن بازار با افزایش شدیدی قیمتی مواجه شده است. موضوعی که طی دو دهه اخیر بارها در بازارهای مختلف، از جمله بازار طلا و ارز شاهد آن بوده‌ایم. در سال ۱۳۹۸ با توجه به حجم بالای نقدینگی و تجربه اقتصاد ایران از نوسانات بازارهای ارز و طلا در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۷ سعی شد بخشی از این نقدینگی از طریق حمایت و تشویق سیاست‌گذار بورسی به سمت بازار سرمایه حرکت کند. موضوعی که به رکوردشکنی شاخص‌های بازار سرمایه منجر شد؛ به طوری که در سال ۱۳۹۸ پررونق‌ترین سال بورس کشور رقم خورد. افزایش مبادلات برخط، افزایش تعداد سهامداران حقیقی

شاخص

سقوط درآمد ایرلاین‌ها

رئیس اتحادیه بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی با بیان اینکه محدودیت‌های مسافرت هوایی بین‌المللی ادامه‌دار خواهد بود، گفت: «در حال حاضر مسافرت‌های هوایی نسبت به ماه ژانویه ۸۰ درصد افت کرده است و پیش‌بینی می‌شود با استمرار یافتن این شرایط درآمد شرکت‌های هواپیمایی در سال جاری ۵۵ درصد افت داشته باشد.» «الکساندر دجونیاک» با تأکید بر اهمیت حمایت از این شرکت‌ها اضافه کرد: «لازم است دولت‌ها مسئله پروازهای هوایی را در کانون توجهات خود قرار دهند؛ چراکه شرکت‌های هواپیمایی برای جلب اعتماد دوباره مسافران خود به این کار نیاز ضروری دارند.»

منهای نفت

منهای بروکراسی

یکی از مشکلات اقتصادی کشور را می‌توان دشواری فعالیت‌های اقتصادی و مشکلات ایجادشده به واسطه بروکراسی‌های اداری برای کارآفرینان و تولیدکنندگان دانست. موضوعی که گاهی تولیدکنندگان را برای رفع مشکلات و پیگیری‌های اداری گرفتار می‌کند و در پیچ و خم کاغذبازی‌های اضافی وزاندی که نفس تولیدکنندگان را می‌گیرد. پس از گذشت مدتی موجب کاهش تعداد بنگاه‌های اقتصادی فعال می‌شود. به نظر می‌رسد در چنین شرایطی مهم‌ترین اقدام، رصد مشکلات فضای کسب‌وکار و تلاش برای اصلاح آنهاست. موضوعی که موجب می‌شود کارفرمایان با مشکلاتی مواجه شوند که هیچ کدام ارتباطی با مسائل مالی ندارد.

افزوده

کارگزار بورسی کیست؟

با افزایش هرروزه شاخص‌ها در بورس و رونق بازار سرمایه طی یک سال اخیر، احتمالاً بارها از اخبار و جرائد عبارت کارگزار بورسی را دیده و شنیده‌ایم. اما منظور از کارگزار کیست؟ کارگزار شخصی حقوقی (شرکتی) است که خریدوفروش سهام از جانب آن صورت می‌گیرد. مجوز کارگزاری نیز به افرادی داده می‌شود که علاوه بر داشتن برخی ویژگی‌ها، از قبیل سوابق حرفه‌ای، قبولی در آزمون و امین بودن، مطابق قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی به شرایط عضویت در کانون کارگزاران، پذیرش در بورس اوراق بهادار و مجوز فعالیت در بورس را دارا باشند.

شعبان ماه شفاعت رسول خدا (ص) است

گفتاری از آیت الله سید محمد مهدی میر باقری

برای عارفی سالک می شود، با صلوات است؛ همه سلوک با صلوات است. صلوات ما را هم زبان با خدا می کند. خدا همین را فرموده: «إِنَّ اللَّسَةَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا» (احزاب/ ۵۶) شما هم اگر می خواهید بهره مند شوید، همه خیر در صلوات خدا بر رسولش است، همه قرب در آن است. شما هم اگر می خواهید از این ضیافت بهره مند شوید، همراه خدای متعال شوید، هم زبان خدا و ملائکه شوید، بر پیامبر و آلش صلوات بفرستید تا شما هم برسید. همه چیز در صلوات است.

مقامات را طی بکنیم. در ماه شعبان که ماه نبی اکرم (ص) است حضرت آستین بالا زده اند برای شفاعت؛ پس خیلی چیز در این دعاست که آدم را آماده می کند، سسیر می دهد تا وارد ضیافت الله شود؛ لذا مقامات توحیدی این دعا، مقامات خاص است. ماه شعبان یک چنین ماهی است. این دعا یک ورود دارد، یک خروج، سیر و سطرش را هم باید بحث کنیم؛ ورودش با صلوات است، با صلوات بر حضرت محمد (ص) و آل ایشان شروع می شود؛ «اللهم صل علی محمد و آل محمد» که همه دعا همین یک کلمه است. هر فتح الفتوحی

همه مقاماتی که در مناجات است، مقامات توحیدی است، در وادی ولایت است؛ یعنی هیچ وقت سالک در سلوک خودش از وادی ولایت نبی اکرم (ص) و اهل بیست (ع) بیرون نمی رود. بیرون از وادی ولایت مقام سلوکی نیست. اینها اوامع است. در هر کدام از دعاها مقاماتی برای انسان گشوده می شود. مناجات شعبانیه که همه معصومان می خوانند از جمله این ادعیه است که در آن همه معصومان برای سلوک ما در این مقامات شفاعت کردند، همه شان با خدا عرض حال کردند که باب برای ما باز شود و ما این

حزب الله

محمد عینی زاده موحد

دکترای تفسیر تطبیقی قرآن

درباره دشمنان دین و اسلام و نحوه ارتباط با آنها به چند آیه در قرآن کریم می توان اشاره کرد که این مسئله را تبیین کرده است. در قرآن کریم ترسیمی از کفار و ترسیمی از منافقان وجود دارد. بحث های بسیاری هم در این دو مورد هست. درباره منافقان آیاتی در سوره های بقره، توبه، مانند و... مطرح شده است و درباره کفر و کفار هم آیات بسیاری در قرآن وجود دارد.

به طور کلی، قرآن کریم کفار را به دو دسته تقسیم می کند؛ یک عده کفاری هستند که با مسلمانان دشمنی ندارند و دسته دوم کفاری که دشمنی دارند. با هر کدام از اینها قرآن کریم به روشی متفاوت و خاص برخورد کرده است؛ مثلاً درباره آنها که دشمنی ندارند، قرآن بیان کرده است نصارا کسانی هستند که در بین ایشان بیشترین مودت و محبت نسبت به مسلمانان وجود دارد؛ «لَتَجِدَنَّ أَسَدًا لِلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَ لَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى»؛ (مانند/ ۸۲) در این آیه آمده است بیشترین محبت را نصاری می توانند داشته باشند، اما یهود بیشترین دشمنی را دارند.

قرآن کریم، اهل کتاب را دعوت می کند که در اصول و مبانی مشترک متحد شوند؛ «قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَ لَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَ لَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا آيَاتِنَا مِنْ دُونِ اللَّهِ» (آل عمران/ ۶۴)، با یکدیگر متحد بشویم در مشرکات که عبارتند از اینکه جز خدای تعالی را عبادت نکنیم، جز او را رب نگیریم و همچنین نخواهیم بعضی از ما بر بعضی دیگر تسلط پیدا کند؛ یعنی رابطه مان این گونه نباشد که یک طرف بخواهد دیگری را استعمار و استعمار کند، بلکه رابطه برابری داشته باشیم.

خداوند متعال در آیه آخر سوره مجادله می فرماید: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَ آيَدَهُمْ بَرُوحٍ مِنْهُ وَ يَدْخُلُهُمْ جَنَابٌ يُجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»؛ هیچ گروهی را شما نمی یابید که اینها به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند و در عین ایمان، با کسانی که با خدا و رهبری الهی دشمنی می کنند، رابطه مودت و دوستی برقرار کنند. غیر ممکن است کسی داعیه ایمان داشته باشد و با دشمنان خدا و رسول رفاقت کند و ارتباط داشته باشد؛ ولو آن دشمنان، پدران شان و فرزندان شان باشند، یا برادران شان باشند و یا خویشاوندان ایشان. اینها کسانی هستند که ایمان در قلب های شان هست، مؤمن کسی است که با کسانی که با خدا و رهبری دشمنی می کنند، که با خدا و رهبری دشمنی می کنند، رابطه مودت و دوستی برقرار کنند؛ و خدا اینها را با روحی از جانب خویش تأیید کرده است و جایگاه ایشان بهشت است و خداوند از ایشان راضی است و ایشان هم از خدا راضی هستند؛ اینان همان حزب الله اند که حزب اللهی هارستگار ان عالمند.

ترک دنیا با ثروت مادی یا معنوی؟

به مناسبت شهادت سعید بن جبیر و به درک واصل شدن مغیره بن شعبه در اواخر ماه شعبان المعظم

مرگ مغیره بن شعبه

در ماه شعبان سال ۵۰ هجری مغیره بن شعبه در حالی که از طرف معاویه حاکم کوفه بود، در سن ۷۰ سالگی به درک واصل شد. (منتخب التواریخ، ج ۳۰۲) زیاد بن ابیه به جای او منصوب شد. مغیره بن شعبه در کوفه سب امیر المؤمنین (ع) می کرد و خطبایا را امر می کرد آن حضرت را لعن کنند و تا زمان فرا رسیدن مرگش این عمل را ترک نکرد. (شرح ابن ابی الحدید، ج ۲، ص ۱۰۲) مغیره از اصحاب صحیفه ملعونه و لیله عقبه بود که می خواستند پیامبر (ص) را به قتل برسانند، او همچنین از اصحاب سقیفه بود. (کشف الهاویه، ج ۲۸۹) او از کسانی بود که در آتش زدن در منزل امیر المؤمنین (ع)، شکستن در، کتک زدن مادر سادات، حضرت صدیقه شهیده فاطمه زهرا (س) و سقط حضرت محسن شریک بود. (بیت الاحزان، ص ۱۴۴). زنای مغیره با ام جلیل در بصره شهرت خاص دارد و در کتب شیعه و سنی با مدارک مختلف ذکر شده است. ابن ابی الحدید می گوید: «مغیره زناکارترین مردم در جاهلیت و اسلام بود. مغیره از کسانی بود که به دستور معاویه همراه با عمرو عاص و عروه بن زبیر، روایاتی دروغین ساختند که مقتضای آنها وجوب لعن و برائت از امیر المؤمنین (ع) بود و برای این کار معاویه جوایز فوق العاده ای برای آنان مقرر کرد.» (شرح ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۵۸) او در محضر امام حسن (ع) به پدر بزرگوارش جسارت ها کرد؛ اما آن حضرت جواب های مناسبی به او دادند و در آخر فرمودند: «تو آن کسی هستی که در شهادت مادرم و برادرم محسن شریک بودی» (تقویم شیعه، فصل هشتم) آنچه در فقره بالا آمد و جالب توجه بود، این است که سعید بن جبیر مستجاب الدعوه بود، اما برای نجات خود دعا نکرد و نجات امت اسلام را از خود مهم تر می دید.

که حجاج بعد از شهادت او قادر به قتل هیچ کس نشود. خداوند دعای او را مستجاب کرد و حجاج ۱۵ تا ۲۰ روز بعد از شهادت سعید زنده بود و کسی را نکشت تا به مرض آکله به درک واصل شد.»

«بعد از آنکه حجاج سسر آن بزرگوار را جدا کرد، دو پای مبارک او را نیز از ساق جدا کردند، در حالی که از سن مبارکش ۵۰ سال می گذشت. در شهر «الحج» و در اواسط عراق مدفون شد.

قبر آن بزرگوار یکی از زیارتگاه های محبین اهل بیت (ع) است که دارای گنبد و صحنی بزرگ مشتمل بر چهار در است. «منتخب التواریخ، ص ۲۲۳) بعضی مرگ حجاج را ۱۵ روز (تمه المنتهی، ص ۱۰۶) و بعضی ۲۰ روز و عده ای ۴۰ روز (جلاء العیون، ص ۵۰۲) بعد از شهادت جناب سعید بن جبیر نقل کرده اند، که اگر مرگ حجاج در ۱۳ رمضان باشد، شهادت سعید به ترتیب در روزهای ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱ یا ۳ شعبان بوده است.

علت شهادتش به دست حجاج نیز چیزی جز این نبوده است. «کشی» نیز می گوید: «سعید بن جبیر در صراط مستقیم بود و به امام سجاد (ع) اقتدا کرد و امام سجاد هم از او تعریف می نمود و همین علاقه میان او و امام باعث شد حجاج او را شهید نماید.» (رجال کشی، ص ۱۲۰) از «فضل بن شاذان» نقل شده است در اوائل دوران امامت امام سجاد (ع)، اصحاب خاص امام فقط پنج نفر بودند: «سعید بن جبیر، سعید بن مسیب،

سید حسین ختیمی خوانساری دبیر گروه دین

در اواخر ماه شعبان دو نفر دار دنیا را وداع گفتند؛ یکی دین دار و یار دین بسود و دیگری ضد دین و دشمن آن. برخی از دین داری فقط ظاهر آن، یعنی مادیاتش را که کمک کننده دنیا طلبی شان بود، اخذ کردند و بقیه را رها کردند که نکند دنیای شان خراب شود؛ اما برخی دیگر به ظاهر و باطن دین که مساوی با فطرت پاک انسانی بود، عمل کردند و مؤمن به آن شدند و در دنیا و آخرت از صالحان قرار گرفتند. دسته دوم از دنیا بهره ای برنداشتند که البته ضرر هم نکردند؛ چون آنچه در قیامت به کارشان می آمد، همان عمل صالح بود که با کمک خدا توانستند همراه خود ببرند. پیامبر (ص) و اهل بیتش (ع) تمام توان خود را به کار گرفتند تا به انسان بفهمانند دنبال چیزی بروند که فانی نباشد و اگر از این دنیا رفت بتواند کنارش بماند. بعضی آن را عمل کردند و با دست پر از دنیا رفتند و برخی دیگر آن را عمل نکردند و نه تنها دست شان خالی بود، بلکه با باری از گناهان نابخشودنی سر بر تیره تراب گذاشتند.

شهادت سعید بن جبیر

در ماه شعبان سال ۹۸ هجری، جناب سعید بن جبیر کوفی به دست حجاج بن یوسف ثقفی به شهادت رسید. (بحار الانوار، ج ۲۰، ص ۳۷۶). سعید بن جبیر بن هشام اسدی والی در سال ۴۵ هجری در شهر کوفه به دنیا آمد. وی حبشی الاصل و از موالی بنی اسد بود. در «خلاصه» علامه حلی به تصریح آمده است سعید از شیعیان حضرت علی (ع) بوده و

کرونا و دین

دست پیش از غذا خوردن، فقر را می زداید، و پس از غذا خوردن، غم و اندوه را می بزد و چشم را سلامت می بخشد.» (بحار الانوار، جلد ۶۶، صفحه ۳۶۴) همچنین امام علی (ع) فرمودند: «شستن دست ها پیش و پس از غذا خوردن موجب فروزی عمر است و دیده را جلا می دهد.» (الکافی، جلد ۶، صفحه ۲۹۰، حدیث ۳) امام صادق (ع) نیز می فرمایند: «دست های تان را پیش و پس از غذا خوردن بشوید که فقر را می بزد و بر عمر می افزاید.» (المحاسن، جلد ۲، صفحه ۲۰۲، حدیث ۱۵۹۴) چه چیزی برای انسان ها در هر عصری مهم تر از طول عمر؟ و چه دلیلی بالاتر از اینکه همین آلودگی های دست می تواند جان انسان را بگیرد؟ قرآن و روایات به اصطلاح رگ خواب انسان ها دست شان بوده است که با به کار بردن برخی اصطلاحات مردم را به انجام سفارش هایی ترغیب کنند؛ اصطلاحاتی مانند طول عمر، نور چشم، رزق فراوان، ثروت و...

بر خلاف اعتقاد عده ای که مدام برای تضعیف دین و دین مداری کار می کنند، روزهای کرونایی موجب شد تا ملت دستورهای دین درباره سبک زندگی را به طور ملموس درک کنیم. هر آنچه این روزها به عنوان دستور العمل بهداشتی می بینیم، همان هایی است که در دستورهای دین آنها را دیدیم و بیشتر اوقات به آنها عمل نکردیم. در واقع جهان بشریت به علت عدم اطاعت از دستورهای دین ضربه های زیادی خورده است که می توان گفت کرونا کوچک ترین آنهاست. در آداب سفره آمده است قبل از غذا دستان خود را بشوید که به اشکال مختلف در روایات بیان شده است؛ البته درباره دلایل ذکر شده برای یک دستور باید در نظر داشت که اولاً نمی توان عملی را بدون دلیل سفارش کرد و ثانیاً تذکرهای قرآن و اهل بیت (ع) در حد عقل انسان های آن روز بوده لذا اصطلاحاتی به کار رفته است که با فهم مردم در همه ادوار منطبق باشد. پیامبر خدا (ص) فرمودند: «شستن

برکات شخصی و عدالت اجتماعی

و معنوی خلاصه نمی شود، بلکه اهدافی و اجتماعی دارد. نظام نامه اقتصادی اسلام بر اساس اهداف و اصولی سامان یافته که از مهم ترین آنها گردش سالم اقتصادی در همه اقشار و ابعاد اجتماعی است. بر همین اساس، برای جلوگیری از افزایش ثروت و انباشت آن در دست اقشاری از اجتماع، خدا فرمان داده است بخش هایی از اموال به شکل خیرات در قالب انفال در اختیار حکومت اسلامی قرار گیرد. همچنین پیامبر (ص) مأمور می شود صدقات عام و خاص، از جمله زکات را از ثروتمندان بگیرد و در اختیار فقیران قرار دهد تا این گونه از شکاف اقتصادی جلوگیری به عمل آورد. (حشر/ ۷ تا ۹؛ انفال/ ۱، ۴۲ و ۴۳) پیامبر در این باره می فرماید: «أَمُرْتُ أَنْ أُحَدِّثَ الصَّدَقَةَ مِنْ أَقْبَابِكُمْ فَأَرَدَهَا فِي فِقْرَانِكُمْ»؛ من مأمورم که صدقه و زکات را از ثروتمندان تان بگیرم و به فقرا تان بدهم. (مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۰۵، ح ۷۷۶۲)

انسان باید فرصت کوتاه عمر را غنیمت شمارد و از آن برای سعادت دنیا و آخرت خود و دیگران بهره گیرد. یکی از مهم ترین فعالیت های در تأمین سعادت دنیا و آخرت، دادن صدقات مالی هر چند اندک، حتی از سوی افراد فقیر است؛ زیرا فقیر نیز اگر اندکی از همان حال کم خویش را بپردازد، نه تنها مالش برکت و افزایش کمی و کیفی می یابد، بلکه در دنیا و آخرت سعادت را برای خود و دیگران رقم می زند. (بقره/ ۲۶۱) امام صادق (ع) در این باره می فرمایند: «ثَلَاثٌ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ بِوَأَحَدَةٍ مِنْهُنَّ أَوْجِبَ اللَّهُ لَهُ الْجَنَّةَ الْأَنْفَاقُ مِنْ إِفْتَارٍ وَ الْبَشْرُ لِجَمِيعِ الْعَالَمِ وَ الْأَنْصَافُ مِنْ نَفْسِهِ»؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده رویی با همگان و رفتار منصفانه. (کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲) آثار صدقه و انفاق فقط در امور شخصی

تقویم انقلاب

اولین شهید ترور

محمد گنجی

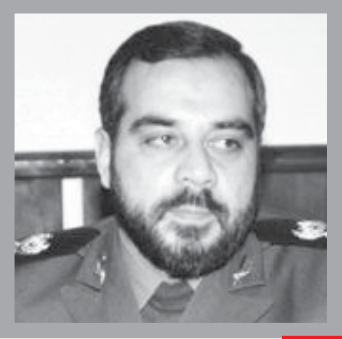
کارشناس تاریخ

گروه «فرقان» یکی از مصداق‌های بارز خواجه عصر انقلاب اسلامی است. «اکبر گودرزی» رهبر گروه فرقان فعالیت مذهبی خود در تهران را از مسجد الهادی واقع در جنوب تهران شروع کرد. سپس این فعالیت به مسجد شیخ هادی، مسجد فاطمیه، مسجد خمسه و محافل خانگی کشیده شد. اکبر گودرزی در جلسات مذهبی خود، تفسیرها و تعابیر جدیدی از آیات قرآنی ارائه می‌داد که موجب جذب جوانان می‌شد. جوهره اصلی تفکرات گودرزی و گروه فرقان را بنیان‌گذاران اولیه سازمان مجاهدین خلق، حبیب‌الله آشوری و نوآوری‌های روشنفکران دینی شکل می‌داد. اکبر گودرزی به تأثیر از چالش روشنفکران با روحانیت، شدیداً نسبت به روحانیت شیعه معترض بود. در واقع فرکانیسم یک جریان فکری-سیاسی در تعارض با جریان اسلام اصیل و ناب محمدی (ص) بود؛ از این رو به همان نسبت که دارای پیشینه تاریخی است، هم‌چنان در آینده نیز سیر می‌کند. این گروه کوچک و گمنام، پس از پیروزی انقلاب اسلامی به تحریک جریان قوی‌تر و سازمان‌یافته‌تری چون سازمان مجاهدین خلق به ترور بزرگانی از انقلاب اسلامی دست زد. فرقان از انجام اولین عملیات تروریستی خود در ۳ اردیبهشت ۱۳۵۸ تا ۱۸ دی ماه ۱۳۵۸ (زمان دستگیری اکبر گودرزی و انهدام گروه) تقریباً ۲۰ ترور انجام داد. شش نفر از آنها مجروح و بقیه قربانی انحراف فکری فرکانیسم شدند. در این میان می‌توان به چهره‌های درخشانی، چون شهید مطهری، شهید مفتح، شهید آیت‌الله قاضی طباطبایی، شهید حاج مهدی عراقی و شهید سپهبد قرنی اشاره کرد.

شهید قرنی در جریان انقلاب به نیروهای انقلابی پیوست. به هنگام شکل‌گیری و گزینش اعضای شورای انقلاب که از سوی حضرت امام خمینی (ره) صورت می‌گرفت و همگی از صافی‌های متعدد باید عبور می‌کردند، ایشان به عضویت این شورا انتخاب شد. بلافاصله پس از پیروزی انقلاب، یعنی روز ۲۳ بهمن، سرلشکر قرنی، ضمن اعاده به ارتش با درجه سرلشکری به عنوان رئیس ستاد ارتش انقلاب، با حکم امام خمینی (ره) منصوب شد. روز سوم اردیبهشت ۱۳۵۸، ساعت ۱۱، سرلشکر محمدولی قرنی که در منزل شخصی‌اش (واقع در خیابان ولی عصر فعلی) به سر می‌برد، به هنگام مراجعه به حیاط منزل، از بیرون ساختمان (احتمالاً از ساختمان‌های رویه‌رو) مورد هدف قرار گرفت. صدای فریاد قرنی که می‌گفت: «سوختم، سوختم» همسرش را که داخل ساختمان بود، به حیاط کشاند و وی با پیکر غرق در خون قرنی که میان حیاط افتاده بود، رویه‌رو شد. گروه فرقان پس از ترور شهید قرنی، در بیانیه‌اش دلایل این ترور را این‌گونه اعلام کرد: «سرسپردگی به امپریالیسم آمریکا و کوشش در جهت انجام کودتای آمریکایی، همکاری با رژیم طاغوتی قبلی، همکاری با رژیم ضد توحیدی فعلی و سرسپردگی به دیکتاتوری آخوندیسم، مفسد فی الارض، اقدام برای سرکوبی مردم کردستان در جهت قلب حقایق و واقعیات و متهم کردن مردم به اینکه مأمور اجنبی هستند، کوشش برای خلع سلاح مردم مبارز و محروم ایران و بازسازی ارتش از جمله دلایل ترور سپهبد قرنی بود.»

چریک‌های مسلح

مروری بر عملکرد نظامی گروه انقلابی منصورون در سال ۱۳۵۷

محمد باقر ذوالقدر

با اصابت ۳ گلوله به هلاکت می‌رسد. «مسیحا» شهردار رفسنجان و «حسین مولایی» معاونش نیز در حال فرار از شهر به سمت تهران در یکی از کوچه‌های خیابان معین‌زاده به ضرب گلوله منصورون از پا درمی‌آیند.

۷- اعدام آمران و عاملان کشتار مسجد امام کرمان: در مدت کوتاهی پس از ترور «سرهنگ سروری» آمر به آتش کشیدن مسجد جامع ملک کرمان از سوی گروه موحدین، جنایت مشابهی در این مسجد از جانب نیروهای تحت امر «سرهنگ معتمدی» رئیس شهربانی کرمان صورت گرفت؛ لذا گروه منصورون در خیابان مصمصام (درست در محل ترور سرهنگ سروری از سوی موحدین) در روز چهارشنبه ۱۱ بهمن ۱۳۵۷ در ساعت یک و نیم بعدازظهر با یک راه‌بندان نمایشی، راه را بر سرهنگ معتمدی و کاروان محافظانش بستند و با شلیک گلوله او و دو تن از هم‌دانشان را از پا درآوردند. گروه منصورون در بیانیه‌ای به مناسبت این جریان علل ترور معتمدی و چگونگی آن را بیان کردند و بحث درجه‌داران و افسران شریف در خدمت وطن را از تشنای خائن به ملت جدا کردند.

۸- ترور نیروی گشت آگاهی: در ۱۷ دی ماه ۱۳۵۷ به تلافی کشتار مردم در فسا، «احمدزاده» از نیروهای گشت آگاهی مورد حمله گروه منصورون قرار می‌گیرد. سلسله عملیات‌های برنامه‌ریزی‌شده و منسجم گروه تا روزهای پایانی حیات رژیم پهلوی ادامه داشت. در روزهای آخر هم با توجه به همه‌گیر شدن جریان انقلاب و حضور رهبر انقلاب در جمع توده به‌پاخاسته این گروه نیز در کنار سایر گروه‌های سیاسی انقلابی و اسلامی به رود خروشان انقلاب پیوست.

محمد علی جهان آرا

اتومبیل‌های سواری کردند. در این میان چریک‌های گروه منصورون با حملات مسلحانه نسبت به یاری مردم و درگیری با نیروهای مسلح رژیم اقدام کردند. هم‌زمان با ترور «پل گریم» آمریکایی از سوی گروه موحدین، با شلیک سه گلوله از سوی تیم اعزامی گروه منصورون به هلاکت می‌رسد. گروه منصورون در اعلامیه خود با عنوان «اعدام انقلابی یکی از کارگزاران رژیم» که در ۴ دی ماه ۱۳۵۷ منتشر شد، به این پرسش که: «چرا پروچردی خائن اعدام شد؟» پاسخ می‌دهد.

۳- اعدام انقلابی سرهنگ عیوقی (عملیات شهید غلامحسین صفاتی): «عیوقی» در سال ۱۳۵۶ ریاست گارد دانشگاه جندی‌شاپور اهواز را به عهده گرفت. وی با تشکیل کمیته خاصی دانشجویان را زیر نظر می‌گرفت و عده زیادی از آنها را به بهانه‌های مختلف روانه زندان می‌کرد. گروه منصورون عیوقی را طی عملیاتی به نام «شهید غلامحسین صفاتی» در دوم بهمن ۱۳۵۷ به سزای اعمال خود رساند. منصورون در اعلامیه سوم بهمن ۱۳۵۷ خود، با عنوان «سرگرد عیوقی، رئیس جنایتکار گارد دانشگاه جندی‌شاپور اهواز اعدام شد»، مسئولیت این عملیات را به عهده گرفت و دلایل خود را برای اعدام وی بیان داشت.

۴- حمله به نیروهای متجاوز رژیم در چهارشنبه سیاه: روز چهارشنبه ۲۶ دی ماه ۱۳۵۷، روز فرار شاه از ایران بود. در این روز مردم به خیابان‌ها ریختند و به ابراز ششادمانی پرداختند. تظاهرات مردم در این روز در برخی نقاط، با عکس‌العمل‌های عمال رژیم مواجه شدند. در اهواز هم به بهانه پایین کشیده شدن مجسمه‌ها، نیروهای گارد شاهنشاهی و ساواک به خیابان‌ها ریختند و اقدام به سرکوبی مردم و تخریب از شهرنمایی خارج شده بود در خیابان معین‌زاده کردند.

۶- عملیات‌های رفسنجان: منصورون در شهر رفسنجان چهار ترور موفق انجام دادند. اکیب اعزامی گروه منصورون به رفسنجان پس از شناسایی لازم و تحت نظر گرفتن آموشدگهای «سروان حیدری» معاون شهربانی رفسنجان، وی را در خیابان معین‌زاده با شلیک ۱۷ گلوله از پا درآورد. پس از این جریان رئیس شهربانی به مدت یک ماه از بیم جان خود از محل کارش به منزل نمی‌رفت. «سرپاسان پدال‌لهی» نفر سوم در قتل عام مردم شهر بود. در شناسایی‌ها مشخص شده بود وی با تغییر چهره برای جلوگیری از شناسایی، از محل شهربانی خارج می‌شود. پس از دو روز شناسایی، وی در حالی که با موتورسیکلت از شهربانی خارج شده بود در خیابان معین‌زاده

علی ششمانی

۲- اعدام انقلابی «پروچردی»: وی رئیس بهره‌برداری و عامل سرکوب اعتصاب کارکنان شرکت نفت بود که در روز شنبه، دوم دی ماه ۱۳۵۷، هم‌زمان با ترور «پل گریم» آمریکایی از سوی گروه موحدین، با شلیک سه گلوله از سوی تیم اعزامی گروه منصورون به هلاکت می‌رسد. گروه منصورون در اعلامیه خود با عنوان «اعدام انقلابی یکی از کارگزاران رژیم» که در ۴ دی ماه ۱۳۵۷ منتشر شد، به این پرسش که: «چرا پروچردی خائن اعدام شد؟» پاسخ می‌دهد.

۳- اعدام انقلابی سرهنگ عیوقی (عملیات شهید غلامحسین صفاتی): «عیوقی» در سال ۱۳۵۶ ریاست گارد دانشگاه جندی‌شاپور اهواز را به عهده گرفت. وی با تشکیل کمیته خاصی دانشجویان را زیر نظر می‌گرفت و عده زیادی از آنها را به بهانه‌های مختلف روانه زندان می‌کرد. گروه منصورون عیوقی را طی عملیاتی به نام «شهید غلامحسین صفاتی» در دوم بهمن ۱۳۵۷ به سزای اعمال خود رساند. منصورون در اعلامیه سوم بهمن ۱۳۵۷ خود، با عنوان «سرگرد عیوقی، رئیس جنایتکار گارد دانشگاه جندی‌شاپور اهواز اعدام شد»، مسئولیت این عملیات را به عهده گرفت و دلایل خود را برای اعدام وی بیان داشت.

۴- حمله به نیروهای متجاوز رژیم در چهارشنبه سیاه: روز چهارشنبه ۲۶ دی ماه ۱۳۵۷، روز فرار شاه از ایران بود. در این روز مردم به خیابان‌ها ریختند و به ابراز ششادمانی پرداختند. تظاهرات مردم در این روز در برخی نقاط، با عکس‌العمل‌های عمال رژیم مواجه شدند. در اهواز هم به بهانه پایین کشیده شدن مجسمه‌ها، نیروهای گارد شاهنشاهی و ساواک به خیابان‌ها ریختند و اقدام به سرکوبی مردم و تخریب

دهلیز

علل ناکامی گروه‌های سیاسی چپ در ایران

خلع سلاح مارکسیسم

فارسی در ایران زیر چاپ رفت، علل ناکامی جریان چپ را بررسی کرده است. کتاب «شورشیان آرمانخواه» تا حد زیادی در بیان سرنوشت گروه‌های چپ و ارائه تصویری کلی از حیات و ممات این گروه‌ها، به ویژه برای نسل‌های حاضر که مایل به دانستن پیشینه جنبش چپ در کشورشان هستند، می‌تواند مفید باشد. در بخشی از این کتاب چنین می‌خوانیم: «مارکسیست‌های ایران نه تنها خطری جدی و پایدار برای جمهوری اسلامی پدید نیاوردند، بلکه ضعیف‌تر از آن بودند که حتی دشواری‌های دهه ۱۳۶۰ را پشت سر بگذارند... شکست مارکسیسم در ایران به واسطه فروپاشی سرچشمه ایدئولوژیک آن نبود. علل شکست را باید در ناتوانی مارکسیست‌ها در درک و سازگاری با پوشش‌های درونی جامعه ایران جست‌وجو کرد. در رویارویی مارکسیست‌ها و رهبری اسلام‌گرای انقلاب، تعیین‌کننده‌تر از همه این بود که اسلام‌گرایان در دو عرصه رادیکالیسم و ضدیت با امپریالیسم گوی سبقت را از مارکسیست‌ها ربودند... اعتراض‌های جمهوری اسلامی نسبت به غرب، به ویژه آمریکا، از ابتدا مارکسیست‌ها را خلع سلاح کرد... توافق مارکسیست‌های طرفدار شوروی را با «الگوی ضدامپریالیستی» شاید بتوان تا اندازه‌ای در متن منافع شوروی توضیح داد.»

حافظه

مرور جنایات و تجاوزات چشم‌آبی‌ها

ریشه توسعه‌نیافتگی

گرفته و منابع و منافع خود را به سوی اسپانیا و پرتغال از دست می‌داد. استخراج طلا و نقره برعهده بومیان بود و از این طریق تلفات منهدم‌کننده‌ای به ایشان وارد می‌آمد. معادن آمریکای لاتین کارگران بومی را می‌بلعید و ثروت کلانی به جیب یک اریستوکراسی معدنی سرازیر می‌نمود.»

همین وضعیت استثمارگرانه کافی بود که فقر در نیمه‌ای از جهان، به ویژه در آفریقا، در طول قرون اخیر سایه اندازد؛ به نحوی که به نوشته منابع معتبر: «درآمد متوسط سرانه این ۲۵ کشور در سال ۱۹۷۵ از رقم ۱۲۵ دلار در سال کمتر بود. بین سال‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۷۵ افزایش سالانه رشد میانگین درآمد سرانه ۱ درصد بیشتر نبوده و حال آنکه این میزان در مورد کشورهای دیگری که دارای «درآمد واسطه‌ای» بودند، معادل ۳ تا ۵ درصد و در مورد کشورهای صنعتی ثروتمند (۵۵۰۰ دلار در سال ۱۹۷۵) بوده است.»

سروری بر نظریات ارائه‌شده از سوی نظریه‌پردازان توسعه‌نیافتگی و وابستگی، به‌خوبی از نقش استثمار در عقب‌ماندگی کشورهای جهان سوم حکایت دارد. نظریه‌پردازان مکتب وابستگی بر این اعتقادند توسعه‌نیافتگی، محصول ساخت و یازگی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی یک جامعه نیست؛ بلکه تا حدود زیادی نتیجه ارتباط تاریخی گذشته و مداوم اقتصادی میان کشورهای توسعه‌نیافته و کشورهای توسعه‌یافته است.

از لحاظ تجارت، اسپانیا علاوه بر طلا و نقره بی‌حسابی که از آمریکای لاتین خارج می‌نمود، از طریق تعیین قیمت کالا‌هایی که به مردم این منطقه می‌فروخت سود کلانی به جیب می‌زد. آمریکای لاتین در واقع از همین لحظات تاریخی تحت استثمار و استثمار سخت قرار

سیاست نامه

بررسی اندیشه سیاسی
آخوند خراسانی - بخش پایانی
اثربخشی آیت‌الله خویی
از خراسانی

فتح‌الله پریشان

پژوهشگر
اندیشه سیاسی

طبیعی است که نگرش فقهی-سیاسی آخوند خراسانی در حوزه علمیه نجف رواج بیشتری داشته و همچنان نیز دارد. این امر بیشتر وامدار شخصیت علمی «آیت‌الله خویی» در آن حوزه است. آقای خویی یکی دیگر از متأثران از اندیشه آخوند و از مجتهدان بزرگ شیعه در حوزه علمیه نجف است که نگرش فقهی-سیاسی آخوند خراسانی را تداوم بخشید. وی در تحصیل علوم اسلامی بیشتر از شخصیت علمی حضرات آیات «محمدحسین اصفهانی» و «محقق نائینی» بهره برد، اما خودش گفته است: «آیت‌الله نائینی آخرین استادی بود که همواره ملازم او بودم و لحظه‌ای از او جدا نمی‌شدم.» این ملازمت تأثیر زیادی بر شخصیت علمی رو گذاشت و از این طریق از نگرش فقهی-سیاسی آخوند خراسانی که استاد و مورد احترام نائینی نیز بود، تأثیر زیادی پذیرفت. در جای خود اندیشه سیاسی خویی را بررسی خواهیم کرد، اما وی از دو بحث ولایت فقیه و مشروطیت، بیشتر در مقوله اولی تحت تأثیر آخوند خراسانی است. آیت‌الله خویی در این باره با تأسیس یک اصل، بحث خود را درباره ولایت فقیه آغاز می‌کند. به اعتقاد وی مقتضای اصل این است که «حکومت برای کسی که اذن ندارد، حرام است.» بر اساس این اصل، در دوره غیبت فقط کسی می‌تواند حکومت کند که از ناحیه معصوم اذن داشته باشد. این نتیجه‌گیری، آیت‌الله خویی را به ادله ولایت فقیه رهنمون می‌سازد تا از طریق آنها بررسی کند آیا فقیه جامع‌الشرایط دارای چنین اذنی هست؟ خویی همانند آخوند خراسانی روایات را در اثبات این موضوع از حیث اعتبار سندی و روایی ضعیف تصور می‌کند و در نهایت ولایت عام فقیه را نمی‌پذیرد، اما نوع خاصی از ولایت در امور حسبه را به معنای خاصی به کار می‌برد که از آن به «جواز تصرف» یاد می‌کند. همان طور که در بررسی اثربخشی فقهی-سیاسی «آیت‌الله محلاتی غروی» و نائینی نیز از اندیشه آخوند خراسانی رهبر مشروطه ایران بیان شد، نگرش اصولی و سیاسی آخوند در دوران پس از وی ادامه یافت و تاکنون نیز علاوه بر مبانی اصولی وی که هنوز هم در حوزه های علمیه تدریس می‌شود، برخی جریان‌ها و افراد سیاسی نیز از آن طرفداری و منظومه فکری وی را متضمن پیاده‌سازی حتی در قالب یک نظام سیاسی تحت عنوان نظام مشروطه می‌انگارند. اگرچه این طیف از جریان‌های سیاسی رویکردی افراطی در مباحث سیاسی دارند و اندیشه آخوند را به مثابه رقیبی در برابر اندیشه سیاسی بنیان‌گذار نظام جمهوری اسلامی، امام خمینی (ره) مطرح می‌کنند، اما به هر حال نشان‌دهنده وجود حیات این تفکر در میان حوزه‌ها و سیاسیون است. این در حالی است که به طور کلی می‌توان مبتنی بر مطالعات تاریخی متعرض این واقعیت شد که اساساً در پی تحولات مشروطه در ایران و شکست عملی آن و انزوای نسبی روحانیون و مراجع شیعی تا دهه ۴۰، به نگرش فقهی-سیاسی آخوند خراسانی کمتر توجه شد و به تدریج در ایران، نگرش فقهی-سیاسی دیگری رواج یافت که حاصلش شکل‌گیری انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) است.

نگاهی به آثار و پیامدهای ویروس کرونا

بحران انسان‌شناسی مدرن

مباحث مادی و رفاهیات او کفایت نمی‌کند؛ انسان موجودی است که علاوه بر بُعد جسمانی، بُعدی روحانی و معنوی دارد و آرامش نهایی برای او در زندگی و تاب‌آوری‌اش در برابر حوادث جز با توجه به این دو بُعد ممکن نیست. بر همین اساس، اصل دیگر در انسان‌شناسی مدرن، یعنی خودبینی و مستقل بودن انسان نیز زیر سؤال می‌رود؛ زیرا انسانی که در فلسفه‌های مدرن به عنوان «قادر» به تصویر کشیده شده است، در عمل در مقابل ویروس که با چشم غیر مسلح به میکروسکوپ دیده نمی‌شود، ناتوان و درمانده است. در همین راستا قابل ذکر است همین انسان، دیگر به مدد عقل خود قادر به تسلط بر طبیعت نیست.

نکته پایانی

جامعه‌ای که بر اساس این‌گونه تلقی‌ای از انسان صورت‌بندی شده است، جامعه‌ای است با همبستگی ارگانیک (به روایت دورکیم) و از نوع گزلفاشفت که در آن همبستگی مصنوعی و غرضی است؛ بنابراین، این‌گونه جامعه‌ای در برابر بحران‌ها و اپیدمی‌ها آسیب‌پذیر است؛ زیرا شاهد ضعف همبستگی اجتماعی هستیم و افراد مانند دانه‌های شن در کنار هم قرار گرفته‌اند و امکان حرکت‌های جمعی را ندارند. اما در جوامع سنتی‌تر، از جمله اسلامی، همبستگی اجتماعی در پرتوی آموزه‌های دینی و انسانی چنان استحکام و استقرار دارد و در تار و پود حیات انسان‌ها تنیده شده است که انسان‌ها مصلحت اجتماع و دیگران را بر منافع خود ترجیح می‌دهد و تا ایثار جان برای حفظ هم‌نوع خود پیش می‌رود.

رسیدگی تمام‌قد به مردمان خود نیستند، حتی در آمریکا هزینه‌های آزمایش‌های تشخیص ابتلا افراد به کرونا را باید خود آنها متکفل شوند، مشخص است اهمیت افراد به عنوان انسان در برابر «منافع و مصلحت دولت» در درجه دوم اهمیت قرار دارد. جالب آنکه در گذشته، نظام‌های منادی لیبرال دموکراسی، به همین بهانه نظام‌های فاشیستی را نقد می‌کردند و مدعی می‌شدند در نظام‌های فاشیستی اصالت فرد در برابر مصالح دولت قربانی می‌شود، اما امروزه بعد از گذشت سال‌ها ثابت شده است حتی در رادیکال‌ترین لیبرال دموکراسی‌ها، مصلحت دولت بر اصالت فرد ارجحیت دارد؛ به عبارت دقیق‌تر در عالم‌گیری کرونا، این گزاره انسان‌شناسی مدرن که انسان موقعیت استعلایی دارد و اصالت با اوست، عملاً در مقابل اصالت و مصلحت دولت رنگ باخته است.

بازتعریف انسان و بازگشت معنویت

امروز واقعیت ناکارآمدی و نقصان تک‌ساحتی دیدن انسان مدرن در پرتو همه‌گیری کرونا به اثبات رسیده است، اما این اول بار نیست که این موضوع از پره بیرون افتاده است، بلکه در گذشته نیز با وقایعی همچون فروپاشی شوروی سابق، همان‌گونه که امام خمینی (ره) در نامه معروف‌شان به «گورباچوف» رئیس‌جمهور وقت شوروی متذکر شده بودند، این موضوع به اثبات رسیده بود. با این حال، اعلام روز دعا از جانب «ترامپ» در آمریکا و روی آوردن مردمان متعددی در اقصی نقاط غرب به کلیساها و کلیسه‌ها و دست دعا و تضرع برداشتن به درگاه الهی، نشان می‌دهد انسان موجودی تک‌ساحتی نیست و برای رسیدن به آرامش و آسایش، فقط تأمین

بر انسان، جامعه و تمدن مدرن حکم فرما بوده و قرن‌هاست که مبنای تنظیم روابط افراد با خود، افراد با هم در جامعه و افراد با حکومت‌هاست، به گونه‌ای که متفکری چون «امیل دورکیم» در قرن نوزدهم میلادی با مشاهده تغییراتی که در جوامع غربی صورت گرفته بود، از مرحله گذار از «همبستگی مکانیکی» به «همبستگی ارگانیک» سخن گفت. همین بحث را متفکر دیگری به نام «فردیناند تونیس» مطرح می‌کند. وی از دو نوع جامعه سخن می‌گوید؛ گمیشافت (معادل اجتماع سنتی) و گزلفاشفت (معادل جامعه مدرن) و معتقد است همبستگی در گزلفاشفت حالت مصنوعی و ساختگی دارد؛ زیرا در گزلفاشفت خدمت‌رسانی، حمایت و امنیت، جای خود را به ترتیب به سودجویی، رقابت و ناامنی می‌دهد. بدون شک، وقوع این تحول در همبستگی اجتماعی، محصول تحولی بود که در طرز تلقی از انسان حاصل شد و به عنوان «گرگ هم‌نوع خود»، «موجودی بیشینه‌خواه و سودپرست» صورت‌بندی شد.

کرونا و بن‌بست انسان‌شناسی مدرن

حال در اثر وقوع پاندمی (همه‌گیری) کرونا در سراسر جهان، به وضوح می‌توان بن‌بست انسان‌شناسی مدرن را به نظاره نشست؛ زیرا ویروس کرونا نشان داد در جوامع مدرن، موقعیت استعلایی و اصالت انسان، اهمیت چندانی ندارد که اگر این‌گونه بود، شاهد تبعیض‌ها در رسیدگی به انسان‌ها در کشورهای چون آمریکا نبودیم. علاوه بر این، وقتی کشورهای مانند آمریکا به عنوان مدرن‌ترین کشور جهان و کشورهای چون انگلیس، ایتالیا و... همچنان به سبب منافع اقتصادی خود حاضر به

مصطفی قربانی

کارشناس سیاسی

گذار از غرب سده‌های میانه به غرب جدید (مدرن) که به رنسانس (نوزایی) معروف شده است، همه وجوه حیات بشر غربی را دست‌خوش تحول کرد؛ از حوزه اقتصاد و معیشت گرفته تا تحول در نگاره‌ها و نگرش‌ها نسبت به انسان و کیستی وی. در این میان، مهم‌ترین وجه انسان‌شناسی مدرن، که سایر وجوه نیز ذیل آن تعریف و تبیین می‌شود، قرار دادن انسان در موقعیت سوژگی و استعلایی است؛ این موضوع تغییرات بنیادینی را در پی داشت.

انسان تک‌ساحتی

در تلقی سوژگی و استعلایی، انسان نه تنها به عنوان فاعل شناسای خودبنیاد، با بهره‌مندی از نعمت عقل، قادر به شناخت جهان و تغییر آن بود، بلکه اساساً ارباب واقعیت شد و از این به بعد بود که تسلط انسان بر طبیعت و به حد اکثر رساندن بهره‌برداری از طبیعت برای انسان مطرح شد. وجه دیگر انسان‌شناسی مدرن، تک‌ساحتی دیدن انسان و قطع ارتباط او با خدا، ماوراءالطبیعه و الهیات بود؛ بنابراین به طور خلاصه می‌توان از موقعیت استعلایی انسان و اصالت فرد، تک‌ساحتی دیدن انسان و خودبنیادی و مستقل بودن انسان به عنوان مهم‌ترین گزاره‌های انسان‌شناسی مدرن نام برد. اگر چه از منظر دینی، نقدهای جدی بر تلقیات مدرن از انسان وارد است، اما گزاره‌های مذکور

ریزش‌ها

فراز و فرود محمد نوری‌زاد - ۷

هزینه گزاف چهل سرباز!

۵ میلیونی تان با خدمات ویژه را یا حتماً سفره ۲۰۰ نفری ناهار ماه رمضان در خجیر را از یاد نبرده‌اید. اگر یادتان باشد دو فیلم از سه فیلم شاهکار جناب‌عالی به علت هزار عیب و نقص از راه‌پایی به جشنواره باز ماندند و حضرت‌عالی چه قشقرقی به راه انداختید و با همین شانتاژها و نظر لطف عزیزان فیلم «شاهزاده ایرانی» شما برای اولین بار در تاریخ جشنواره فیلم فجر موفق به دریافت جایزه فیلم دوم شد.^۱

گفتنی است «داوود مرادیان» هم در نامه‌ای سرگشاده خطاب به نوری‌زاد، آثار ضعیف وی در حوزه فیلم‌سازی طی سال‌های اخیر را که فقط تحت حمایت خاص و رانت‌های ویژه مصوب شده و بودجه‌های میلیاردی دریافت کرده، بررسی کرده است. که مراجعه به آن نامه نیز بسیار می‌تواند درس آموز باشد.

پی‌نوشت

۱- ادعاهایی در مورد پشت پرده چهل سرباز، تابناک، ۲۳ دی ۱۳۸۶.

آدم‌های مدعی همیشه بیش از آنچه هستند خود را توانمند و به اصطلاح حرفه‌ای می‌نمایانند؛ اما غالباً کم هنر هستند و بیشتر از راه‌های غیر متعارف به شهرت دست پیدا می‌کنند. درباره علل جدایی نوری‌زاد از جبهه انقلاب مطالب زیادی بیان شده، اما لازم است به نکاتی درباره زندگی حرفه‌ای این کارگردان خودبرترپندار اشاره شود. از میان کارهای نوری‌زاد می‌توان به سریال «چهل سرباز» اشاره کرد که با تحمیل هزینه گزاف سه میلیارد تومانی ساخته شد و نکته تأسّف‌آور این است که این سریال رستم را هم‌تراز حضرت علی (ع) قرار داد و از شدت ضعف به عنوان کم‌بیننده‌ترین سریال سیما شناخته شد.

زندگی حرفه‌ای نوری‌زاد را از زبان «نادر بکایی» که یکی از متصدیان پروژه «چهل سرباز» است، بهتر می‌توان به نمایش کشید. وی در ویلاگ خود درباره نوری‌زاد می‌گوید: «شما هیچ پیشنهاد به حقی‌راهم بر نمی‌تایید، چه رسد به اعتراض یا حتی مخالفت با شما! زمانی که کم آوردی از مقام معظم رهبری خرج کردی، به همه بد و بی‌راه گفتید، ریا کردید، از دوستان نامرئی خود یاری گرفتید و تاخیت! برادر عزیز، حرف از سه میلیارد تومان پول ناقابل بیت‌المال است که این شاهکار شما ساخته و پرداخته‌شده از همین پول است. حتماً یادتان هست چهل سال پیش حقوق

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۱

فصل جدید انقلاب

بیش از پیش آشکار می‌شود که تعبیر و خوانش‌های متفاوت و گاه متضادی درباره ماهیت و چیستی انقلاب اسلامی و نسبت آن با نظام جمهوری اسلامی از سوی برخی افراد و جریان‌ها در جامعه نخبگانی کشور ارائه و تبلیغ می‌شود که باور به آنها تأثیرات منفی در هدف‌گذاری و اجرای سیاست‌های کلان داخلی و خارجی نظام بر جا خواهد گذاشت.

رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب خاطر نشان کردند: «انقلاب اسلامی پس از نظام‌سازی، به رکود و خموشی دچار نشده و نمی‌شود و میان جوشش انقلابی و نظم سیاسی و اجتماعی تضاد و ناسازگاری نمی‌بیند، بلکه از نظریه نظام انقلابی تا ابد دفاع می‌کند.»

مطابق با آنچه ایشان در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بر آن تصریح داشته‌اند، موفقیت‌ها و دستاوردهای ۴۰ سال گذشته در سایه انقلابی‌گری و عمل به ارزش‌ها و اصول انقلاب حاصل شده و در این مدت هرچاکه دلزدگی و چالشی در کشور ایجاد شده، به دلیل روی‌گردانی از ارزش‌ها، اصول و جریان انقلابی کشور بوده است. توجه به این مهم در بیانیه مذکور از یک سو و دفاع از «نظریه نظام انقلابی» از سوی دیگر، در عین مشخص کردن آرمان‌های انقلاب اسلامی در گام دوم، نشان می‌دهد از دیدگاه ایشان نظریه نظام انقلابی چراغ راه پیمودن گام دوم انقلاب اسلامی است.

محسن محمدی الموتی

استادپار مجتمعه آموزش عالی شهید محلاتی (ره)

نظام جمهوری اسلامی ایران در حالی حیات چهل ساله خود را تجربه می‌کند که با وجود توفیقات فراوان در عرصه‌های متعدد حکومت‌داری، تا رسیدن به افق‌های آرمانی خود در تحقق تمدن نوین اسلامی فاصله دارد.

تحقق تمدن نوین اسلامی، مستلزم طی مراحل متعددی است که در همه آنها باید ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب اسلامی به عنوان حرکتی مستمر، پیش‌رونده و بالنده، ساری و جاری باشد. بیانیه گام دوم انقلاب، به مثابه منشوری خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان است که توجه به آن فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی را رقم خواهد زد و انقلاب اسلامی را به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداء) هست، نزدیک خواهد کرد.

یکی از مباحث کانونی و محوری تأکید شده از جانب رهبر معظم انقلاب در این بیانیه، نظریه نظام انقلابی است و می‌توان گفت تبیین نظریه نظام انقلابی، نخستین و مؤثرترین گام در تحقق بندهای گوناگون بیانیه گام دوم انقلاب شمرده می‌شود.

اهمیت و ضرورت تبیین این نظریه، زمانی

داستان

زیارت

نقیسه محمدی

داستان‌نویس

در اتاقش را بست و گوشی تلفن را ضد عفونی کرد. شماره را گرفت، همین که صدای مادر را شنید، بغضش ترکید. مادر ترسید. - چیزی شده، مادر؟ فوتی داشتین؟ - نجمه خودش را جمع و جور کرد، اشک‌هایش را پاک کرد و گفت: - نه ماما، چیزی نشده، نیم‌ساعت پیش گوشه اتاق خوابم برد، خواب دیدم تو ضریح امام رضا هستم، سرم رو گذاشتم روی پارچه سبز مرقد و کلی گریه کردم، دلم هوای حرم داره... صدای مادر هم لرزید، اما باید دخترش را آرام می‌کرد. - آروم باش نجمه جان، ان‌شاءالله این بیماری تموم می‌شه، می‌ریم حرم. حتماً به شما نظر خیر داشتن که خوابشون رو دیدی.

دوباره گان را پوشید، ماسکش را زد و راه افتاد. خسته بود، اما باید می‌رفت سراغ مریض‌های بدحال. هنوز دو تا از بیماران مراقبت‌های ویژه بدحال بودن. سسری به پیرمرد کنار پنجره زد. حال خوبی نداشت، اما نسبت به بقیه هم تختی‌هایش رو به‌تر بود. دستش را به نشانه سلام تکان داد و دوباره به پنجره خیره شد. نجمه دلش می‌خواست همه بیماران صحیح و سالم از بیمارستان مرخص شوند، اما این مرد کنار پنجره بیشتر ذهنش را درگیر کرده بود. نمی‌توانست حرف بزند و فقط با نگاه مظلومانه‌اش تشکر می‌کرد. علامت را بررسی کرد. بیمار تب نداشت و این نشانه خوبی بود. اکسیژن خون هم داشت تکانی به خودش می‌داد. اگر همین‌طور پیش می‌رفت، امکان بهبودی بیشتر می‌شد.

نفس‌های زنی در گوشه اتاق سنگین شد. دو سه نفر از همکارانش را صدا کرد و سراسیمه خودش را به تخت رساند. راه تنفس زن را به هر سختی که بود باز کردند. پیرمرد از گوشه پرده‌ای که کنار رفته بود، همه چیز را می‌دید. نجمه پرده را کشید. پیرمرد ملتسمانه نگاهش کرد. کنار گوش پیرمرد آرام گفت: «ترسید پدر جان، یه لحظه نفسش رفت. الان بهتر شد.» اشک از گوشه چشم مرد چکید و زیر موهای سفید شقیقه‌اش پنهان شد. نجمه حس کرد باید کنار مرد بماند تا بتواند امید از دست رفته‌اش را برگرداند. لبخند زد و بی‌اختیار گفت: «خوب می‌شین ای‌شالا، با هم می‌ریم پابوس امام رضا.» با خودش فکر کرد کاش پنجره‌ای از این اتاق رو به حرم بود تا با نگاه به آن حال بهتری پیدا می‌کردند. در باز شد. یک نفر با سر پوشیده و سینی به دست وارد شد. تکه‌های سبز پارچه توی سینی خودنمایی می‌کرد. مرد تکه پارچه‌های سبز را کنار هر تخت گذاشت و بعد به سمت نجمه آمد. نگاهی به پیرمرد انداخت و با صدایی خفه و متعجب گفت: «به‌به حاج کاظم خادم! اینجایی؟ بهتری بابا؟» و بعد رو به نجمه کرد و گفت: «این حاج کاظم ما کشف دار آقامت، ۴۰ ساله... زود سرپاش کنین تا حرم باز می‌شه برگرده سرکارش.» و بعد ادامه داد: «پرچم حرم رو بیرون گذاشتم، برین با ترکی حرم از همکار هاتون تحویل بگیرین.» نجمه انگار یک دل‌سیر زیارت کرده بود.

خانواده بزرگ ایران و اعتماد به رسانه

نگرانی و خشم را در جامعه به وجود آورد، همان چیزی که این هدف بزرگ این‌گونه رسانه‌هاست. یکی دیگر از دلایل رواج اخبار غلط و بی‌پایه از سوی برخی رسانه‌های فعال در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی که نان‌شان در انتشار اخبار ناصحیح و شایعات است، افزایش اعضای کانال‌شان بود و به همین دلیل بی‌ارزش، به شایعات دامن می‌زدند.

بی‌اعتمادی مردم به رسانه‌های رسمی موجب می‌شود مردم به مدیریت مسئولان در کشور تن ندهند و همین افزایش بی‌رویه آمار مبتلایان و تبدیل وضعیت به بحرانی را در پی خواهد داشت که کسی توان مقابله با آن را ندارد؛ البته نمی‌توان نادیده گرفت که در فضای بحران و مشکلات، قدرت تحلیل صحیح از افراد که در سواد رسانه‌ای دچار ضعف هستند گرفته شود.

اما خوشبختانه در بحران کرونا صداسیما

بسا رویکردی قابل تقدیر توانست مدیریت

اطلاع‌رسانی را در دست بگیرد و با ساختن

برنامه‌های شفاف و مستند، اعتماد مردم را جلب

کرد.

البته این اولین نبود و آخرین بار هم نخواهد بود

که شایعات در رسانه به دنبال ناامن کردن فضای روانی جامعه هستند، بلکه این شرایط هر بار با چهره‌ای متفاوت وجود خواهد داشت. در بحران کرونا بعد از گذشت چند روز، مردم و رسانه‌های معتبر توانستند به‌وسیله اعتماد متقابل بر اضطراب و دودلی غلبه کنند، اما راه‌های مقابله بهتر با این اتفاق آن است که با افزایش آگاهی عمومی و سواد رسانه‌ای ملی مردم به عنوان هدف اصلی این رسانه‌ها جلوی جریان‌های رسانه‌ای ویرانگر بایستند. در این مسیر توجه به چند نکته ضروری است:

اول؛ ساده‌ترین راه آن است که هر خبری را بلافاصله باور نکنیم و در صدد نشر و بازگو کردن آن نباشیم. کمی تحقیق درباره اخبار و مراجعه به رسانه‌های رسمی موجب می‌شود جلوی شیوع بسیاری از شایعات گرفته شود.

دوم؛ سواد رسانه‌ای خود را بالا ببریم؛ یعنی درباره پیشینه و مدیریت کلان رسانه خاص کمی مطالعه کنیم؛ برای نمونه وقتی می‌بینیم رسانه‌ای با بودجه‌های مجهول الهویه اداره می‌شود، به راحتی می‌توانیم بفهمیم این رسانه‌ها تنها در جایی حضور دارند که بتوانند ضربه‌ای وارد کنند.

سوم؛ هر خبری را نقل نکنیم. هر خبری حتی اگر صحیح هم باشد ارزش نقل شدن ندارد و ممکن است مردم را بترساند.

چهارم؛ ترسیدن و مضطرب شدن همان چیزی را در پی دارد که در برخی فروشگاه‌های اروپا و آمریکا نظیرش را دیده‌ایم. اگر هم خبر نادرست و به معنای واقعی شایعه باشد، موجب خواهیم شد جامعه به دلیل شیوع اخبار نادرست به سمت بحران برود.

پنجم؛ در چنین شرایطی تلاش کنیم اخبار را از مبادی رسمی آن دنبال کنیم؛ چراکه رسانه‌های خارجی اگر هم بخواهند راست بگویند دسترسی کافی برای انتشار اخبار درست را نخواهند داشت. اعتماد به رسانه کشور کمترین کاری که برای مخاطبانش انجام می‌دهد، این است که با بررسی اطلاعات دست‌بندی شده، بهترین راه‌کار را ارائه کند تا همه در یک راستا حرکت کنند و افراد را برای رسیدن به آرامش و زندگی عادی سردرگم نمی‌کند؛ چراکه در هر خانواده‌ای رگم تفاوت سلیقه‌ها و اختلاف نظر‌ها، هیچ‌کس استیصال و اضطراب را برای خواهران و برادرانش نمی‌پسندد.

موفقیت

جهاد از نوع خیاطی

از خانم‌های بسیجی ناحیه کردستان یا بسیج دانشجویی در جمع ما فعالیت می‌کنند. وقتی این ویروس شیوع پیدا کرد، خیلی‌ها علاقه داشتند با کار جهادی در مبارزه با این بیماری کمکی کرده باشند که دانشکده فنی دختران شهر سنندج و یک هنرستان دخترانه که رشته خیاطی دارد، کارگاه خیاطی خود را در اختیار ما قرار داد که ما به همراه گروه در آنجا مشغول به فعالیت هستیم.» حسینی همچنین گفت: «علاوه بر خیران، سپاه استان و جهاد سازندگی در تأمین هزینه‌ها به ما کمک کرده‌اند و از «سردار حسینی» فرمانده سپاه بیت‌المقدس استان و مسئولان بسیج دانشجویی برای حمایت و پشتیبانی تشکر می‌کنم.»

کنیم. «سیده‌مانده حسینی» مسئول خیاطی قرارگاه بسیجیان مبارزه با ویروس کرونا در ناحیه بسیج دانشجویی کردستان، درباره این گروه می‌گوید: «گروه ما فعالیت خود را از ۱۵ اسفندماه شروع کرد. ما لباس ایزوله و ماسک تولید می‌کنیم که لباس‌ها را در اختیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان قرار می‌دهیم و آنها پس از استریل کردن، به صورت رایگان تحویل بیمارستان‌ها می‌دهند.»

وی ادامه می‌دهد: «ماسک‌ها نیز بعد از تولید و استریل شدن، رایگان در سطح شهر و بین مردم توزیع می‌شوند. برای مشارکت در این جهاد استقبال بسیار خوبی را شاهد بودیم تعدادی دانشجو و فارغ‌التحصیلان و تعدادی

چند ماهی از پدیدار شدن ویروس کرونا در جهان می‌گذرد. از ابتدای اسفندماه سال گذشته این بسیاری از هم‌وطنان‌مان به این ویروس بی‌مرز مبتلا شدند. بسیاری از کشورهای به‌ظاهر پیشرفته در این ایام و در مقابله و مبارزه با کرونا کم آوردند و کادر درمان آنها با کمبود شدید لباس‌های مجهز بیمارستانی دچار مشکل شدند؛ اما اینجا، در ایران، مثل همیشه و همانند دوران دفاع مقدس مردم با یکدیگر متحد شدند و با وجود تمام کمبودها، نابه‌سامانی‌های اقتصادی و تحریم‌های گسترده، گروه‌های جهادی مختلف تشکیل شدند و در کنار مردم و کادر درمانی قرار گرفتند تا با کمک و همدلی بتوانیم راحت‌تر از این روزهای سخت عبور

راه‌رفته

محبت پاسخ به تمام ناکامی‌ها

است احساسات خود را شفاف و به دور از کنایه و شکایت در قالب چند جمله کوتاه بیان کنید. ۵- مقابله به مثل نکنید. مطمئن باشید با بلند کردن صدای تان اوضاع وخیم‌تر می‌شود. رفتارهای مثبت او را شناسایی و تقویت کنید. ۶- اگر فرزندان با دوستان پر خاشاکر هم‌بازی است، ارتباطات او را مدیریت کنید. الگوپردازی در کودکان چه از دوست چه از والدین، نیروی قدرتمندی است. ۷- در فضایی صمیمانه از فرزندان بخواهید هنگام بازی با دوستانشان در صورت ناراحتی، سریع محل را ترک کند و کمی آب بنوشد، یا برای چند لحظه سکوت کند و احساس خود را با کلمات بیان کند. ۸- اجازه دهید عصبانیت فرزندان فروکش کند و بلافاصله به سراغ تدابیر تربیتی و حل مسئله نروید. پس از آرام شدن با او صحبت کنید و احساسات دیگران را درباره کودک پر خاشاکر برای وی شرح دهید. ۹- برای فرزندان بازی‌هایی فراهم کنید که به تخلیه هیجاناتش کمک کند. ضربه‌زدن و پرتاب کردن توپ، هدف‌گیری و خمیربازی برای کودکانی که خشم کنترل‌نشده دارند، مفید است. ۱- به‌هیچ‌وجه در زمان پر خاشاکری کودک خود، نه در پنهان و نه در جمع از تنبیه بدنی استفاده نکنید و در پی سرزنش دیگران، خود فرزندان را ملامت نکنید؛ اولویت با فرزند شماست. مطمئن باشید علتی در پس ماجراست؛ علت را کشف کنید و با آرامش فرزندان را در آغوش بگیرید. دریافت محبت از والدین زیاده‌روی دانسته نمی‌شود.

مدیقه‌سادات شجاعی

روانشناس
کودک و خانواده

پرسش: پسر هفت ساله‌ای دارم که بسیار پر خاشاکر است. زود از کوره در می‌رود، با همبازی‌هایش دعوا می‌کند و به سختی حرف‌ش می‌شنود. به خاطر رفتارش مدام از جانب اطرافیان سرزنش می‌شود، چه راهکاری برای حل این موضوع دارید؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، خشم در واقع احساسی ذاتی است. در صورتی که پر خاشاکری نوعی رفتار اکتسابی است که ممکن است از محیط پیرامونی آموخته شود. کودک پر خاشاکر معمولاً به علت ناکامی‌هایش به دنبال سلطه بر دیگران است. پس واکنش والدین تأثیر مستقیمی در استعمار یا خاموشی رفتارهای وی خواهد داشت؛ استفاده از محبت و راهکارهای زیر در مهار رفتارهای پر خاشاکری‌ها بی‌تأثیر نخواهد بود. ۱- به رفتارهای پر خاشاکرانه فرزند خود پاداش ندهید. هوشمندانه رفتار کنید. آنچه او با داد و فریاد خواست، در اختیارش نگذارید. ۲- در زمان آرامش سعی کنید شنونده خوبی برایش باشید و اجازه دهید هیجانات خود را با صحبت کردن تخلیه کند. ۳- با او محترمانه رفتار کنید و هرگز او را با دیگران و هم‌سن و سالانش مقایسه نکنید. ۴- به جای قهر کردن و واکنش‌های هیجانی بهتر

خانه

تمرین قناعت

موجب از بین رفتن چشم و هم‌چشمی‌ها شد و به خوبی نشان داد قناعت به داشته‌ها و چشم بستن روی دارایی‌های دیگران می‌تواند مدیریت صحیح اقتصادی را به همراه داشته باشد. سفرهای پر هزینه و مهمانی‌های مجلل در ایام نوروز به حداقل رسید و به جای هزینه‌های غیر ضروری و رقابت در خرید لوازم غیر ضروری و تجملات زائد، تمام توجه افراد بر سلامتی و حفظ بهداشت متمرکز شد. شیرین‌ترین لحظات در یکی از سخت‌ترین بحران‌های جهانی، در کنار خانواده با سادگی و اکتفا به داشته‌ها و لذت از نعمت‌هایی نظیر سلامتی رقم خورد و این اتفاق به خوبی ثابت کرد لذت زندگی را نباید در هزینه‌های هنگفت جست‌وجو کنیم؛ بلکه لذت و آرامش را می‌توان در چهار دیواری خانه و تقریحات و سرگرمی‌های ساده و دورهمی اعضای خانواده یافت. قناعت به داشته‌ها و لذت بردن از آنها، در میان نسل امروز غریب و بی‌معنا شده است که تمام خوشبختی را در ثروت و پول خلاصه می‌کنند. این روزها فرصت مناسبی است تا ضمن تمرین صرفه‌جویی و قناعت، آن را با رفتارمان به فرزندان نیز آموزش دهیم. به آنها بیاموزیم که برای کسب روزی حلال باید دودید؛ اما خوشبختی و آرامش، فقط در کسب درآمد نیست، بلکه در شکر نعمت‌ها و قناعت به روزی حلال نهفته است، که «هیچ گنجی چون قناعت نیست.»

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

زیاده‌خواهی و طمع همواره انسان‌ها را با چالش‌های بزرگ مواجه و آنها را اگر رفتار ناآرامی‌ها و دردسرهایی بزرگ کرده است؛ در عوض انسان‌هایی که به داشته‌هایشان قناعت می‌کنند و با اکتفا به آنها از زندگی لذت می‌برند، آرامش درونی را به خوبی تجربه می‌کنند. به این مهم در آموزه‌های دینی ما نیز تأکید شده است و روایات متعددی از همبستگی و رابطه عمیق و معنادار میان قناعت و آرامش روانی حکایت دارند. با این وجود، سبک زندگی ما در سال‌های اخیر به سمت تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی گرایش داشته است و به نوعی به سمت زیاده‌خواهی برای کسب درآمد و صرف هزینه بیشتر رفته‌ایم. اما به یکباره کرونا همه را غافلگیر کرد؛ گویی تلنگری لازم بود تا به خودمان بیاییم و به باور قلبی برسیم که داشتن زندگی آرام، نیازمند بازگشت به سبک زندگی بر مدار قناعت است. روزهای کرونایی و قرنطینه اجباری با تمام سختی‌ها و نگرانی‌هایش، فرصت مناسبی برای تمرین این مهارت به شمار می‌رود. تغییر در کسب و کار و میزان درآمد‌ها و نیز تحمیل هزینه‌های مازاد در روزهای کرونایی، مدیریت اقتصادی خانواده‌ها را با برنامه‌ریزی بیشتر مواجه می‌کند. از سوی دیگر، توجه به ضروریات زندگی در این ایام،

دوپینگ معکوس!

نسیم اسدپور
دبیر گروه فرهنگ

نوروز ۱۳۹۹، نوروزی پرفراز و نشیب برای تک‌تک مردم کشورمان بود، بهاری که با استرس کرونا آغاز شد و خانواده‌های ایرانی در زیباترین روزهای سال خانه‌نشینی اجباری تجربه کردند؛ همین اجبار نیز موجب شد میزان مخاطبان تلویزیون نسبت به سال‌های قبل رشد قابل ملاحظه‌ای داشته باشد؛ به طوری که رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما گفته است: «امسال به نصاب بیش از ۹۳ درصد بیننده برای کل برنامه‌های سیما رسیدیم که در طول تاریخ سازمان بی سابقه است.»

اما آیا این میزان مخاطب، به علت بالا رفتن کیفیت برنامه‌های امسال نوروز بوده است یا خانه‌نشینی اجباری مردم؟

علی طلوعی خود در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «روندها نشان می‌دهد رشد کاملاً محسوس و معناداری داشتیم که فکر می‌کنیم بیشتر به دلیل پدیده کرونا و اتفاق خاصی بود که در نوروز امسال افتاده است.»

با وجود اینکه تماشای تلویزیون یکی از مهم‌ترین تفریحات دوران قرنطینه خانگی به حساب می‌آید و تقریباً ۹۳ درصد مردم را پای رسانه ملی نشانده، اما رسانه ملی نتوانست در این برهه زمانی دست پر به میدان بیاید. اگر چه صداوسیما در زمینه اطلاع‌رسانی و آموزش‌های مراقبت از بیماری کرونا خوب عمل کرد، اما در بخش مجموعه‌های نمایشی که مهم‌ترین بخش

مورد توجه مخاطبان است، نسبت به سال گذشته نیز یک سر و گردن پایین‌تر بود.

با توجه به آمار ارائه‌شده، در بین سریال‌های ویژه نوروزی، سریال «پایتخت ۶» بیشترین بیننده را داشت، «دوپینگ» از شبکه سه جایگاه دوم را به خود اختصاص داد و سریال «کامیون» از شبکه ۲ در جایگاه سوم قرار گرفت.

«پایتخت» با وجود تمام انتقادهایی که بر آن وارد شد، مخاطبان زیادی را پای تلویزیون نشانده؛ مخاطبانی که شاید رغبت چندانی برای دنبال کردن «دوپینگ» یا «کامیون» نداشتند، اما هر شب منتظر ساعت ۲۲ بودند تا بیننده پایتخت ۶ باشند.

دوپینگ

ولی «دوپینگ» که برخلاف «کامیون» شروع نسبتاً قوی داشت نتوانست گام به گام با پایتخت پیش برود، نه بازی بازیگران نسبتاً توانمندش چنگی به دل زد و نه جریان‌هایی که قرار بود به داستان اصلی رنگ و لعابی بدهند.

این داستان فانتزی می‌توانست بسیار جذاب‌تر از آن چیزی باشد که شاهدش بودیم. به نظر می‌رسید داستان این سریال در سطحی‌ترین حالت خود نوشته شده است؛ اگر چه این ایده که پسر و دختری با استفاده از قرص‌های خاص توانایی‌های ویژه‌ای پیدا کنند، در نگاه اول ایده خوبی باشد، اما نگارش داستان دوپینگ در ابتدایی‌ترین شکل مانده بود در حالی که این توانایی‌های ویژه می‌توانستند جذابیت بیشتری را برای مخاطب به ارمغان بیاورند.

کامیون

داستان مجموعه «کامیون» هم تفاوت چندانی با دوپینگ نداشت، سیر داستان به دل ماجراهایی

می‌رفت که ذهن را از قصه اصلی منحرف می‌کرد. دائم باید با خودت فکر می‌کردی بالاخره ماجرای امشب چه ربطی به ماجرای اصلی دارد؟ هر یک از ماجراها می‌توانست سریالی جداگانه باشد، اما مدام نویسنده با خلق داستان‌های دست و پا شکسته و بدون شخصیت‌پردازی درست، وسط داستان اصلی می‌پرد.

قطعاً «پایتخت» مخاطبان بیشتری نسبت به دیگر آثار تلویزیونی داشت، اما باید قبول کرد انتقادهایی هم که امسال بر این سریال وارد بود، بسیار بیشتر از آن چیزی بود که در سال‌های قبل شاهدش بودیم. درباره این انتقادات نیز سخن بسیار گفته شده است.

فراتر از سریال

به جز سریال‌ها که به صورت کاملاً فشرده از ساعت ۸ شب مخاطب را درگیر می‌کرد، هیچ تدارک ویژه‌ای که بتواند ۱۶ ساعت دیگر روزهای کرونایی را پر کند، وجود نداشت. فقط برنامه «عمو پورنگ» بود که توانست با مخاطبان خود، به ویژه فرزندان که واقعا از ماندن در خانه خسته شده بودند، ارتباط برقرار کند.

ویژه‌برنامه‌های تحویل سال هم که از روزهای قبل روی آنتن رفته بودند، چنگی به دل نمی‌زدند، برنامه تکراری «فرمول یک» که حتی در روزهای عادی نیز از شبکه یک پخش می‌شد، چه جذابیت و خلاقیت جدیدی می‌توانست داشته باشد تا بتواند بیننده را به نشستن و تماشا راغب کند؟ «اتفاق» شبکه سوم سیما نیز نتوانست اتفاق ویژه‌ای را رقم بزند.

قبول کنیم دیدن برخی مجریان برای تحویل سال واقعا مخاطب را خسته می‌کند؛ نه اینکه مخاطب از آن مجری بدش بیاید، بلکه اقتدر در روزهای عادی او را دیده است که دیگر حتی به حرکات بدن او نیز اشراف

برداشت

نمایشگاه مجازی کتاب تهران؛ خوب یا بد؟

مسئولان، ناشران و مخاطبان چه می‌گویند؟

برخی دیگر از کارشناسان نیز می‌گویند شاید برگزاری مجازی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با پسند جمعی رویه‌رو نشود. به نظر می‌رسد با شرایط پیش آمده برگزاری نمایشگاه مجازی می‌تواند بهترین و مطمئن‌ترین راه برای برگزاری نمایشگاه کتاب امسال تهران باشد؛ اما به طور حتم اقشار مختلف جامعه را بیش از پیش به سمت استفاده از فضای مجازی خواهد برد؛ البته باید بیاوریم از امکانات تازه و فعلی به بهترین شکل استفاده کنیم و با این کار تکنولوژی‌های جدید را مدیریت کنیم و در اختیار بگیریم؛ البته با توجه به تجربیاتی که در این مدت در بخش‌های مختلف، به ویژه حوزه‌های اقتصادی کسب شد، این امکان وجود دارد که زمینه معرفی آثار نویسندگان و ناشران در فضای مجازی فراهم شود و سازوکار خرید و ارسال کتاب‌ها به علاقه‌مندان نیز ایجاد شود. علاوه بر این فروش اینترنتی کتاب‌های صوتی هم می‌تواند رونق بگیرد.

حسینی‌پور: مدیرعامل مؤسسه خانه کتاب از احتمال برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به صورت مجازی، از ۱۵ اردیبهشت‌ماه خبر داده است. ما هم تلاش کردیم تا فرصت باقی‌مانده با استاد بر شواهد و نظرات کارشناسی مروری بر مزایا و معایب برگزاری مجازی سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران داشته باشیم. ابتدا باید بدانیم در ماه‌های اخیر بسیاری از اتفاقات و پوشش‌های فرهنگی جهان به صورت مجازی برگزار شده‌اند و این سبک برگزاری آنها نتایج نسبتاً خوبی را به همراه داشته است؛ بنابراین به نظر نمی‌رسد برگزاری مجازی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران نیز نتیجه مطلوبی در پی نداشته باشد؛ اما برخی کارشناسان از سال‌های قبل تمایل زیادی به برگزاری مجازی سی‌وسومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ندارند. آنها تصور می‌کنند تمام لطف و اهمیت نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به برگزاری حضوری آن است.

این ویروس با شیوع شدید خود در جوامع مختلف یکه‌تازی کرد و همین موجب شد مسئولان وزارت بهداشت با توجه به تأکیدات سازمان بهداشت جهانی هشدار بدهند هرگونه تجمع می‌تواند تهدیدی برای بشریت به شمار برود؛ بنابراین مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اعضای شورای سیاست‌گذاری سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران نیز تدابیری برای حفظ سلامت ناشران، مخاطبان کتاب و علاقه‌مندان به مطالعه اندیشیدند و تصمیم گرفتند زمان برپایی سی‌وسومین نمایشگاه کتاب تهران را به بعد از ماه مبارک رمضان موکول کنند؛ البته تأکید کردند درباره زمان دقیق برپایی نمایشگاه در جلسات آینده شورا تصمیم‌گیری می‌شود؛ اما سرنوشت این نمایشگاه همچنان دست‌خوش وضعیت ابتلاي جهان به ویروس کرونا است و مسئولان برگزاری این نمایشگاه اتخاذ هرگونه تصمیمی را به صلاح‌دید وزارت بهداشت وابسته می‌دانند. در این میان «نیکنام

با توجه به اینکه زمان برگزاری هر ساله نمایشگاه کتاب، امسال با ماه رمضان مقارن می‌شد مسئولان تصمیم گرفته بودند نمایشگاه کتاب تهران را در روز ۲۶ فروردین‌ماه افتتاح کنند. روزها از پی هم آمدند و رفتند. در این مدت اعضای شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه در حال آماده‌سازی شرایط مناسب برای برگزاری سی‌وسومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بودند. ناشران نیز در همین مدت، خود را برای حضور در نمایشگاه کتاب تهران و وعده ملاقات مستقیم سالیانه با مخاطبان‌شان آماده می‌کردند که یک‌پارچه ورق برگشت و حدود دو ماه قبل از برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، مردم کشورمان مانند سایر مردم جهان با آمدن یک ویروس و شیوع گسترده آن غافلگیر شدند. از اینجای داستان سرنوشت سی‌وسومین نمایشگاه کتاب تهران، همچون سرنوشت سایر رویدادهای فرهنگی و هنری سراسر جهان، به رفتار کووید ۱۹ گره خورد.

همایش

سعدی و سهراب بزرگداشت دو شاعر بزرگ

بزرگداشت دو شاعر بزرگ کشورمان، سعدی و سهراب سپهری با عنوان «یک هفته با سعدی و سپهری» از روز اول تا هشتم اردیبهشت‌ماه در فضای مجازی برگزار می‌شود. استادان سعدی‌پژوهان و سپهری‌پژوهان با انتشار مقالات، یادداشت‌ها و فایل‌های صوتی و تصویری در سایت و کانال شهر کتاب، مرکز

سعدی‌شناسی و دیگر پایگاه‌های فرهنگی مخاطبان را در طول یک هفته با آثار و اندیشه‌های این دو شاعر بیشتر آشنا می‌کنند. گفتنی است، تاکنون مقالات بسیاری با موضوع جنبه‌های مشترک شعر سعدی و سهراب سپهری دریافت شده است.

کنداکتور

سریال‌های رمانتیکی زیرخاکی، بچه مهندس، سرباز

مجموعه «زیرخاکی»، سریال‌های رمانتیکی شبکه اول سیماست، که در ۲۳ قسمت ساخته شده است. داستان این مجموعه درباره مردی است که برای یافتن گنج درگیر ماجراهای هیجان‌انگیزی می‌شود. فصل سوم سریال «بچه مهندس» به کارگردانی علی غفاری برای شبکه دوم سیما

انتخاب شده است. «سرباز» به کارگردانی هادی مقدم‌دوست برای پخش در شب‌های رمضان مشخص شد. این مجموعه محصول مشترک گروه فیلم و سریال شبکه سه سیما و ستاد کل نیروهای مسلح (قرارگاه مهارت‌آموزی) است.

تلویزیون

خانه امن سریال جاسوسی امنیتی

مجموعه تلویزیونی جاسوسی امنیتی «خانه امن» به کارگردانی ابوالفضل صفری در گروه فیلم و سریال مرکز امور نمایشی سیما (سیمافیلیم) تهیه و تولید می‌شود. در این سریال که نویسندگی آن را حسین تراب‌نژاد برعهده دارد، بازیگرانی، چون حمیدرضا پگاه، سیما تیرانداز، سامان صفراری و

امین زندگانی مقابل دوربین رفته‌اند. «خانه امن» روی موضوعات جاسوسی و امنیتی دست گذاشته است و برخی تهدیدات داعش، نقش کشورهای غربی در طراحی‌های نظامی و کمک‌های مالی منطقه‌ای به این گروه تروریستی را به نمایش می‌گذارد.

اکران

خروج انقلابی از پرده نقره‌ای!

شاهرخ صالحی کرهرودی

روزنامه‌نگار

اکران آنلاین «خروج» تصمیمی انقلابی بود؛ تصمیمی که اگر موفق شود، می‌تواند راه جدیدی در صنعت سینمایی کشور ایجاد خواهد کرد؛ برای همین هم انقلابی بود و هم خط‌شکن.

تصمیم به اکران خروج، آن هم در شرایطی که سینماها تعطیل هستند و بیم تکثیر غیرقانونی و قاچاق فیلم همچنان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های سینماگران کشور است، تصمیمی شجاعانه بود. اما اکنون آمارها نشان می‌دهد اکران آنلاین «خروج» با بلیت ۱۲ هزار تومانی توانست در مدت چهار روز به فروش یک میلیارد تومانی در شبکه نمایش آنلاین دست یابد. این قیمت بلیت در حالی است که با هر بلیت به طور میانگین ۲/۵ نفر پای فیلم می‌نشینند و شرایط متفاوتی از فیلم دیدن را پای تلویزیون‌های خانگی تجربه می‌کنند.

حال این پرسش پیش می‌آید چرا اقدام حاتمی‌کیا و اوج می‌تواند مسیری تازه در برابر سینمای ایران باز کند؟

با وجود آنکه تعداد سینماهای کشور در ده سال گذشته حدود دو برابر شده و به عدد ۶۰۰ سینما در کل کشور نزدیک شده است؛ ولی در همین مدت، تعداد فیلم‌های سینمایی که در طول یک سال ساخته می‌شوند، سه برابر شده‌اند. در آخرین دوره جشنواره فیلم فجر ۱۱۵ فیلم سینمایی و ۳۶ فیلم مستند متقاضی حضور در جشنواره بودند. این تعداد زیاد ساخته‌های سینمایی در حالی است که سینماهای کشور فقط توانایی اکران حدود ۵۰ فیلم سینمایی را در سال دارند و بخش زیادی از فیلم‌ها یا به نوبت اکران نمی‌رسند یا مجبورند در سانس‌های محدود سینماهای هنر و تجربه فرصتی برای دیده شدن پیدا کنند.

با این شرایط، اکران آنلاین راه حل جدی برای سینماگرانی است که آثارشان فرصت دیده شدن در سالن‌های سینما را پیدا نمی‌کنند و مؤسسه اوج و ابراهیم حاتمی‌کیا در حالی خط‌شکن این اکران شدند که ممکن بود تجربه آنها آخرین تجربه در این حوزه باشد. با این حال مشکل اصلی اکران آنلاین همچنان وجود دارد؛ بسا وجود فروش خوب «خروج» در روزهای اول اکران، اما مطابق با پیش‌بینی‌ها، نسخه قاچاق فیلم در همان روز اول بیرون آمدن حال باید صبر کرد و دید مخاطبان سینما در این دوراهی کدام مسیر را انتخاب می‌کنند مشاهده قانونی و ثبت اکران آنلاین یا راه دوم و پایان دادن به این ابتکار شجاعانه!

اکران آنلاین می‌تواند هم هزینه‌های اکران را کاهش دهد و هم سهم سینما را در سبد زندگی ایرانیان بیشتر کند. واقعیت این است ایرانی‌ها به صورت میانگین هر پنج سال یک بار به سینما می‌روند و سینما به عنوان یک محصول فرهنگی جایگاهی جدی در سبد هزینه‌های خانوارهای ایرانی ندارد؛ علاوه بر این، بیش از ۵۰ درصد فروش و اکران سینماهای کشور مربوط به تهران است و سهم شهرهای دیگر از صنعت سینما بسیار اندک است. اکران آنلاین می‌تواند علاوه بر حفظ سهم سینماها در اکران زمینه جدی و جدیدی برای جذب مخاطبانی باشد که به سینما نمی‌روند. «خروج» می‌تواند بسیاری از هموطنان را به جمع مخاطبان سینمای ایران وارد کند.

نکته گرام

عزت‌الله ضرغامی: بسیاری از عزیزانی که نامزد ریاست مجلس آینده هستند، می‌توانند رؤسای کمیسیون‌های مهم و تأثیرگذار باشند. تحقق وعده‌ها و شعارها از کمیسیون‌های تخصصی می‌گذرد. مهم‌ترین آزمون سال اول این مجلس انتخابات داخلی آنان است. حاشیه‌سازان دنبال شکست و وحدت مجلس یازدهم هستند؛ خواب‌آشفته می‌بینند!

لیاس نادران: مجلس یازدهم متحد و انقلابی می‌ماند؛ ولی بازنده‌های سیاسی که حیات‌شان را در تفرقه رقیب می‌بینند، شرافت و اخلاق سیاسی ندارند!

مهدی محمدی: اساس چیزی که آمریکا آن را «احیای بازدارندگی در مقابل ایران» می‌نامد، بر ایجاد ترس مبتنی است. رزمنده ایرانی، اما دارد می‌گوید ما نه تنها رزم‌ناو شما را محاصره می‌کنیم، نه فقط پایگاه‌تان را با موشک می‌زنیم، بلکه نهایتاً گوش‌تان را خواهیم گرفت و از این منطقه بیرون خواهیم انداخت.

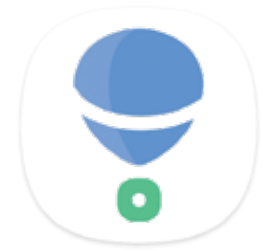

حجت‌نیک‌ملکی: پس از رسوایی ممانعت از ورود ماسک، رسوایی دیگری برای آمریکا: تحریم تجهیزات پزشکی و داروهای کرونا هم‌زمان با پخش گزارش تلویزیون سعودی ایران اینترنشنال در رابطه با تأمین کیت کرونا. به درخواست وزارت بهداشت، LC تأمین کیت رد شد. مزدوران رسانه‌ای بن سلمان در خدمت وزارت خزانه‌داری آمریکا.

نرم افزار

مدیریت پروژه‌های گروهی

«بالونت» یک استارت‌آپ و نسل جدیدی از پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی است که به صورت تخصصی روی خدمات به تیم‌های کاری، شرکت‌ها و سازمان‌ها متمرکز شده است. بالونت در چشم‌انداز خود، اپلیکیشن کاملاً بومی را تصور کرده است که می‌تواند نیازهای گوناگونی از کاربران را، به ویژه در حوزه کارهای تیمی و کسب‌وکار برآورده کند. بالونت یک شبکه اجتماعی، کاری یا سازمانی است که برای تیم‌ها، سازمان‌ها یا افرادی که می‌خواهند در بستر شبکه اجتماعی با خانواده، دوستان، همکاران و مشتریان خود فعالیت تیمی یا تجاری انجام دهند، قابل استفاده است. مدیریت پروژه، مدیریت جلسات، مدیریت مالی و ساخت انواع فرم‌ها از جمله امکاناتی است که برای فعالیت‌های تیمی در نظر گرفته شده است.

در حاشیه پخش زنده ۴۰۰ هزار نفری دو چهره مبتدل

زیر پوست اینستاگرام!

آگاهی بخشی به خانواده‌ها، به ویژه کاربران کودک و نوجوان، سواد رسانه‌ای و هوشیاری و تشخیص آنها را نسبت به تهدیدات این شبکه ارتقا دهند و در گام بعدی با استفاده از مکانیزم‌های هوشمند قانونی، از جمله پلیس بین‌الملل، تولیدکنندگان محتوای ضد اخلاقی ساکن در کشورهای همسایه تحت پیگرد قرار گیرند.

دسترسی به این پیام‌رسان خارجی، حجم قابل توجهی از اطلاعات خصوصی خود را علاوه بر سرورهای این پیام‌رسان در دسترس سرویس‌دهندگان نامعلوم فیلترشکن‌ها قرار دهند.

از سوی دیگر، فعال کردن یک ابزار عبور از فیلترینگ در رایانه یا تلفن همراه هوشمند کاربر، عملاً امکان دسترسی بدون محدودیت او به دریایی از محتوای ضد ارزشی و اخلاقی را ممکن می‌کند؛ از این رو صرفاً تمرکز بر سیاست فیلترینگ، بدون اعتبارزدایی از رسانه هدف به داغ شدن بیش از پیش بازار فیلترینگ کمک می‌کند، آن هم دربار رسانه‌های که اغلب کاربران آن نوجوانان و جوانان کشورمان تشکیل می‌دهند و گرایش آنها به فیلترشکن‌ها می‌تواند پیامدهای زیادی برای امنیت روانی و اخلاقی کشور به همراه داشته باشد.

به نظر می‌رسد در مواجهه با تهدیدات ضد اخلاقی برخواسته از اینستاگرام باید رسانه‌های و نهادهای فرهنگی کشور با افزایش

کشور ما با عنوان شاخ‌های اینستاگرامی یا چهره‌های مشهور اینستاگرام شناخته می‌شود و ناتوانی در مواجهه هوشمندانه با این پدیده موجب شد در روزهای گذشته رکورد ناپسند جدیدی به نام کاربران فضای مجازی کشورمان ثبت شود.

ماجرای این قرار است که هفته گذشته دو نفر از چهره‌های مبتدل و پرمخاطب اینستاگرام که مجموع دنبال‌کننده‌های آنها بالغ بر هفت میلیون کاربر است، در یک گفت‌وگوی ویدئویی زنده اینستاگرامی توانستند بیش از ۴۰۰ هزار بیننده را در ساعت ۶ صبح به تماشای خود جلب کنند؛ آن هم در برنامه‌ای که عمده محتوای ردوبدل شده آن جنسی و غیر اخلاقی بود.

بدون شک جلب این حجم بالا از مخاطب جوان و نوجوان زنگ هشدار پرصدای برای خانواده‌ها و مسئولان فرهنگی کشور است که باید برای آن چاره‌اندیشی کنند و صرفاً به فکر پاک کردن صورت مسئله نباشند. چرا که تجربه ثابت کرده که مثلاً برای نمونه فیلترینگ تلگرام و بی‌توجهی به حمایت مستمر از پیام‌رسان‌های داخلی موجب شده است امروز بازار خرید و فروش پروکسی‌های ضد فیلتر تلگرام در کشور داغ باشد و کاربران در سودای

نوید کمالی

کارشناس رسانه

اگر قصد انتخاب تأثیرگذارترین رسانه‌های اجتماعی فضای مجازی جهان را داشته باشیم، قطعاً اینستاگرام رتبه نخست را کسب خواهد کرد؛ زیرا نه تنها یک دهه از شروع فعالیت آن می‌گذرد، بلکه علاوه بر داشتن یک میلیارد کاربر، اکنون رسماً بستر حضور و فعالیت سلبریتی‌ها یا همان چهره‌های تأثیرگذار فرهنگی و اجتماعی جهان است.

علاوه بر این، اینستاگرام تنها شبکه اجتماعی پرمخاطب خارجی است که در کشور ما بدون محدودیت در دسترس کاربران قرار دارد و بنا بر آمار برخی از نظرسنجی‌ها، حداقل ۵۴ درصد جوانان ۱۸ تا ۲۹ ساله ایرانی در این شبکه اجتماعی عضویت دارند.

سال‌ها پیش «تری سنفت» در کتاب «دختران دوربینی: سلبریتی و جامعه در عصر شبکه‌های اجتماعی» خود نسبت به ظهور نسل جدید و کنترل‌نشده‌ای از فعالان مجازی مشهور در شبکه‌های اجتماعی هشدار داده بود؛ این همان پدیده‌ای است که امروز در

پژواک

تغییر عاداتها

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

۱ ارتباطات تصویری آنلاین: تا قبل از کوید ۱۹ همه ما به ارتباطات تصویری آنلاین به دید کور نگاه می‌کردیم تا اینکه با ممنوع شدن دید و بازدیدها، این خلأ با همین امکانات پر شد. امروز اگر از سران اوبک هم باشیم، لازم نیست هزاران کیلومتر مسافت طی کنیم و دیگر تصمیم‌های مهم را هم می‌توان آنلاین گرفت.

۲ ریات‌ها: خیلی‌ها مخالف مکانیزه کردن فعالیت‌ها هستند، اما همه دیدیم خط‌های تولید مکانیزه ماسک و تجهیزات پزشکی اگر بیشتر بودند و حضور ریات‌ها و هوشمندسازی گسترده‌تر بود کادر درمانی در دنیا به دلیل این بیماری جان خود را از دست نمی‌دادند.

۳ خرید آنلاین: «من باید جنس را از نزدیک ببینم تا بتوانم بخرم.» این عبارتی است که خیلی‌ها استفاده می‌کنند؛ البته بهتر است بگوییم استفاده می‌کردند؛ زیرا با ظهور کوید ۱۹ و قرنطینه شدن، خرید آنلاین در بین مردم فراگیر شده است و فهمیده‌ایم ندیده هم می‌شود خرید.

دو ماه از شیوع کرونا در ایران و چهار ماه از شیوع آن در جهان می‌گذرد. در این مدت به توصیه پزشکان، بسیاری از رفتارهای عادی، مانند دست دادن را کنار گذاشته‌ایم. علاوه بر این رفتارهای کنار گذاشته‌شده، رفتارهای دیگری هم هستند که با شیوع کرونا، در بین مردم باب شده‌اند؛ برای نمونه آخرین باری را که به اسکناس دست زده‌ایم، به خاطر نداریم.

شیوع کوید ۱۹ سبب شده است افراد نیاز به فناوری و زیرساخت‌های آن را بیشتر احساس کنند. شاید تا همین چند وقت پیش دریافت کرایه تاکسی با استفاده از کیف پول دیجیتال برای یک راننده تاکسی پذیرفتنی نبود، اما امروز در تاکسی هم باید کارت کشید. بعضی از نیازهایی که کوید ۱۹ آنها را بیش از پیش نمایان کرد، عبارتند از:

ترفندستان

Wifi بدون نقطه کور

حامد مظلومی

کارشناس فناوری

خود دقت کنید، اگر قدرت سیگنال صفر شد، یعنی یک ناحیه مرده را کشف کرده‌اید. البته هم‌زمان می‌توانید از اپلیکیشن Wifi Analyzer استفاده کنید و اطلاعات کامل و دقیقی درباره قدرت سیگنال‌های بی‌سیم اطراف خود به دست آورید.

حال پس از کشف نقاط کور، باید مودم بی‌سیم خود را به آن محل نزدیک‌تر کنید یا از طریق تنظیمات مودم در آدرس ۱۹۲.۱۶۸.۱.۱ قدرت سیگنال‌دهی مودم را روی High قرار دهید.

البته اگر مکانی که در آن هستید شلوغ و پرجمعیت است و افراد زیادی از مودم‌های بی‌سیم مختلف استفاده می‌کنند، این شلوغی می‌تواند روی سرعت شبکه‌های بی‌سیم شما تأثیر بگذارد و برای جلوگیری از کاهش سرعت ارتباطات

کاهش سرعت ارتباطات بی‌سیم خود باید از مودم‌هایی که قابلیت سوئیچ خودکار کانال انتشار سیگنال دارند، استفاده کنید.

اگر برای استفاده از فضای مجازی به اینترنت منزل یا محل کار خود وابسته هستید، احتمالاً با مکان‌هایی روبه‌رو شده‌اید که در آنها قدرت سیگنال مودمی که استفاده می‌کنید، صفر می‌شود و دیگر قادر به اتصال به شبکه نیستید. به این گونه مکان‌ها و نقاط که در هر خانه و اداره‌ای یافت می‌شوند نقاط کور، مرده یا Blind Spot می‌گویند.

در این آموزش قصد داریم شما را با شیوه شناسایی و از بین بردن این نقاط آشنا کنیم، اما قبل از اینکه اقدام به از بین بردن نقاط کور مودم بی‌سیم خود کنید، باید در گام اول نقاط مشکل‌دار را پیدا کنید.

برای این کار تلفن همراه خود را بردارید و به شبکه وای‌فای متصل شوید، اطراف مکانی که در نظر دارید قدم بزنید و به علامت سیگنال وای‌فای بالای تلفن

مجازستان

اعتراف به قدرت ایران

احمد رضایی

کارشناس سیاسی

انگلیس و فرانسه به اضافه ایتالیا و اسپانیا باید هر چه زودتر مکانیزم جدیدی را برای تعامل با ایران فعال کنند و اتحادیه اروپا باید با اعضای جدید پارلمان ایران وارد تعامل شود. «مجله معروف Foreign Affairs نیز در مقاله اخیر خود رویکرد ضد برجانی آمریکا در قبال ایران را ناکارآمد و موجب ایجاد تنش‌های بی‌حاصل در منطقه ارزیابی کرده است.

در این مقاله می‌خوانیم: «سیاست خاورمیانه‌ای دونالد ترامپ اکنون به سوی سرگردانی پیش می‌رود. او از هنگامی که دولت را به دست گرفته، اعلام کرده هدفش کاستن از حضور نظامی در این منطقه است، اما سیاست‌هایش تاکنون ثباتی را که این عقب‌نشینی را ممکن سازد، به خطر نینداخته است، بلکه برعکس، واشنگتن تنها تمرکز خود را بر جایگزین کردن توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ با یکی دیگر که برنامه موشکی و فعالیت‌های منطقه‌ای ایران را هم در بر گیرد، قرار داده است؛ پیگیری چنین توافقی تنها به بی‌ثباتی منطقه و در خطر قرار گرفتن منافع واشنگتن کمک کرده است.»

استارت‌آپ

علم بدون تحریم

مصطفی فرهادی

پژوهشگر

نیچر موجب شد تا سرانجام در ابتدای سال ۱۳۹۲ مجله Science Insider که اخبار و سیاست‌های علمی را منتشر می‌کند، طی مقاله‌ای اعلام کند دولت آمریکا از نشریات علمی مطرح جهان خواسته است به تحریم‌های غیر انسانی کاخ سفید علیه ملت ایران بپیوندند.

خوشبختانه، با تشدید تحریم‌های خصمانه علیه جامعه پژوهشی کشور، استارت‌آپ ضد تحریمی «وبسایت‌فری پیپر» با هدف عبور از تحریم‌ها به همت جمعی از دانشجویان کشور تأسیس شد. این استارت‌آپ ایرانی دسترسی به منابع علمی را از طریق وبسایت‌های مرجع علمی جهان، همچون ScienceDirect و Springer، و بیش از صد وبسایت مرجع دیگر، به صورت رایگان و بدون محدودیت‌های تحریمی در اختیار کاربران خود قرار می‌دهد و با استفاده از آن می‌توانید به راحتی مقالات و مجلات علمی مورد نیاز خود را دانلود کنید.

مدل درون‌زاست. این مقاله ضد ایرانی مجله

سبقت برای مراقبت از بیماران کرونایی!

حسن ابراهیمی

خبرنگار

«محمد پورابراهیمی» دانشجوی سال چهارم دکترای پرستاری، متولد سال ۱۳۶۲ است. او سال ۱۳۸۲ به دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) وارد شده و از سال ۱۳۸۷ در بیمارستان بقیه‌الله (عج) به عنوان پرستار و از سال ۱۳۹۳ به عنوان سوپروایزر آموزشی بیمارستان مشغول به کار است. پورابراهیمی دانشجوی نخبه کشوری در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۳۹۳ و پرستار نمونه کشور در سال ۱۳۹۷ انتخاب شده است و به همین مناسبت سوم اسفندماه در نهاد ریاست‌جمهوری با حضور معاون اول رئیس‌جمهور از او تجلیل شد. وی سابقه حضور در جبهه مقاومت به عنوان پرستار را نیز در کارنامه کاری خود داشته است. با این پاسدار نمونه از خانواده جامعه پزشکی سپاه و مجاهد عرصه سلامت در دوران کرونا به گفت‌وگو نشستیم که ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

در این روزها که کشور با بحران ویروس کرونا مواجه شده است شما هم در بیمارستان بقیه‌الله (عج) حضور داشته‌اید، کمی از حال‌وهوای بیمارستان و بخش‌های درمانی برای ما صحبت کنید؟

من قبل از اینکه هر عنوانی داشته باشم، پاسدار و پرستار هستم و به این نیز افتخار می‌کنم و در شرایط کنونی به عنوان عضو کوچکی از جامعه پرستاری بیمارستان بقیه‌الله (عج) فرصت داشتم در کنار بیماران مبتلا به کرونا باشم و مراقبت‌های پرستاری را ارائه دهم؛ البته اینجا باید به این نکته اذعان داشته باشم که بسیاری از همکارانم در اورژانس بیمارستان و دیگر بخش‌های درگیر با این بیماری به صورت شبانه‌روزی زحمت کشیده‌اند، تا جایی که تعدادی از همکاران ما به بیماری کرونا مبتلا شدند که به لطف خدا اکثر این همکاران تا امروز بهبود یافته‌اند. یادی هم می‌کنم از همکارانی که در این مسیر شهید راه خدمت به مردم شدند. حقیقتاً این امتحانی برای کادر درمانی و پرستاران کشور بود که به فضل الهی سربلندی نصیب ما شد؛ به ویژه نصیب همکاران ما در بیمارستان بقیه‌الله (عج) و در مجموعه سپاه. من صحنه‌های زیبایی را در مواجهه با بیماران کرونایی می‌دیدم. پرستارها با وضو وارد می‌شدند و با قصد قربت و مصداق آیه ۳۲ سوره مانده (هرکس انسانی را از مرگ نجات دهد، گویا همه مردم را از مرگ نجات داده است) کار می‌کردند. کار در پوششی شامل لباس مخصوص، ماسک‌هایی که نفس کشیدن را برای شما بسیار سخت می‌کند، عینک و دیگر وسایل حفاظت فردی سختی مضاعفی را

برای پرستاران دارد؛ اما انگار این وضعیت برای پرستاران سخت نبود؛ چون قصد قربت داشتند و از همدیگر برای مراقبت از بیماران سبقت می‌گرفتند؛ گویی اینجا جبهه‌های جنگ تحمیلی است؛ البته جنگ در جبهه‌های دیگر و جهاد در راه خدا در حال انجام است و قطعاً خداوند هم حافظ همه کادر درمانی است.

قدری از صحنه‌های سخت و زیبای این روزها هم برای ما بگویید.

همکارانی داریم که ۵۰ روز خانه نرفته‌اند. پزشکانی که حتی خودشان کرونایی شدند و در دوران درمان باز هم از روی تخت باز طبابت کردند. ناگفته‌های پرستاری هم زیاد است. همیشه پرستاران در خط مقدم درمان بوده‌اند و خواهند بود. چه زیبا بود صحنه‌هایی که پرستاران و دیگر کادر درمانی جانانه برای خدمت‌رسانی از هم سبقت می‌گرفتند و بدون هیچ چشم‌داشتی پا در این مسیر می‌گذاشتند و به حق، مدافعان سلامت هستند. چیزی که باعث خوشحالی ما و تمام پرسنل درمانی می‌شود، بهبودی یکی پس از دیگری بیماران است. زمانی که می‌توانی لبخندی را بر لب یک بیمار ببینی، اشک شوق جاری می‌شود و لبخند بر لبان خشکیده پرستار می‌نشیند که این بهترین هدیه است.

فضای کار با بیماران کرونایی جدای از استفاده از تجهیزات خاص، چقدر سخت است؟

یکی از سختی‌های کار این است که زمانی که این بیماران وارد بخش می‌شوند، نفس کشیدن برای‌شان

خیلی سخت است و بی‌قرار و مضطرب هستند؛ آن لحظه ما باید هم پرستار باشیم، هم روانشناس، هم مدیر و مددکار تا بتوانیم شرایط را مدیریت و بیمار را آرام کنیم. به هر حال ما تا پای جان ایستاده‌ایم و با تلاش و همت تیم درمانی با این ویروس می‌جنگیم و پیروز خواهیم شد. کرونا بیش از هر چیزی یاد ما انداخت این دنیا چقدر کوچک است و یک ویروس کوچک می‌تواند چه بلای بزرگی باشد.

آقای پورابراهیمی، به عنوان پرستار و دانشجوی نمونه کشوری و یک پاسدار چه صحبتی با مسئولان سپاه و کشور دارید؟

من به عنوان یک دانشجوی پرستار و در اصل به عنوان یک پاسدار باید روی محیط خود اثرگذار باشم. بی‌تردید امروز هیچ خدمتی بهتر از به‌کارگیری دانش در مسیر برآوردن نیاز جامعه و پیشرفت اهداف اسلام نیست. در این مسیر باید از متخصصان متعهد استفاده شود. نمی‌شود تمام نخبه‌ها مدیر باشند، ولی تمام مدیران ما باید نخبه باشند و از ظرفیت جوانان نخبه استفاده حداکثری کنند. در مجموعه دانشگاه علوم پزشکی

بقیه‌الله (عج) از زمانی که جناب آقای دکتر جلالی در مقام فرماندهی دانشگاه مشغول به فعالیت شده‌اند اصفاً به استفاده از جوانان نخبه اهتمام جدی داشته و بسیاری از تابوها را در به‌کارگیری نیروهای جوان در پست‌های مدیریتی شکسته‌اند و مجموعه با سرعت بیشتری به سمت جوان‌گرایی در حال حرکت است که به نظر اینجانب در تمام ارکان کشور نیز باید این‌گونه عمل کرد. ظرفیت دانشجویان انقلابی بسیار گسترده است، ولی در این راه موانعی نیز وجود دارد که با درایت مسئولان گران‌قدر قابل حل است.

یادداشت

مأموریت ویژه

علیرضا جلالیان

کارشناس دفاعی

سال ۱۳۹۹ با تدبیر رهبر معظم انقلاب و در تداوم راهبرد اقتصادی ایشان، سال جهش تولید نام‌گذاری شد. سال ۱۳۹۹ در شرایطی آغاز شده است که همه‌گیری ویروس کرونا و وضعیت جهان خبر از یک رکود اقتصادی سراسری می‌دهد. با این حال به نظر می‌رسد ظرفیت‌های موجود گذشته و ظرفیت‌های جدید ایجاد شده در کشور که در قالب جهاد همه‌جانبه بنا شده، نشانه‌های خوبی از امکان تحقق جهش تولید را به همراه داشته است. امروز شاهدیم رفع نیاز کشور در حوزه تجهیزات، پزشکی و دارویی در بحران جهانی کرونا در سایه رونق تولید صورت گرفته است. تولید میلیون‌ها ماسک و تجهیزات حفاظتی کادر درمانی در دوران اوج نیاز جهانی به این تجهیزات، کشور را نه تنها از واردات این تجهیزات در یک ماه اول سال بی‌نیاز کرده، بلکه مقدمات تبدیل شدن ایران به صادرکننده عمده این تجهیزات نیز فراهم شده است. اما نقش سپاه پاسداران در این میان چه بوده است؟

بی‌نیاز شدن کشور از واردات ماسک و تبدیل نشدن این نیاز اساسی به بحران و نیز رفع نیاز مراکز درمانی به تجهیزات پزشکی در سایه تولید مردمی و تحت مدیریت بسیج رخ داده است. در تعطیلات نوروز و فرقیته خانگی مردم انقلابی تعطیلات را به فرصتی برای تولید اقلام حفاظتی چون ماسک، دستکش و... تبدیل کردند و تنها در مجموعه‌های بسیج در محلات و شهرها روزانه تا سه میلیون ماسک تولید شد و بخش مهمی از نیازهای مراکز درمانی نیز به مدد همین گروه‌ها رفع و عملاً نگرانی بیمارستان‌ها و کادر درمانی در این زمینه به همت بسیجیان برطرف گردید. مقایسه این وضعیت با وضعیت عمومی دنیا عملاً نشان داد مؤثرترین راه عبور از هر بحرانی خود مردم و همت عمومی است.

در کنار اقدامات جهادگونه بسیجیان مجموعه‌های دانش‌بنیان با محوریت سپاه نیز میدان‌دار بودند. دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) فعالیت‌های تحقیقاتی گسترده‌ای را برای مقابله با این بیماری شروع کرد و با حدود ۲۰۰ پروژه پرچم‌دار مقابله علمی با این پدیده شد و در شرایط تحریم دارویی به زودی کشور را از واردات داروهای مقابله با این بیماری بی‌نیاز خواهد کرد. مجموعه‌ای که امید بسیار وجود دارد که موفق به ساخت واکسن این بیماری هم شود. بحران کرونا زمینه‌ای شد تا با همت پاسداران در تولید تجهیزات مختلف در حوزه پدافندزیستی، مانند مسود گندزا، تجهیزات پزشکی و بیمارستان و... و به همت بسیجیان در تولید اقلام حفاظتی، مانند ماسک و دستکش و... گوشه‌ای از آنچه را باید در سایه جهش تولید رخ دهد، در همین ماه اول سال ۱۳۹۹ مشاهده کنیم و نکته مهم این است که این موقعیت حاصل نشده است مگر با روحیه جهادی و مدیریت انقلابی.

تجربه کرونا یک بار دیگر نشان داد سپاه با استفاده از ظرفیت‌های مردمی خود در قالب بسیج می‌تواند جهش تولید را رقم بزند، به‌ویژه اینکه در بحران جهانی کرونا فرصت‌های اقتصادی مهمی در اختیار کشور قرار گرفته است که باید از این فرصت‌های در دل تهدید به خوبی استفاده کرد. مهم به صحنه آوردن توان مردم است که سپاه کارایی خود را در این عرصه اثبات کرده است.

خرسندی فرمانده گل قوا از طلاب بسیجی

نماینده ولی‌فقیه در سپاه با انتشار بیانیه‌ای خطاب به روحانیون و طلاب بسیجی، ضمن پاسداشت رشادت‌های این قشر از جامعه، از این زحمات تشکر و قدردانی کرد. حجت‌الاسلام والمسلمین «عبدالله حاجی‌صادقی» در این بیانیه تأکید کرد: «بی‌تردید زبان و قلم از توصیف قدردانی و آرزوهای ناتوان در پاسداشت رشادت‌های شماست.» وی تصریح کرد: «اکنون که سنت ابتلای الهی آزمون دیگری برای سنجش متقین رقم زده... حضور پرشور روحانیون و طلاب بسیجی در مقابله با ویروس کرونا، خرسندی فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) را به همراه داشته است.»

انفاق ۲۰۰ میلیاردی مازندران‌ها

فرمانده سپاه کربلا از انفاق بیش از ۲۰۰ میلیارد ریالی مردم مازندران برای مهار کرونا خبر داد. سردار «محمدحسین بابایی» با اعلام این خبر و اشاره به مجاهدت بیش از ۴۴۰ هزار نفر بسیجی در روز در این استان اظهار داشت: «دو هزار بسیجی در مراکز درمانی استان کمک‌کار کادر درمانی شدند.» فرمانده قرارگاه زیستی استان مازندران گفت: «به مدد بسیجیان و پاسداران بیش از ۱۰۱ هزار بسته معیشتی با ارزش بیس ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان بین جامعه هدف استان توزیع شده است.»

نیروی زمینی سپاه جزء پنج نیروی برتر جهان

معاون بهداری رزمی نیروی زمینی سپاه گفت: «سپاه در موضوع کرونا خوش درخشید و ما در افر ۱۴۰۴ جزء پنج نیروی زمینی برتر جهان خواهیم شد.» سردار «احمد اخوان» در ادامه اظهار داشت: «تاکنون ۱۸۵ بیمارستان در مناطق محروم مستقر شده، چهار میلیون بیمار درمان شده‌اند و ۱۵۵ هزار متر مربع فضای جدید در حال احداث است.» وی ادامه داد: «در موضوع کرونا ۹ بیمارستان تخصصی و فوق‌تخصصی را آماده کردیم که چهار بیمارستان سیار با ۷۲ تخت مستقر شده و ۲۶۱ تخت ICU در خدمت بیماران کرونایی بوده است.»

روی خط

اعتبار کارت یکسان‌سازی را به علت شیوع کرونا تهدید کنید

خواهشاً فرماندهان و مدیران سپاه در حوزه معیشت و مسکن به فکر این قشر از نیروها باشند. ۰۹۰۴۰۰۰۲۸۳۸ نکته‌ای که از تعطیلات نوروز شروع کردید، برگزاری مسابقه از مطالب بود. خیلی خوب است که این کار ادامه پیدا کند، به ویژه بعد از اینکه دیگر مسابقه پیامکی را برگزار نکردید. **صبح صادق: برای سال جاری مسابقات متعددی در ایام و مناسبت‌های مختلف پیش‌بینی شده که به موقع درباره آنها اطلاع‌رسانی خواهد شد.** ۰۹۱۸۰۰۰۲۲۱۴ متأسفانه مشکلات بسیجیان ویژه کماکان ادامه دارد و با تضعیف وضعیت معیشتی کشور این مشکلات هر روز بیشتر می‌شود.

فرمایید. ۰۹۱۱۰۰۰۲۲۱۷ با عرض سلام و خداحوت، خواهشاً بر اقلام و قیمت آنها در فروشگاه‌های اتکا با کمک دیگر ارگان‌های نظامی نظارت کنید. کیفیت پایین و قیمت بسیار بالا، پیشنهاد می‌شود که سپاه با گسترش فروشگاه‌های مانده این کم‌کاری و کم‌انصافی انکارا جبران کند. با تشکر، «محمدزاده» از ندسا. ۰۹۲۱۰۰۰۷۸۱۴ با تشکر از عزیزان صبح صادق، به نظرم اینکه در این مدت به صورت روزانه نشریه را الکترونیکی چاپ کردید خیلی عالی است. تداوم این کار، به خصوص انتشار

که مجوز ارتقای تحصیلی دارند و نصفی از نیروها را اعمال و نصف دیگر را اعمال نکردند، اطلاع‌رسانی کنید، ما هم ناامید نباشیم. با تشکر، «آقاجانی» از گیلانغرب. ۰۹۱۲۰۰۰۹۰۹۳ با توجه به شیوع کرونا و تعطیلی اماکن تفریحی و رستوران‌های یکسان‌سازی و خدمات رفاهی، لطفاً مهلت استفاده از اعتبار مانده تا پایان سال تمدید شود یا به حقوق اضافه شود. ۰۹۱۴۰۰۰۶۵۱۴ با سلام و عرض خسته نباشید خدمت تمامی عوامل صبح صادق، به نظر می‌رسد بانک انصار تصمیم بر کسر اقساط وام‌های قرض‌الحسنه گرفته است که قرار بود سه ماه تعلیق گردد، لطفاً از مسئولان پیگیری

کتیبه سبز

چلچه پرواز

چل سال پیش، صبح رسید، آفتاب هم در یک سپیده زاده شدم، انقلاب هم رخت بهار را به تنم هدیه داد نور عشق نگار را به دل مستجاب هم از سال اول از همه دنیا به خانه مان گران شدند حمله مور و التهاب هم بابا که دل به صاحب خورشید بسته بود مایوس کرد لشکر شب را، عقاب هم هر بار، هر نفوذ و شبیخون و فتنه را تدبیر و چاره کرد، حساب و کتاب هم در زیر سایه اش گره ای کور و گم نبود معلوم بود مسئله با او، جواب هم شد با بلندی شب یلدا قدم بلند تحریم بود، صاحب ام الکتاب هم مادست روی زانوی غیرت گذاشتم می شد زیاد عزت مان، نان و آب هم چل سال آبدیده شدم، با صد امتحان مفتون آفتابم و پا در رکاب هم چل سال، پیش چلچه پرواز خواندم و دارم به اوج می رسم و انقلاب هم

فرهنگیار شاعر، حسن صیاد

یار مهربان

قصه های خوب

این روزها یکی از راهکارهای خوب گذراندن دوران خانه نشینی اجباری، مطالعه است؛ فعالیتی که هم می توان از طریق آن آموخت و هم اوقات را به نحو احسن سپری کرد. در این راستا بسته مجازی «سیری در ادبیات کهن فارسی» از شنبه ۲۳ فروردین تا ۹ اردیبهشت در اینستاگرام فرهنگسرای سرو به نشانی @farhangsara_sarv منتشر می شود. «پیوند بیات» رئیس کتابخانه «جهان آرا» گفت: «با توجه به فرصت پیش آمده برای استفاده بهتر و بیشتر از فضای مجازی، این برنامه با هدف آشنا کردن کودکان نوجوانان با شعر، نویسندگان شاخص ادبیات فارسی و ایجاد عادت مطالعه در این گروه سنی برگزار خواهد شد.» مجموعه کتاب های «شاهنامه فردوسی به نثر» اثر علی شاهری، مجموعه کتاب های «قصه های خوب برای بچه های خوب» اثر ماندگار مرحوم مهدی آذرزیدی، مجموعه کتاب های «تازه های ادبیات کهن» از نشر پیدایش و آثاری از نویسندگان برجسته ادبیات کودک و نوجوان، همچون مهدی شجاعی، مصطفی رحماندوست و عرفان نظر آهاری از جمله کتاب ها و نویسندگانی هستند که در این بسته مجازی معرفی می شوند. کتابخانه «شهید جهان آرا» با شماره تلفن ۲۳۵۸۰۸۶۰ آماده پاسخگویی به شهروندان تهرانی است.

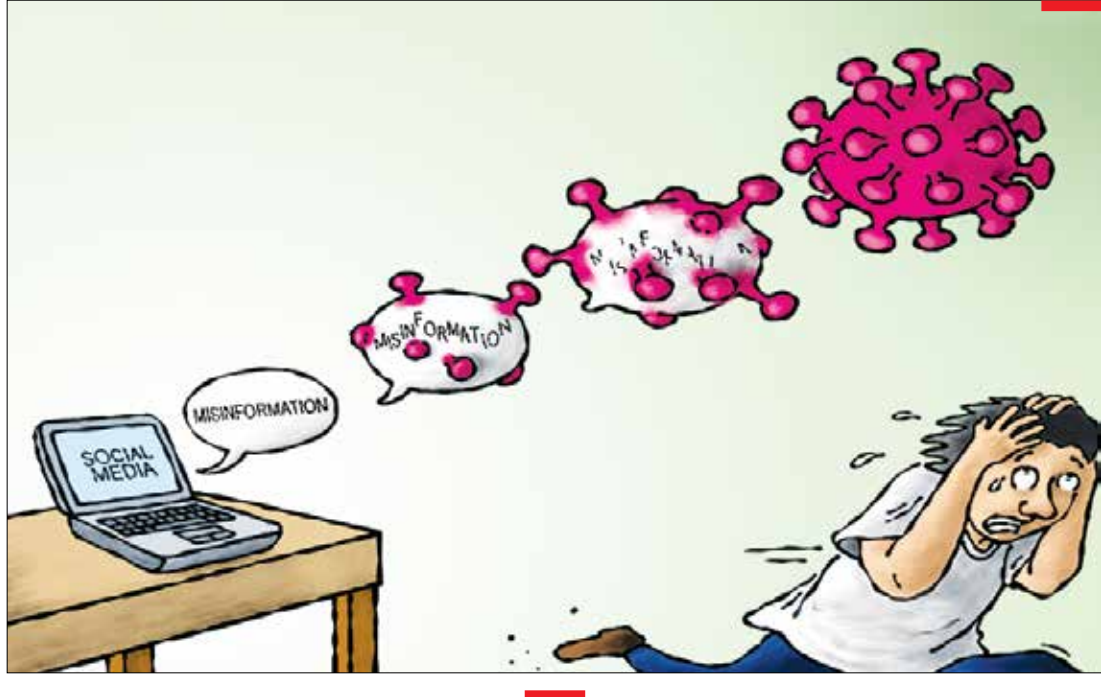
صبحانه

امتحان زندگی

مثبت اندیشی به معنای انکار مشکلات و بدی ها نیست، بلکه توجه نکردن به آنهاست. به هر چیزی فکر کنیم ارتعاش آن را جذب خواهیم کرد، پس نیک اندیش باشیم. سختی ها و مشکلات همیشه بوده اند و خواهند بود؛ هنر ما در یافتن دلگرمی های زندگی است. یاد بگیریم در همه حال «راضی به رضای او» باشیم. با توکل بر خدا، امتحان های زندگی را با موفقیت پشت سر می گذاریم.

تلخند

در این روزها که همه رسانه ها در حال مغایره اخبار کرونا هستند، باید مراقب باشیم شایعه ها و خبرهای دروغ را به جای خبر واقعی باور نکنیم. شایعه، ویروسی است که از کرونا سریع تر منتشر می شود! کارتونیست: «زاج» از قلی بیبیان

سردار دلها

متواضع تر از همه

ابتدای انقلاب من جانشین سپاه منطقه کرمان بودم و تیپ ۴۱ ثارالله» زیرمجموعه سپاه منطقه بود، حالا سرلشکر حاج قاسم سلیمانی که فرمانده منطقه ای و جهانی سپاه است با یاد همان یکی دو سال از بنده که امروز نهایتاً سمت مشاور فرمانده کل سپاه را دارم، یاد می کند؛ یک روز که به قصد شرکت در جلسه ای عازم یکی از مجموعه های کشور بودم، هنگام ورود به ساختمان با حاج قاسم و یکی دیگر از مسئولان مواجه شدم و بعد از خوش و بشی با ایشان، حاج قاسم به آن عزیز گفت: «این آقای صفار فرمانده ما بوده، این نهایت فروتنی ایشان بود، در حالی که من واقعاً خود را سرباز حاج قاسم و دیگر فرماندهان می دانم. همین حاج قاسم خیلی صریح و روشن در دفاع از ولایت خود را سرباز پایه کتاب ایشان می دانست. در نهایت این فروتنی دیدید که وصیت کرد روی سنگ مزارش بنویسند سرباز قاسم سلیمانی؛ در صورتی که اگر حساب کنید، حاج قاسم با آن درجه و رسیدن به مقام شهادت و داشتن مدال ذوالفقار شاید بالاترین فرمانده نظامی ایران ذیل فرماندهی معظم کل قوا شمرده می شد. من این تواضع و فروتنی را در بسیاری از فرماندهان دیدم، اما حاج قاسم با این همه فتوحات و دستاوردها تواضع بی نظیری داشت. به روایت دکتر محمد حسین صفارهرندی

صادقانه

عمل برای جلب محبت

حضرت حجت بن الحسن (عج) می فرمایند: «هر یک از شما باید عملی را انجام دهد که سبب نزدیکی به ما و جذب محبت ما گردد و باید دوری کند از کرداری که ما نسبت به آن، ناخوشایند و خشمناک می باشیم. پس چه بسا شخصی در لحظه ای توبه کند که دیگر به حال او سودی ندارد و نیز او را از عقاب و عذاب الهی نجات نمی بخشد.»

(بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۶)

قبیله عشق

سرباز امام زمان

دلآوری ها و رشادت هایش در جنگ، در شکست حصر آبادان و در عملیات بستان یا تحسین فرماندهان همراه بود. همه از دقت و هوشش باخبر بودند؛ چرا که مهارت و دقت او را در انجام فعالیت های نظامی دیده بودند. در عملیات بستان بود که سوار تانک شد. توانایی اش در راندن تانک آن قدر استادانه بود که حیرت سرباز صیاد شیرازی را برانگیخت، تا آنجا که خود را به تانک رساند تا راننده اش را بشناسد. اخوی خسته نباشی. / سلامت باشی، جناب سرباز. / اسمت چیه اخوی؟ / عباسم جناب سرباز، عباس جعفری. / عباس آقا، در جهات چیه؟ / سربازم آقا. علی صیاد شیرازی لبخندی زد و گفت: «آفرین! تو سرباز امام زمانی، همین طور ادامه بده.»

به نقل از یکی از دوستان شهید عباس جعفری

«شهید عباس جعفری» اول آبان ماه ۱۳۴۱ در روستای «درباغ» از روستاهای شهرستان زواره چشم به جهان گشود. پدرش «محمد» راننده و مادرش زنی خانه دار و مؤمن بود. تا سال دوم متوسطه در رشته مکانیک درس خواند. پس از آن و با شروع جنگ به عنوان سرباز ارتش در جبهه حضور یافت. سرانجام در دوم فروردین ۱۳۶۱ در دشت عباس بر اثر اصابت ترکش به شهادت رسید. مزار این شهید در گلزار شهدای زادگاهش در روستای درباغ واقع است. این شهید والا مقام در فراقی از وصیت نامه اش می فرماید: «نگذارید به روحانیت و امام توهین شود و نگذارید منافقین از خدا بی خبر روحانیت را بکنند. با دشمنان کافر بجنگید تا انقلاب به تمام جهان صادر شود.»

فاطمه سادات طلائی

حسن ختام

سربازان فرهنگ مهدوی (عج)

ای سپاه اسلام، در این روز تأسیس شدی که در میان دسیسه ها و حیل های گدردگفته و غبار آلود روزگار، چراغ روشنی باشی برای یافتن مسیر، برای ترسیم خط عشق و تجسم واژه شهید.

تو در همان ابتدای مسیر سخت، بنا شدی؛ در آن زمان که راه طولانی بود و کور راهها و سنگ راهها بسیار، فریبکاران عالم در سر هر دوراهی ایستاده اند که آرمانت را بگیرند و نیست کنند؛ ولی تو از دل این نشیب ها و از تاریکی این فریب ها با امداد الهی و پشتوانه مهدوی ات گذر کردی.

پذیرفتی که حرف های تلخ و نامرئی های شوریده را با ایثارگری سربازان دلیر و جاودانه ات پشت سر بگذاری که این رسم و ادب تک تک سربازان توست؛ سربازانی با فرهنگ سلیمانی ها، باکری ها، همت ها و... که سرچشمه وجودشان را به امام زمان شان (عج) و نائب برحقش گره زده اند.

سلامت

چالش فعالیت در قرنطینه

کووید ۱۹ فعلاً مهمان خانه های ماست مانند در خانه برای مدت زمان طولانی می تواند چالشی مهم برای جسم باشد. بی تحرکی و سطح پایین فعالیت بدنی اثرات منفی بر سلامتی، بهزیستی و کیفیت زندگی دارد. فعالیت بدنی و تکنیک های آرامش بخش می توانند ابزاری باارزش برای کمک به شما در حفظ آرامش و سلامت جسم و روح باشند. بر همین اساس سازمان بهداشت جهانی ۱۵۰ دقیقه فعالیت با شدت متوسط یا ۷۵ دقیقه فعالیت بدنی با شدت زیاد در هفته یا ترکیبی از هر دو را توصیه می کنند. این توصیه ها حتی در خانه و بدون تجهیزات خاص و با فضای محدود انجام شدنی است. در ادامه نکاتی را درباره چگونگی انجام فعالیت های بدنی در قرنطینه می گوئیم: ۱- نرمش، بازی با کودکان و انجام کارهای خانگی مانند نظافت و باغبانی ساده ترین وسیله برای فعال شدن در خانه است؛ ۲- یک کلاس ورزشی آنلاین را دنبال کنید؛ ۳- راه رفتن حتی در فضاهای کوچک یا پیاده روی در حیاط خانه یا پشت بام به شما کمک کند تا فعال باشید. حین صحبت با تلفن نیز به جای نشستن بایستید یا قدم بزنید؛ ۴- در طول اوقات فراغت، فعالیت های تحریرآمیز شناختی، مانند خواندن، بازی های فکری و پازل ها را در اولویت قرار دهید. یکی از بهترین کارها در این ایام، تفکر در آیات قرآن و خواندن کتاب های نویسندگانی همچون شهید مطهری است؛ ۵- تکنیک های آرام بخش و تنفس عمیق را انجام دهید؛ ۶- انجام ورزش هایی، چون آهسته دویدن، یوگا، پیلاتس و بازی با طناب در محیط منزل به راحتی امکان پذیر است.

زهره وحیدی نیا؛ کارشناس تغذیه

حرف تو حرف

من هم احضاریه می خواهم

موضوع انشا: چگونه به کشوری پیشرفته تبدیل شویم؟

به نظر من یک کشور پیشرفته کشوری است که چیزهای خفنی به مردمش می دهد؛ مثلاً یک روز در اخبار می گفت اسرائیلی ها به یک کودک فلسطینی احضاریه دادگاه داده اند. به بابای مان گفتیم: «احضاریه یعنی چه؟ ما هم می خواهیم. چرا برای مان نمی خوری؟» بابای مان زد پس کله مان و گفت: «دانشستن این حرف ها برای تو زود است. فعلاً برو درس های مدرسه ات را یاد بگیر.» ما فهمیدیم احضاریه خیلی چیز پیچیده و پیشرفته ای است؛ اما در کشور ما آن را متأسفانه به بچه ها نمی دهند. تازه اخبار می گفت آن کودک به خاطر پرتاب سنگ در کوچه و خیابان کشورش این احضاریه را دریافت کرده است. اگر به این باشد که ما خودمان لایق هزار تا احضاریه ایم. عموی مان هم یک بار تعریف می کرد که در آمریکا یک دانش آموز که نمره امتحانش افضاح شده، عصبانی شده و با یک تفنگ راست راستکی معلم و دو دوستش را کشته. می بینید؟ آنها تفنگ واقعی و راست راستکی به بچه های شان می دهند تا استعدادشان شکوفا شود. آن وقت برای ما همه اش تفنگ تر قه ای و فایر فایر می خردند. من با تفنگ فایر فایر که نمی توانم سامان، که شاگرد اول کلاس است را بکشم؛ فقط می توانم در لوله خودکارم ماش بگذارم و فوت کنم پس گردنش. دایی مان که یک دهه شصتی است این را یادمان داده است. کاش کمی از اسرائیل که می خواهد دوستانه کشور فلسطین را پیشرفته کند و از کشور آمریکا که خودش خیلی پیشرفته است یاد می گرفتیم.

محدثه مطهری